

شهادت

د دوحې تړون په اړه دې امریکا خپل مسؤلیتونه درک کړي!

دیارلسم کال، لومړۍ، پرلپسې ۸۱مه کڼه،
ذی القعدة ۱۴۴۱هـ ق، مئ - جون ۲۰۲۰م

اسلامي نظام

د افغانستان د مسئلې یو ازمینی او اساسي حل

دام استعمارې آی ام اف

○ سنگین، د فاجعي ورځینی انځور

- د عبدالله او اشرف غني د واک او وېش خبره چېرته ده؟
- اشرف غني د بنځو په کمارلو غرب او امریکا راضي کوي!
- (د پېښو خونه) په افغانستان کې د امریکایي ماتې یو بل تصویر
- د تمدن تر چتر لاندې به نور استعمار پاتې شي؟

اتلانو آزادي مو مبارک شه!

شَهَامَت

علمي، کلتوري او اسلامي مجله

لړليک

مخ	عنوان	کنه
۱	سرليکنه.....	۱
۲	سنگين، د فاجعې ورځينی انځور.....	۲
۳	اتلانو آزادي مو مبارک شه !.....	۳
۴	د عبدالله او اشرف غني د واک وپش خپره چېرته ده ؟.....	۴
۶	اسلامي نظام د افغانستان د مسئلې يوازينی او اساسي حل.....	۶
۸	دام استعماري آی ام اف.....	۸
۱۱	(د پېښو خونه) په افغانستان کې د امريکايي ماتې يو بل انځور.....	۱۱
۱۳	اشرف غني د بنځو په ګمارلو غرب او امريکا راضي کوي.....	۱۳
۱۴	اشرف غني ولې د بهرنيانو له پرشاتګ نه ګيله من دی؟!.....	۱۴
۱۶	ترمپ د کرزي او اشرف غني ترمنځ توپير نه شي کولای.....	۱۶
۱۷	د اشغال په وړاندې د صبر او زغم وروستی مرحله.....	۱۷
۱۹	افغان عسکره! د اوربند غوښتنې پرځای لږ خپل مسير مطالعه کړه.....	۱۹
۲۱	په افغانستان کې داعشي مافيا.....	۲۱
۲۴	د تمدن ترچتر لاندې به نور استعمار پاتې شي؟.....	۲۴
۲۸	د غني نجيب احتمالي برخليک او ورته والی !.....	۲۸
۳۰	اداره که تپل شوی، نور سهام ي شرکت؟!.....	۳۰
۳۲	رازئ له رازه خبر شو !.....	۳۲
۳۶	پيام به جوانان !.....	۳۶
۳۹	ګلورينې پانې.....	۳۹
۴۱	د فکري جگړې اصول ، اهميت او ضرورت!.....	۴۱
۴۶	د شهيد قاري سيف الله فاتح ژوند او کارنامو ته کتنه.....	۴۶
۵۱	غامديت د اوسني عصر لويه فتنه.....	۵۱
۵۵	د سوداګرۍ او اقتصادي ودې په اړه د اسلامي حکومت مسؤليتونه.....	۵۵
۵۹	تاريخ سره بلدتيا له فکري رنځونو دمغز وينځنې غوره لاره.....	۵۹
۶۱	د مفتي قلم الدين (متوکل) ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه.....	۶۱
۶۴	له کرامتونو او الهي نصرتونو ډک جهاد.....	۶۴
۶۷	د لداخ پېښه او دلوی جنګ د راپېښېدو اټکلونه.....	۶۷
۷۰	د ذبح حلالولو اړوند مسائل.....	۷۰
۷۱	طالب بندي خپل مشر ته !.....	۷۱
۷۲	اعلاميي.....	۷۲

ديارلسم کال، لومړی، پرلپسې ۸۱مه ګڼه، ذي القعدة ۱۴۴۱هـ، مۍ-جون ۲۰۲۰م

دامتياز خاوند:

دافغانستان اسلامي امارت
دفرهنگي چارو کميسيون

مسؤل مدير:

ابو ظهير

کتنيپلاوی:

لطيف عزم
حسن " علوي" بلال " وحيد"
نعيم " صافی" عابد مجاهد
قاري حبيب

بيیه:

يوه ګڼه ۳۵ افغانۍ او ۶۰
کلدارې په پاکستان کې

تخنيکي مسؤل:

تخنيکي څانګه

يادونه

شهامت له سرمقالې پرته دنورو
ليکنو مسؤليت په غاړه نه اخلي.

د دوحې تړون په اړه دې

امريکا خپل مسؤليتونه درک کړي!

له هغه وروسته چې دچنگاښ په ۱۳مه (۱۳۹۹ل) دقطر په پلازمینه «دوحه» کې د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د ځانگړي استازي «زلمي خليل زاد» او د افغانستان اسلامي امارت د سياسي مرستيال او د قطر دفتر دمشر «ملا عبد الغني برادرآخند» ترمنځ لیدل وشول

د کابل ادارې د یونټن ویاند «صديق صديقي» لخوا رسنیو ته وویل شول: چې دیکشنې په ورځ به څوسوه نوربندیان هم له بندڅخه خوشي شي، په وینا یې څو د طالبانو (اسلامي امارت) او امریکا ترمنځ د لاسلیک شوي هوکړه لیک وروسته دسولې په باب دمستقیمو خبرو فرصت رامنځته شي .

دیادونې وږده چې له دینه وړاندې د کابل ادارې مشر «اشرف غني» هم ویلي وو چې تر راتلونکي یکشنبې به د پنځه زره خلاصیدونکو بندیانو له ډلې د پاته شمیر هم پوره کړي.

دادی یکشنبه تیره شوه! خود بندیانو د خلاصون څرک ونه لگیده، ښکاري چې د کابل ادارې دمشر په سوبه چارواکي هم خپلو ژمنو او ویناوو ته ځانونه ژمن او متعهد نه بولي اونه په اړه یې کوم اخلاقي مسؤلیت احساسوي.

دکتونکو په اند څنگه چې کابل اداره دمختلفو ډلو ټپلو او باندوونو څخه ترکیب ده، د چارواکو ترمنځ یې وحدت او هماهنگي شتون نلري، په گڼو مواردو او قضایاوو کې له یو بل سره لاس وگریوان دي، امرالله صالح اونور چې بندیانو خوشي کولو سره دمخالفت سربیره د جگړې په دوام هم ټینگار لري نه غواړي چې د دوحې تړون باندې د عمل کولو فرصت برابرشي او په قصدي توگه هڅه کوي چې د تطبیق په وړاندې یې موانع او خنډونه واچوي چې یوله هغو څخه د بندیانو خوشي کولو د پروسې تخریب او تعطل دی.

ښکاره ده چې دوحې په تړون کې د امریکا متحده ایالاتو او د افغانستان اسلامي امارت ترمنځ توافق شوی و چې د لاسلیک له نیټې څخه وروسته په لسو ورځو کې دننه به دواړه غاړې ۶ زره بندیان خوشي کوي او د ځنډ پرته به بین الافغاني مذاکرات شروع کېږي، خومتاسفانه چې امریکایې لوري نه یواځې چې څپکه ژمنه کړې وه هغسې یې د تطبیق په لړ کې خپل مسؤلیت اداء نکړ بلکې د کابل ادارې لخوا د دوحې تړون د نه عملي کولو په جسارت یې هم سترگې پټې کړې خود افغانستان اسلامي امارت ددې باوجود پخپل ټول توان، تدبیر او بصیرت سره د دوحې تړون ته ژمن پاته شو او اجازه یې ورنکړه چې امریکا اودهغې لاسپوڅي اداره یې نقض یا لغوه کړي .

لنډه دا چې چې ددې اوسني ځنډ او تعطل مسؤلیت هم د امریکا په غاړه دی، دا پوښتنه له ډیرو خلکو سره شته چې ولې امریکا دخپلې کړې ژمنې سره سم تراوسه د پنځه زره بندیانو خوشي کولو وعده پوره نکړه؟ نو اړتیا ده چې د افغانستان اسلامي امارت په څیر امریکاهم د دوحې تړون ته ژمنه او متعهد پاته شي او چاته یې دنقضولو اجازه ورنکړي، هو! د کابل ادارې په عنوان دسولې ضد هغه عوامل دي له منځه یوسي کوم چې د دواړو لورو ترمنځ درامنځته شوي باور او اعتماد فضا تخریبوي او دحقوقې او اخلاقي مسؤلیت له مخې دي دسولې دښمن عناصرو ته سرزنشت او تنبیه ورکړي خو په عامه توگه افغان ولس اونړیوال درک او وفهموي چې امریکا رښتیا هم د اشغال پای ته رسولو ترڅنګ افغانستان ته د سولې د راتلو سره علاقمندې لري.

سنگین، د فاجعې ورځنی انځور

میوند سادات

سیمو او سمتونو کې هم ډیر ولسي وگړي شهیدان او ژوبل شول، د بېلگې په توگه په لوگر، میدان وردگ، بلخ، بادغیس، ارزگان، کندز، بدخشان او پکتیا کې هم د ډیموکراسي ټوپکمارود میرمنو او ماشومان په گډون گڼ هیوادوال شهیدان او ټپیان کړل، کورونه او کارځایونه یې ویجاړ کړل او د غریب ولس شتمنی یې لوټ کړې!!

له کومې ورځې راهیسې چې داسلامي امارت او امریکا ترمنځ د اشغال دخاتمې تړون لاسلیک شوی، د سولې پر دښمنانو اور بل شوی، د همدې کسانو سرلاری ارگمشر غني دی، اشرف غني له بیلابیلو لارو د سولې د سبوتاژ هڅې وکړې، د طالبانو پر ضد یې تهاجمې عملیات اعلان او پیل کړل، د سولې ملاتړي او فعالان یې ترور کړل، په بازارونو او مسجدونو کې یې چاودنې وکړې، داسلامي امارت د مشرتابه د شخصیت وژنې ناکامې غورځې پرځې یې تکرار کړې، په گران هیواد کې یې دامریکایي وسله والو د پاته کیدو او د اشغال د دوام ډیرې طرحې جوړې کړې او د بې دفاع او عام ولس پر ضد یې فوق العاده ظلم او وحشت ته ملاوتړله، چې همدا دسنگین وروستی عام وژنه یې یو مثال دی.

د سنگین وروستی غمیزه د ډیموکراسی د عسکرو او د سیکولر مفکر دوحشت او دهشت ورځنی انځور دی، له تېرو ۱۹ کلونو راهیسې افغانان د همدغسې بورونکي حالت سره لاس او گریوان دي، ټوپکسالاران، له غرب څخه راپراشوت شوي لیبرالان، تکنوکرات او د مات شوي کمونیزم پاته شوني یې په برخلیک لوبې کوي او د نیویارک او واشنگټن دساتنې او گټو لپاره خپل ولس قتلوي، اسلامي ارزښتونه او ملي نوامیس تر پښو لاندې کوي او د افغان ولس همدا نمک حرامه بچیان دشخصي گټو او غلامی د پایښت لپاره له هیڅ راز ملي خیانت، دین دښمنی، قتلونو، فساد او وحشت له تکرار څخه مخ نه اړوي.

د جون پر ۲۹ مه هلمند د نولس کلنې فاجعې د یوې بلې غمیزې شاهد و. هره خوا د ماشومانو، سپین بریرو او ځوانانو اندامونه او د غوښو ټوټې پرته وې. د یو پنځه کلن کوچني ښایسته مخ په خپلو وینو سور و. یو تنکی ځوان په وینو کې لژند پروت و او ساه یې لنډه لنډه کیده. د پاخه عمر څو متور ځوانان پر مځکه پراته وو، کالي یې په وینو لړلي وو، پر لاسونو، پښو او نس یې سپینې ټوټې تاو شوې وې، بدن کې یې د پورته کیدو توان نه و، دسر په خوځولو یې پوښتنې ځوابولې او یو سپین بریری چې خپلې ماتې څنگلې ته یې کتل، په چورتونو کې ډوب و او د ډیموکراسی د عسکرو بشردوستی نه گوته په غاښ و!!

د تېرې دوشنبې په ورځ د هلمند دسنگین دزازه بازار د حیواناتو په گنج باندې د ډي سي توپ څو مرمی ولگیدلې، دهمدې برید له امله ۲۳ تنه ملکي وگړي چې زیاتره یې سپین بریری او ماشومان وو، شهیدان او ۴۰ تنه نور ټپیان شول او دخلکو ډیر مالونه او مواشي هم له منځه ولاړل.

د عیني شاهدانو په وینا همدا توغندي په سیمه کې دمیوند قول اردو ددوهمې لېوا څخه توغول شوي او پراخه ملکي مرگ ژوبله یې اړولې ده، یو عیني شاهد وویل چې: یوه مرمی پر هاغه پله ولگېده او بله دلته (گنج) کې دخلکو منځ کې ولگیده، ډیر خلک یې شهیدان او ټپیان کړل، د انسانانو او حیواناتو غوښې سره گډې شوې، کوچنیان، سپین بریری او ځوانان په وینو کې پراته وو او یو ډیر بد حالت و.

یو بل عیني شاهد وویل: دلته طالبان نه وو، ټول ولسي خلک وو، دې گنج کې رایو ځای شوي وو، مالونه یې رانیول او خرڅول او همدغه بې کاروبار و، دا د کافرانو او د کافرانو دسپانو کار دی، له اشرف غني تر چپراسي رادې شي، ودې گوري!، دا گرده ملکي خلک وو، که یې یو طالب پکې پیدا کړ، ما دې ضربه کړي او.....

په همدې ورځ د سنگین پر غمیزې سربریره د واشنگټن د ساتونکي (مفکر) په قوماندده د هیواد په مختلفو

اتلانو آزادي مو مبارك شه!

شاهد(غزنيوال)

شکونجو په حال کې يې هم د هغوي خلاف له جهاد او مقاومت څخه انکار نه دی کړی.

امريکايانو او داخلي مزدورانو يې له دغو جهادي اتلانو سره د وحشت هيڅ بيلگه نه ده پري ايښې چې ورباندې عملي کړې يې نه ده، آن تر دې چې د دغو بنديانو مطلق اکثریت يې داسې کسان وو چې ترلسو پنځلسو کلونو يې زيات وخت په اسارت کې پاتې مگر بيا يې هم نه د اسارت لامل، نه قانوني دوسيه او نه هم د اسارت وخت ورته معلوم کړی و.

ځکه امريکايان او د هغوی مزدوران په دې نظر وو چې دا کسان به نور د تل لپاره د دوی په قيد کې بنديان او بيا به کله هم په آزادي کې خپلو کليو او کورونو ته و لاړ نه شي. خو الهی فيصلې بيا بدلې وي او هغه دا چې د مقدس جهاد د تداوم له برکته يې د افغانستان د ټول اشغال په اړه اشغالگران د پرشاتگ تصميم ته اړکړل.

هماغه و چې د اسلامي امارت له مجاهدينو سره يې د اشغال د خاتمي تړون لاسليک او د خپل گوداگي رژيم د رأيې او نظر بر خلاف يې د اسلامي امارت د ټولو بنديانو خلاصون ومانه.

نو ای د خپلواکۍ او سربښندنې اتلانو!

آزادي مو مبارک شه ...

تاسو د اسلام او خاورې اتلان ياستئ!

ستاسي د انکړيو شرنګ اشغالگران وارخطا او له افغانستان څخه پرشاتگ ته مجبور کړل.

ټول افغان ولس ستاسي د شهامت، قربانيو او کړاوونو مرهون دی. ستاسي ټولې قرباني او کړوونه دې الله قبولې او په نتيجه کې دي الله تعالی پر افغانستان اسلامي حکومت قائم کړي!

اللهم آمين!

د اسلامي امارت او امريکايانو ترمنځ د اشغال د خاتمي او سولې تړون د مندرجاتو له جملې څخه يو اساسي بند د کابل رژيم له زندانونو څخه د اسلامي امارت د (۵۰۰۰) بنديانو آزادي وه چې د سولې تړون د نورو مندرجاتو تر پيليدو وړاندې بايد پوره شي.

د کابل رژيم لکه په مجموع کې چې د اشغال د خاتمي له تړون سره سخت مخالف و د اسلامي امارت د بنديانو د آزادي له پروسې سره يې هم کلک مخالفت درلود.

خو دا چې په دې اړه د اسلامي امارت او امريکايانو ترمنځ خبره نهايي شوې نو د دوي موافقت او مخالفت ورباندې څه اغيز نه درلود.

هماغه و چې د روان کال د حمل د مياشتې په ۲۰ نيټه د کابل رژيم له لوري د بندي طالبانو د آزادي لړۍ پيل او په لومړي ځل له څرخي پله او بگرام زندان څخه ۱۰۰ نفره طالبان آزاد شول.

د دې په تعقيب يې يوه ورځ وروسته يوه بله سل کيزه ډله طالب زندانيان نور هم خلاص کړل.

د کابل رژيم له مخالفت سره سره له تيرو دوومياشتو راهيسې په متعددو دفعاتو کې تر ۳۵۰۰ زيات طالبان آزاد او خپلو کورنيو او خپلوانو ته ورسيدل.

دا ټول بنديان په تيرو ۱۹ کلونو کې د امريکايانو او دهغوی د مزدورانو د شپنيو عملياتو په ترڅ کې نيول شوي او په ډير وحشت او ظلم سره د هغوي په زندانونو کې ساتل شوي وو.

په هغوی کې يې ډيری داسې اتلان هم شته چې د اسارت په ټوله موده کې يې په زندان کې هم د اشغال خلاف مبارزه او مجاهده علنا جاري ساتلې او حتی د وحشي امريکايي مستنطقينو او د هغوي د داخلي غلامانو د سختو

عابد

د عبدالله او اشرف غني؟ د واک او وپش خبره چیرته ده

هیڅ ستونزه او خنډ به یې په مخ کې نه و، خو دا افغانستان دی چې له اټکل په څو برابره زیات ورته فلانونه، لگښتونه، ستراتیژي بدلې شوې، خو بیا یې هم کار ورنه کړ او له شل کاله وروسته حالت داشغال تر لومړیو ډېر بد دی.

د اشرف غني د دویمې دورې انتخابات لکه دلومړۍ په څېر ډېر جنجالي، له فریب او جعل ډک انتخابات و او حتی چې دلومړۍ دورې په پرتله ولس ورسره تحریم اعلان کړ، خودا چې امریکایانو ته دویمې وفاداره ډلې هم ځان دواک همدومره مستحق باله، نو ځکه د واک د وپش مسئله هم دلومړۍ دورې په پرتله داخل همدومره کړکېچنه وه، تردې چې دانتخاباتو په تاریخ کې یې ریکارډ جوړ کړ او په یوه ارگ کې دوه ولسمشران اعلان شول.

داچې د ولسمشرۍ په یوه گډۍ دوه نه ځایېدل، نو لکه دتبر په شان بیا امریکایانو اشرف غني ته په گوت څنډنه عبدالله په قدرت ورگډ کړ، هغه چې دقدرت په ۵۰٪ سلنه واک له ولسمشرۍ تېر شو او سپېدار مانۍ یې دجمهوری ریاست! په ځای د صلحې .... د داسې کمېټې مقرر کړه چې په واک کې به له ارگ سره مساوي وي؛ په دغه وپش خوښ او خپل مقاومت یې بریالی باله، که څه هم دغه جوړجاړي خورا ډېر وخت واخیست او تر یولپرسمي مراسمو هم ورسېدل، خو اوس چې د وزارتونو وپش او پنځوس سلنې واک اصلي ځای ته راوړسېدل، نو بیا سره برگ دي او یوبل ته گواښونه کوي، تردې چې عبدالله پراشرف غني دفشار لپاره دقطر له دفتر سره دمخامخ اړیکو نیولو دمکې ورکړې اولکه چې وینو دمؤقت حکومت او بندیانو په اړه د عبدالله له وروستیو څرگندونو هم همداسې ښکاري.

د دې هیواد هرڅه له نورو هیوادو بېل دي، حتی چې خلک یې هم دنورې نړۍ له خلکو بیخي بدل دي، همدا لامل دی چې په دې هیواد کې دپړدیو ټول هغه فلانونه فلجیبري چې دوی یې په جوړولو کې د ماغزو، لگښت، وسایلو او شرایطو په نظر کې نیولو سره په وروستي حد کې بولي او د دوی په فکر په هیڅ لحاظ نیمگړتیا یې نه وي، خو دلته په عملي کولو کې یې یواځې دلگښت برخه ښه کار ورکوي اونور هیڅ نه ترې جوړیږي.

که دبېلې هرې وچې په هر هیواد په دومره پیمانې داشغال او لاندي کولو فلانونه ترسره شوي وای، له شک پرته چې اوس به ټول په ټوله د دوی وای

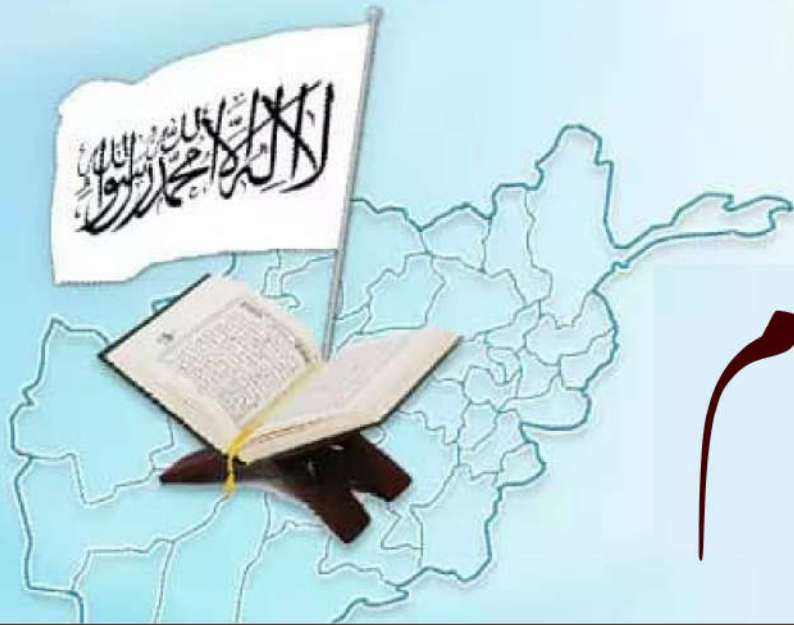
مؤثق منابع وايي چې اشرف غني په خپل ټيم کې د درز او اختلاف له امله عبدالله ته دواک سلنه ۳۰٪ دېرشو ته راټيټه کړې، ځکه دهغه په ټيم کې امرالله صالح او فضلي په دې وېش راضي نه دي. بل لور ته محب او اشرف غني بيا دامريکايانو او نړيوال فشار له امله په ډېرو نورو مواردو کې له هغوی دواړو سره اختلاف ته اړوي.

په ټوله کې دکابل اداره چې په خپل ټول قوت سره کونښن کوي دخپلې بقا لپاره هيواد ته دبښ الافغاني

مذاکراتو له لارې د راتلونکې سولې مخه ونيسي؛ دامريکايانو له يوداسې ډول تعامل او برخورد سره مخ دي چې له دوی يې لاره ورکه کړې، له يوې خوا د دوی ترمنځ ديووالي او اختلاف دحل لپاره د دوی جوړجاړي او واک د وېش هڅې کوي او دوی ته په صريحو ټکو وايي چې مونږ نور دلته په هيڅ صورت د پاته کېدو نه يو، خو بل لورته چې دوی د واک په وېش کې د وزارتونو خبره رامنځته کړه او عبدالله وغوښتل چې د پنځوس سلنې د وېش له مخې بايد د کورنيو چارو وزارت د ده وي او دده دخوښې سپرې يې وزير شي، نو دامريکايي قواوو قوماندان "ميلر" پرې خبر شو سمدستي يې دواړو ته تلفونونه وکړل چې نور هر تقسيم کوی ويې کړئ، خو په امنيتي سکتور کې دمدخلې حق نه لرئ، د دوی داخبره پټه پاته نه شوه او رسنيو هم خپره کړه.

امريکايانو فکر کاوه لکه په نورو هيوادو کې يې چې په ډېره اسانۍ سره عملي کوي؛ دلته به هم دخپل فکر "ديمکراسي!" ژر ځکه پياده کړي چې نظامي حضور لري، خوله شل کاله نظامي حضور سره يې نه يواځې داچې دغه غم لړلې ديمکراسي پياده نه کړه، بلکې داسې ترې بويته شوه چې ټولې نړۍ ورپورې وخنډل، دغني او عبدالله جوړجاړی يې يوه بېلگه ده.

اسلامي نظام

د افغانستان د مسئلې يوازينی او اساسي حل

زخمي افغان

ځای يې له زور، زر او تزوير څخه په استفاده په مؤمن ولس داسې سياسي نسخې او رژيمونه تپل کيږي چې د دې هيواد د خلکو د له ديني معتقداتو، کلتور او مزاج سره اړخ نه لگوي.

افغانستان چې اوږدو جگړو او مسلسلو تحولاتو ځپلی، يو ځل بيا په کې هغه تاريخي او مهمه مرحله را رسيدلې چې په دې هيواد کې د نظام په څرنگوالي بحث کيږي. له امريکا سره د قطر په دوحه کې د اشغال د خاتمې تړون د نزاع د خارجي بعد غوځولو ته لار هواره کړې او اوس به د بين الافغاني مذاکراتو له لارې د نزاع په داخلي اړخونو بحث کيږي ترڅو د مفاهيمې له لارې يوه داسې

هر ولس او ملت خپل ځانگړی هويت، تشخص او بيلوونکي خاصيتونه لري. که سياسي حاکميت د ولس له ديني، فکري او کلتوري تشخص سره اړخ ولگوي، نو هلته د حاکميت پر سر د جنجال او نزاع لپاره هيڅ دليل نه موندل کيږي. ځکه سياسي قيادت او نظام د ولس د تشخص هنداره وي. خلک په دې هنداره کې خپل هويت، هيلې او اميدونه ويني. نظام د خپل ځان نماينده او ممثل گڼي او د تقويې او پراختيا لپاره يې هڅې او تلاش کوي.

خو سياسي جنجالونه ډير ځله له دې امله پيښيږي کله چې په يو ولس د هغوی د تشخص، مفکورې او ارزښتونو څخه خلاف يو بيگانه او نا آشنا نظام و تپل شي. دا لکه يو نابللی ميلمه چې په کوم کور کې د مشرې او واکمنۍ دعوه وکړي. له ځان سره يو داسې فکر، دستور او مقررات راوړي چې د کور خلکو په ټول عمر نه اوريدلي او نه ليدلي وي. د هغوی د ژوند له شرائطو، افکارو او معتقداتو سره ټکر وي نو طبعا يې په وړاندې د مخالفت غبر پورته کوي او خبره جنجال ته رسيږي.

په افغانستان کې د وروستۍ پيړۍ د سياسي نزاع گڼ بهرني او داخلي عوامل شميرل کيږي. اما يو له مهمو عواملو يې دا دی چې دلته هم د نورو تر استعمار لاندې هيوادونو په شان هڅه شوې چې له مؤمن ولس څخه د خپل سياسي سرنوشت د تعين حق واخيستل شي او پر

نتیجه را وایستل شي چې دواړو خواوو ته د منلو وړ وي.

خو دا چې د دې مذاکراتو یوه مهمه موضوع به د نظام په اړه بحث وي نو ځکه سر له اوسه په دې اړه خبرې پیل شوې دي. په دې لړ کې اسلامي امارت په اسلامي نظام ټینګار لري او بالمقابل د کابل ادارې چارواکي د دموکراتیک نظام په دوام تاکید کوي. څه موده وړاندې د کابل ادارې مشر اشرف غني په ارګ کې یوې غونډې ته وویل چې په بین الافغاني مذاکراتو کې د ارګ مهم موقف د جمهوریت د دوام په اړه دی او نورې ټولې خبرې فرعي دي.

البته مسلم حقیقت دا دی چې د افغانستان موضوع یوازې هغه وخت حل موندلی شي چې په دې هیواد کې د ولس له دیني هویت او معنوي تشخص سره سم یو اسلامي نظام رامنځته شي. که موږ د افغانستان د نزاع شالید را وسپړو نو پوهیږو چې په دې هیواد کې د ولس او واکمنو تر منځ جنجال او نارضایتي له هغه وخته را پیل شوې کله چې واکمنو خپلو دیني ارزښتونو ته شا اړولې او هڅه یې کړې چې په ولس پردي نظام او پردي اقدار تحمیل کړي.

د افغانستان پخواني تاریخي شاهان لکه سلطان محمود غزنوي، میرویس خان نیکه او احمد شاه ابدالي چې د خپل ولس له فکر او هیلو سره سم یې په صراط مستقیم تګ کاوه، ولس په ټول اخلاص ورسره ولاړ و، وینې ولس نذرانه کولې او د شاهي په تخت دوی ناست ول، د ولس عالمان، روحانیون، قومي مخور او نور اقدار ټول له حکومت څخه خوښ ول او په هیواد کې د جنجال او شخړو لپاره هیڅ دلیل نه پیدا کیده.

اما له کله چې د د وروستیو لسيزو واکمنو د خپل ولس دیني هویت ته شا واپروله او د پردیو تر اغیز لاندې راغلل، له هماغې ورځ د ارګ او مسجد تر منځ فاصله هم زیاته شوه. د واکمنو او ولس تر منځ اوبه خړې شوې او یو پر بل بې باوره شول، چې له همدې امله نزاع کله به یو او کله به بل شکل دوام پیدا کړي.

که چېرې واقعا د هیواد د اوږدې نزاع د حل او فصل اراده موجوده وي، نو اساسي حل یې دا دی چې د وروستیو لسيزو د لیبرال، کمونیست او دموکرات اوښتونونو په پایله کې د هیواد منحرف شوی قیادت باید بیرته خپل اسلامي او افغاني اصل ته راوگرځول شي. د الله تعالی کتاب او نبوي شریعت باید د اساسي مرجع او قانون په حیث

انتخاب شي. معارف، قضاء، فرهنگ، رسنی، اقتصاد او د ژوند ټول اړخونه باید اسلامي شي. په دې سره به هم په دنیوي کچه د نزاع علت خنثی شي او هیوادوال به سر تاسري سولې او جوړجاړي ته ورسیري او هم به په دیني لحاظ زموږ ولس له ټولو هغو نیکمرغيو برخمن شي چې په اسلامي عادلانه نظام کې نغښتي دي.

هغه له پردیو افکارو متأثر خلک چې اسلامي نظام نه شي زغملای، دوی کولای نورو لیبرال هیوادونو ته لاړ شي، ځکه د دنیا په هر کونج کې د دوی د هوسونو لپاره فضاء آماده ده. دوی باید دغه یوه ټوټه ځمکه (افغانستان) د الله تعالی هغو صالحو او فرمانبردارو بندګانو ته پریردي چې د ځمکې پر مخ د متدین ژوند بل ځای نه لري او غواړي په یو کاملاً اسلامي ماحول کې د الله تعالی بندګي وکړي.

او که چېرې په افغانستان کې اسلامي نظام را نه شي، معنی یې دا ده چې د جنجال اصلي لامل لا هم پر ځای پاته دی، بیا به هم د اسلام غوښتنې لپاره مبارزه جاري وي او د ارګ واکمن به هیڅکله د آرام ساه وانخلي. نو ځکه ښه دا ده چې له دې فرصت څخه سمه استفاده وشي او له وضعیت سره د واقعګرایی په اساس چلند وشي.

**International
Monetary
Fund (IMF)**

دام استعماری آی ام اف

حیبی سمنگانی

به جز برنامه های توزیع چهار و نیم کیلو گندم (و آن هم تنها به بعضی از شهروندان پایتخت)، چند عدد نان خشک و دیگر پروژه های سطحی، هیچ کارنامه ای نداشته است. بلکه چنانکه ترس برده می شد، تا هنوز چندین رویدادهای اختلاس از بودجه مبارزه با کووید ۱۹، رسانه بی شده است.

صندوق بین المللی پول درخواست قرضه از سوی دولت کابل را با کمال منت گذاری و به حیث «کمک اضطراری به افغانستان» به تاریخ ۳۰ اپریل تصویب کرد. سپس این طرح شرمناک ارگ از سوی پارلمان و سنای کابل نیز تائید شد. قابل ذکر است که پارلمان کابل در ماه اول سال جاری میلادی، قرضه ۶۰ میلیون یورویی کشور ایتالیا را نیز، به هدف تعمیر بخش چهارم راه آهن خواف - هرات تصویب کرده بود.

گرفتن قرضه از صندوق بین المللی پول سبب نگرانی جدی افغان ها شده است. تجربات تلخ کشورهای همسایه و منطقه واضح می سازد که بیمار آی ام اف، هرگز شفایاب نشده است. پاکستان تا اکنون ۲۱ بار به دروازه آی ام اف رفته و در مجموع ده ها میلیارد دالر قرضه گرفته است. همین اکنون نیز پاکستان زیر تلاوی آی ام اف قرار دارد، و حتی یک مامور آی ام اف به حیث رئیس بانک مرکزی پاکستان گماشته شده است. اما وضعیت اقتصادی پاکستان روز بروز بدتر می شود. پس از ۱۹۵۲ میلادی، رشد اقتصادی پاکستان برای نخستین بار منفی شده است.

بعضی ها فکر می کنند شاید افغانستان به تازگی به آی ام اف پیوسته است. واقعیت اینست که افغانستان در سال ۱۹۵۵ عضو صندوق بین المللی پول شد. البته از سال ۲۰۰۱، یعنی پس از اشغال افغانستان از سوی امریکا و ناتو، آی ام اف زمام اقتصاد افغانستان را عملاً به دست گرفت و گویا به اصطلاحات آغاز کرد. عیان است که آن زمان، میلیاردها دالر به عناوین کمک، آبادی و بازسازی به افغانستان سرازیر شد و گویا بر افغانستان دالر می بارید. آی ام اف با انتشار مقاله ای در سال ۲۰۱۷ میلادی، که نوشته «کریستوف دیونوالد» بود، اقتصاد افغانستان را روشن، امیدوار کننده و در حال رشد خواند.

پرسش اینست که با وصف سرازیر شدن صدها میلیارد دالر کمک در دهه اول اشغال، و با همه اصلاحات، رهنمایی و اطمینان دهی آی ام اف، امروز چرا وضعیت اقتصادی افغانستان آنقدر خراب شد، که بدون قرضه آی ام اف، چاره

با گذشت نژده سال، هنوز هم بیش از نصف بودجه اداره کابل را جامعه جهانی (امریکا، بانک جهانی، بانک توسعه آسیایی، اروپا، استرالیا و دیگران) به عنوان کمک می پردازد. آمار رسمی نشان می دهد که ۵۵٪ بودجه سال ۱۳۹۷ و ۵۱٪ بودجه سال ۱۳۹۸ اداره کابل را جامعه جهانی پرداخته است. البته، با آن هم هر دو بودجه کسری بوده است. تقریباً تمام بودجه ارتش اداره کابل را (که سالانه بیش از پنج میلیارد دالر می شود) نیز امریکا و متحدان آن می پردازند. ثابت می شود که قسمت بزرگ مصارف نظامی و ملکی اداره کابل، هنوز هم به دوش دیگران است.

اما اداره ارگ باز هم به بهانه مبارزه با پیامدهای بیماری کووید ۱۹ از صندوق بین المللی پول یا آی ام اف ۲۲۰ میلیون دالر قرضه می گیرد. در حالی که اداره کابل تا اکنون بیش از ۵۰۰ میلیون دالر به عنوان کمک جهانی مبارزه با کووید ۱۹ از جامعه جهانی دریافت کرده است، و بالمقابل

ای دیگری نماند. در حالی که از نگاه آگاهان اقتصادی؛ رفتن به دروازه آی ام اف، آخرین چاره ای برای زنده ماندن اقتصاد یک کشور می باشد. این پرسشی بسیار مهم است که چاره گری زده ساله آی ام اف، چه سودی برای افغانستان داشت؟

سازمان صندوق بین المللی پول (International Monetary Fund) به تاریخ ۷ دسمبر ۱۹۴۵ میلادی به وجود آمد و از سال ۱۹۴۷ کار رسمی خود را آغاز کرد. پس از بحران بزرگ اقتصادی دهه ۱۹۳۰ و ویرانی های گسترده جنگ جهانی دوم، هرگاه ساختار و نظم جدید اقتصادی جهان در حال تشکیل بود، طرح ایجاد این صندوق در «کنفرانس برتون وودز» تصویب شد. نظم جدید اقتصادی جهان که به سیستم برتون وودز هم یاد می شود، در حقیقت کاپی نظام سرمایه داری/کاپیتالیسم امریکا بود. صندوق تازه تاسیس شده وظیفه داشت که نظم جدید اقتصادی جهان را نظارت کند و نیز افزایش همکاری اقتصادی بین المللی، تسهیلات لازم برای تجارت خارجی و قرضه دادن برای کشورهای مترقی، از اهداف این سازمان بود. قابل ذکر است که سیستم برتون وودز در سال ۱۹۷۱ میلادی از سوی امریکا پایان داده شد.

حالا این سازمان ۱۸۹ عضو دارد. هر عضو طبق توان اقتصادی خود سهمیه تعیین شده اش را به صورت ارز به این سازمان می پردازد. و سپس از همان ارز، به کشورهای عضو در صورت ضرورت قرضه داده می شود.

امور سازمان صندوق بین المللی از سوی شورای حکام (board of governors) به پیش برده می شود. هر کشوری که بیشتر پول بدهد سهمیه اش بیشتر و رای آن هم نیز قوی تر می باشد. تصامیم اجراءات قرضه نیز بر بنیاد آراء صورت می گیرد. سهمیه امریکا با ۱۱۸ میلیارد دالر، که ۱۷٪ تمام بودجه صندوق بین المللی پول را تشکیل می دهد، از همه بیشتر است. بنا برین رای امریکا نیز مساوی با ۱۷٪ آراء، و از سائر اعضا قوی تر است. تنها امریکا، کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، جاپان، روسیه و بریتانیا، ۵۰٪ آرای این سازمان را به دست دارند و ۵۰٪ متباقی در دست ۱۸۱ اعضای باقی مانده است. گویا آرای کشورهای ضعیف اصلا اعتباری ندارد.

بازسازی کشورهای ویران شده، اروپا بر اثر جنگ جهانی دوم، به حیث یگانه دستاورد و کامیابی بزرگ صندوق بین المللی پول یاد می شود.

صندوق بین المللی پول در ابتدا کشورها را با قرضه های بدون سود، آسان و درازمدت، به گرفتن قرضه تشویق می کند. چنانکه قرضه ۲۲۰ میلیون دالری برای افغانستان بدون سود، درازمدت و به شرایط آسان فراهم می شود. اما هرگاه کشوری یکبار در دام این سازمان گرفتار شود، به تدریج با مشکلات بزرگ اقتصادی دچار می شود. آی ام اف به بهانه اصلاحات و بازنگری، وضعیت اقتصادی کشورها را بدتر می سازد و نیز امور اقتصادی و حتی پالیسی خارجی کشورها را به تدریج در کنترل خود می آورد. حتی گفته می شود که وزیر خارجه ترکیه در دهه ۲۰۰۰ میلادی به خواست آی ام اف تعیین شد. نیز رئیس کنونی بانک مرکزی پاکستان کسی است که از ماموریت آی ام اف به این سمت رسیده است. از همین سبب مردم آن کشور می گویند که مذاکرات میان پاکستان و آی ام اف نه، بلکه میان آی ام اف و آی ام اف می شود. زیرا نمایندگان دولت پاکستان، در حقیقت کارمندان آی ام اف هستند.

کشورهای که قرضه های صندوق بین المللی پول را با همه شرایط آن پذیرفتند، دچار بحران های اقتصادی شدند. اقتصاد کشورهای امریکای لاتین در دهه ۸۰ میلادی و کشورهای جنوب شرقی آسیا در ۱۹۹۷ به سبب تطبیق شرایط سنگین آی ام اف، از پا افتیدند.

شرایط عمده آی ام اف بر قرضه گیرندگان اینست که ارزش پول خود را در برابر دالر پایین بیاورند، مصارف غیر انکشافی دولت را کاهش دهند، یارانه یا کمک های مالی (Subsidy) به مردم را پایان بخشند و گراف مالیات را اضافه و مالیات جدید وضع کنند. این همه سبب گرانی اجناس می شود و مردم کم درآمد کشور بیشتر زیان می بینند. بالمقابل اقتصاد کشور ظاهرا به پا ایستاده

می شود، اما در درازمدت پیامدهای زهر آگینی می داشته باشد. بیشتر کشورهای که از این سازمان قرضه گرفته اند و پروگرام های اقتصادی آن را هم عملی کرده اند، پس از مدتی وادار به این شده اند که دوباره و با وضعیت بدتر اقتصادی، به این سازمان برای قرضه رجوع کنند.

کشور مصر در سال ۲۰۱۶ برای قرضه ۱۲ میلیارد دلاری با صندوق بین المللی پول به توافق رسید. این پول گزاف در ظرف سه سال و با تطبیق تدریجی شرایط آی ام اف به مصر داده شد. مصر بنا بر برنامه «اصلاحاتی» آی ام اف، ارزش پول را پایین آورد، یارانه ها را حتی از مواد و اجناس ضروریه ختم کرد. و مالیات را به گونه بی پیشینه بالا برد. حالا حامیان این سازمان استعماری، وضعیت اقتصادی مصر را خوب توصیف می کنند و آن را به حیث نمونه ای از کامیابی آی ام اف، یاد می کنند. چنانچه روزنامه فایننشیل تایمز، یکی از مهم ترین روزنامه های اقتصادی جهان، می گوید که رشد اقتصادی مصر پس از ۲۰۱۰ میلادی برای اولین بار به ۵٫۶٪ بالا رفته است.

اما رخ دیگری قضیه از این قرار است که به اساس راپور

هفته نامه اکونومیست؛ دکانداران در بازارهای کمرنگ مصر بیکار نشسته اند و با افزایش نرخ برق، به جز روشنی موبایل همه چراغ ها خاموش است. پیش از رجوع به آی ام اف سی در صد جمعیت مصر زیر خط فقر زندگی می کردند، اما حالا ۵۵٪ مصری ها به زیر خط فقر رفته اند. مصارف خانگی مصری ها بر اثر پایین آمدن نرخ پوند مصری و گران شدن اجناس ۴۳٪ بالا رفته است. گوشت به جنس بیش بها و لوکس تبدیل شده است. دولت از حلق مردم پول می کشد. ناگفته نماند که مصر از ۱۹۷۰ به اینسو در دام آی ام اف گرفتار است و هنوز هم وضعیت اقتصادی آن، قابل اطمینان نیست.

خانم کریستین لاگارد، رئیس پیشین صندوق بین المللی پول در سال ۲۰۱۲ گفته بود: «هرگاه دنیا با بحران دچار شود، ما پیشرفت می کنیم و فعال تر می شویم. زیرا آنگاه قرضه می دهیم، سود می گیریم و سازمان ما خوب رشد می کند. اما هرگاه اوضاع دنیا خوب تر شود و چند سال پیهم خوب رشد کند، عملکرد ما از نگاه اقتصادی ضعیف می شود.» گویا پیشرفت این سازمان وابسته به اوضاع خراب جهان است. پس فکر کنید که این سازمان چه اهدافی را دنبال می کند.

آیم ام اف در حقیقت یکی از سازمان های مهم استعماری در جهان معاصر است. زمانیکه پاکستان در سال ۲۰۰۲ به آی ام اف درخواست قرضه داد، آن زمان چون پاکستان به حیث متحد خارج از ناتوی امریکا، نقش عمده ای را در جنگ افغانستان ایفا می کرد، امریکا سفارشگر قوی پاکستان در آی ام اف بود و پاکستان توانست به شرایط آسان تر قرضه بگیرد. همچنان هرگاه پاکستان در سال ۲۰۰۸ به آی ام اف رفت، باز هم پاکستان به سفارش امریکا بدون چندان مشکلی ۷ میلیارد دالر قرضه گرفت. اما در ۲۰۱۹ چون روابط دولت ترامپ با پاکستان چندان خوب نبود، پاکستان بسیار به شرایط دشوار و پس از نشست های بسیار، توانست بر قرضه ۶ میلیارد دلاری به توافق برسد. این هم واقعیت است که چون آی ام اف می دانست پاکستان به جز چاره جوی از آی ام اف، دیگر چاره ای ندارد، شرایط خود را سخت تر ساخت.

آگاهان می دانند تا هنگامیکه منافع استراتژیک امریکا به افغانستان و اداره کابل وابسته است، این قرضه ها چندان مشکلی را به بار نخواهد آورد. زیرا امریکا در بدل این پول ها، منافع خود را تامین می کند. اما هرگاه استراتژی امریکا تغییر بخورد و یا اداره دیگری، که در فکر منافع امریکا نباشد، جاگزین این اداره دست نشانده شود، آنگاه اینگونه قرضه ها، به دردسر مستقلى برای افغانستان تبدیل خواهد شد.

قابل ذکر است که این نخستین قرضه اداره کابل نیست، بلکه حالا قرضه این اداره فاسد به حدود سه میلیارد دالر می رسد.

((د پښو خونه)) په افغانستان کې

د امریکایي ماتې یو بل تصویر

احمد مختار

دا هغه جگړه وه چې د هغې په پیل کې امریکایانو یاده جگړه د تقدس تر کچې معتبره او د امریکا اسبق ولسمشر جورج ډبلیو بوش د سپینې ماڼۍ تر څنګ له سانت جون تاریخي کلیسا (St. John's Church) څخه هغه د صلیبي جگړې په نوم اعلان کړه.

ټوله نړۍ یې په یادې جگړې کې د ګډون لپاره را وبلله او څوک چې ترې بهر پاتې کیدو هغوی یې د ځمکې له مخې په محو کولو وګواښل.

په دې وروستیو کې د امریکا د ملي امنیت د پخواني مشاور جان بولتن په قلم لیکل شوی کتاب د پښو اطاق ((The Room Where It Happened)) چاپ او بازارته راوتلو په نړیوالو رسنیو کې هڅامه جوړه کړې ده.

جان بولتن د امریکا د جمهوري خواهانو په منځ کې د افغانستان، عراق، ایران او شمالي کوریا په اړه د جگړه ییزې تگلارې پلوی دی.

نوموړي په کال ۲۰۱۶ کې د ولسمشر ټرمپ لپاره په تبلیغاتي کمپاین کې موثر رول درلود، ځکه خو ده ته د ټرمپ په حکومت کې د بهرنیو چارو وزارت چوکۍ په پام کې نیول شوې وه.

خو ټرمپ تر خپل بریالیتوب وروسته د بهرنیو چارو د وزیر په حیث د بولتن له ټاکلو څخه صرف نظر او هغه یې تر یوه نیم کال انتظار وروسته د ملي امنیت د مشاور په توګه مقرر کړ.

د ولسمشري لپاره په ټاکنیزو کمپاینونو کې د ټرمپ اساسي شعار داوه چې دی به د افغانستان جگړه ختموي.

هغه جگړه چې د امریکا په تاریخ کې تر ټولو اوږده او د امریکایانو ورباندې ډیر زیات مالي او بشري تاوان شوی دی.

خو د تاریخ هم عجب تکرار دی، پر یادې جگړې تر ۱۹ تاواني کلونو تیریدو وروسته د امریکا اوسنی ولسمشر ډونلډ ټرمپ هم هماغې د سانت جون کلیسا ته ورغی له هغه ځایه یې دا تاواني جگړه پردی او لعنتي جگړه وبلله او د امریکا د تر پښو لاندې شوي حیثیت د بیرته راګرځولو په غرض یې د هغې د ژر پایته رسیدو خبره تکرار کړه.

په افغانستان کې د امریکا او د هغې د پوځي متحد ناتو تړون ۱۹ کاله ښکیل کیدل او په دې جگړې

کې پر تريلونونو ډالرو لگښت سربيره د خواوشا ۴۰۰۰ بهرنيانو سربايللو د سپينې ماڼۍ او پښتاکان د چارواکو تر منځ ژور اختلافات راپيدا کړل.

په دې اختلافاتو کې د نوموتې مشهور جنرال ستانلي مکرستل او جگړه خوښي جان بولتن په څير ډيرو مهمو پوځي او استخباراتي چارواکو مهم پوځي او امنيتي مسؤليتونه بايلودل.

جان بولتن په داسې حال کې د سپينې ماڼۍ د ملي امنيت د مشاور په حيث وټاکل شو چې تر ده وړاندې په عين همدې وظيفه کې اچ آر مک مستر ناکامه شوی و؛ ځکه ټرمپ مک مستر په بولتن تعويض کړ.

جان بولتن د يوه جگړه پلوي شخص په توگه ټرمپ ته په افغانستان کې د مزید وحشت کارولو مشورې ورکړې.

د نوموړي له همدې وحشيانه مشورو څخه يې لومړی په افغانستان کې امريکايي پوځيانو ته د جگړې په ډگر کې د وژلو پراخ صلاحيت او د همدې عام وژنې له امله د امريکايي سرتيرو د نه محاسبه کولو مشوره کړه.

دوهمه هغه يې د افغانستان او جنوبي آسيا لپاره د ټرمپ جنګي ستراتيژي وه چې هغه هم سراسر د ولسي خلکو په بمبارولو، وژلو او ځورولو شامله وه.

خلاصه دا چې ټرمپ، بولتن او ليوني سپي (جيمز مټيس) د هغه وخت د دفاع وزير په گډه پوره اولس مياشتې د افغان مظلوم ولس پر خلاف په پوره وحشت کارولو کې تيرکړل خو د الله په فضل چې د صليبي اشغالګرو په مقابل کې د افغانانو په جهادي عزم او اراده کې هيڅ تغير را نغی.

وحشي جان بولتن چې د حماقت او حشت کچه يې د ټرمپ تر وحشت او حماقت ډيره لوړه وه لا هم

په خپل حماقت ټينګ او غوښتل يې چې نور هم د وحشت له لارې په افغانستان کې خپل اشغال غزولو ته دوام ورکړي.

خو ټرمپ چې د دغه ډول وحشي ستراتيژي کارول ورته د امريکا د مزیدې تباهي لامل ښکاریده د بولتن مخه يې ونيوله او هغه يې د ملي امنيت له سلاکاري څخه وشاړه.

په داسې حال کې چې د ستر نړيوال ځواک په توگه د امريکا متحده ايالات د ناټو تړون له پوځي او سياسي مرستې سره په افغانستان کې له پوره شکست سره مخ شول نو د سپينې ماڼۍ او پښتاکان ترمنځ مخالفتونو نورهم زور واخيست.

حتی د بولتن له کتاب خپریدو وروسته ټرمپ هغه د يوه بد اخلاقه او ماجرا جو ليوني انسان په حيث ياد کړ.

بولتن د ټرمپ له قوله د خپل کتاب په يوه برخه کې داسې وايي:

((مونږ هرڅه بايللي او اوس له يوه مطلق شکست سره مخ يو.

په افغانستان کې زمونږ ټول مالي او پوځي لگښتونه زمونږ لپاره لوی شرم دي، نور زه د دغو تلفاتو او لگښتونو د اوریدو زغم نه لرم، زه اصلا د دې لپاره ټاکل شوی يم چې دا بي گټې جگړه پایته ورسوم.

د بولتن ياد کتاب د امريکايي پوځي او امنيتي چارواکو له منځه لومړی ليکنه ده چې د افغانستان په جگړه کې د امريکايانو د شکست، بي نظمي او اختلافاتو يو ژوندی تصوير ترسيموي.

ليبر به منتظر شو چې د يادې جگړې نور شکست خوړلي امريکايي جنرالان د پخواني شوروي هغو جنرال بوريس گروموف او ستر جنرال الکساندر مايوروف په څير په خپلو خاطراتو کې څه ليکي؟

اشرف غني د بنځو په گمارلو

غرب او امریکا راضي کوي!

خليل - عزيز

په افغانستان کې اصلي ستونزه دا ده چې دداسې گمارنو تر شا بهرني فشارونه او گڼ ناولي اهداف لکه: د نامحرمو بنځو او سړيو تر منځ اختلاط عادي کول، فحشا او بدلمني ته لار جوړول، د بنځو له مغزو څخه اسلامي ارزښتونه غورځول، د جنسيت او مساوات مسائل راپورته کول او داسې نور...

په حقيقت کې ديموکراسي د مسلمانو بنځو هغه لوړ مقام او منزلت چې خپل دين او فرهنگ ورکړی له هغوی څخه اخلي، او د فاسدو سياسي اشخاصو د ساعت تېريو جنسي اړتياو د مشبوع يوه وسيله ځنې جوړوي.

لکه څنگه چې وينی د ارگ وروستی رسوايانې (له بنځو څخه د د پارلمان و وزارت خانو د څوکیو په مقابل کې جنسي غوښتنې) د نجونو د فوټبال ټيم په غړو جنسي تېري او په زرگونو نورو پېښو له دغې پلټې پروژې څخه پرده پورته کړې.

چې د ځينو بهرنيو حلقو او داخلي گمارونکو لکه مدني ټولني او د بنځو د حقوقو مدافعينو له خوا په ښکاره ډول د فساد او بدلمنی په سيستماتيک ډول دودولو باندې دلالت کوي.

په ملکي او امنيتي سکتورونو کې د بنځو او نجونو وروستی گمارنې په اصطلاح د هغو اصلاحاتو له ډلې څخه دي چې کابل نیمه خوا اداره له نړيوالې ټولنې سره په جنیوا کنفرانس کې وعده کړې ده.

په ژمنو کې يې راغلي چې په دولتي برخو کې به د بنځو ونډه په پراخه کچه زیاتوي. په بدل کې يې نړيوالې ټولنې هم خپلې مرستې تر دغو وعدو مشروطې گڼي.

دلته څرگندېږي چې بنځې د يوې نورمالې او طبعي پروسې له مخې نه، بلکې د خارجيانو د فشار په نتيجه کې د لوړو پوستونو خواږه تر خولې کوي.

ستونزه دا نه ده چې بنځه له کوره بهر کار کوي؛ ځکه اسلام بنځې ته د زده کړې، تحصیل، تجارت او يولړ دولتي مسئولیتونو د اخیستو حق ورکړی. مگر دا هر څه د ځانگړو شرايطو په نظر کې نيولو سره د يو قانون په ډول داسې پييل شوي چې په هغه کې د مسلمانې بنځې عزت او عفت خوندي پاتې کېږي.

اشرف غني ولي

د بهرنيانو له پرشاتگ نه گيله من دی؟!

معین احمد (معین)

د امریکا او طالبانو تر منځ د شوې توافقنامې په اساس باید امریکایي ځواکونه د راتلونکې جولای میاشتې تر نیمایي پورې د خپلو ځواکونو شمېر ۸۶۰۰ ته را کم او په څوارلس میاشتو کې دننه باید ټول بهرني عسکر له افغانستانه وباسي.

له افغانستانه د امریکایي ځواکونو د وتلو راپورونه داسې مهال ورکول کیږي، چې د کابل حکومت مشر «اشرف غني» د بهرنيو ځواکونو چټک وتلو ته اندېښمن دی او دا کار د افغانستان او امریکا په زیان بولي.

د جون میاشت چې په تیرو کلونو کې به د کال د نورو میاشتو په پرتله د طالبانو او امریکایي پوځیانو ترمنځ د سختو جگړو شاهد و، اوس د جگړو په ځای له افغانستان څخه د امریکایي ځواکونو د پرشاتگ په میاشت بدله شوې.

د امریکا مشهورې تلویزوني شبکې «سي این این» د دوو امریکایي چارواکو له قوله راپور ورکړی چې د ټرمپ اداره له افغانستانه د څلور زره نورو امریکایي عسکرو په ایستلو غور کوي او په دې برخه کې یې پلان په وروستي کېدو دی.

تر دې وړاندې د امریکا د مرکزي قومندانۍ مشر جنرال کېټ مک کنزي رسنیو ته ویلي و چې د طالبانو او امریکا ترمنځ د سولې تړون په اساس امریکا په افغانستان کې د خپلو ځواکونو شمېر له ۱۲۰۰۰ زرو څخه ۸ زره او ۶۰۰ تنو ته را کم کړی دی.

مک کنزي دا هم ویلي و چې که شرایط برابر شي، امریکا تیاره ده په افغانستان کې د خپل نظامي حضور کچه صفر ته راټیټه کړي.

همدا بهرني ځواکونه وو چې کابل رژیم ته يې په لامشروع ډول په افغانستان کې د تحميل کيدو زمينه مساعده کړه.

که نن بهرني ځواکونه له افغانستانه وزي د هغوی په ټانگونو او الوتکو کې راوړل شوي بناغلي نور دلته د پاتي کيدو کوم چانس نه لري.

ځکه نو هغوی تل په افغانستان کې د بهرنيانو شتون ضروري او وتل يې د افغانستان او امريکا په تاوان بولي.

خو واقعيت دادی چې له افغانستان څخه د بهرنيانو پرشاتګ او د افغانستان د اشغال پایته رسول نه د افغانستان په زیان دی او نه هم د امريکا؛ بلکه د زیان په ځای د افغانستان او ټولې سيمې لپاره د ثبات او امنيت پيغام له ځانه سره لري.

نوموړي په دې وروستيو کې له تې، اي ډي په نوم بنسټ سره په خپلې ويلېوېي مرکه کې ادعا کړې، چې د امريکايي عسکرو چټک وتل به تر افغانستان امريکا ډېره تاواني کړي.

نوموړي دا هم ويلي چې تر ټاکلي وخت وړاندې له افغانستان څخه د بهرنيو ځواکونو وتل د سولې پروسه زيانمنه وي، بايد امريکايان د افغانستان د شرائطو په پام کې نيولو سره په تدريجي ډول له افغانستانه ووځي.

خو د اشرف غني د اندېښنې برخلاف بهرنی مداخله په تيره پوځي هغه يې په افغانستان کې د جگړې او بي ثباتي اساسي لامل ده او څومره ژر چې د دې مداخلې کچه کميږي په هغه اندازه ورسره د سولې د ټينګښت امکانات زياتيږي.

که واقعا هم لکه امريکايي جنرالان چې وايي د دوي (۴۰۰۰) سرتيري تر ټاکلي وخت پنځه ويشت ورځې وړاندې له افغانستانه وتلي دا به په افغانستان کې د سولې د عملي کيدو په لاره کې يو تر ټولو مهم او عملي ګام وي چې د امريکايانو لخوا اخيستل کيږي.

د سولې تړون نورو مؤيدينو، ناټو- او ملګرو ملتونو- ته هم په کار دي چې د دې تړون د تائيد او تکميل ترڅنګ د هغه د مثبتو اړخونو را څرګندولو په غرض دغه ډول څرګندونې وکړي؛ نه دا چې د يو شمير مغرضو حلقو په دستور د هغه د تخريب او تضعيف هڅه وشي.

پر کابل رژیم د بهرنيو ځواکونو ژر پرشاتګ ځکه منفي اغيز لري چې د هغوی اعتماد او باور په همدې ځواکونو دی.

ټرمپ ډکرزي او اشرف غني ترمنځ توپير نه شي کولای

م مبصر

داسې هم نډه چې ډکرزي، اشرف غني نومونه ډير سخت او په حافظه کې ځای نشي نيولای اصلا خبره داده چې کوم ارزښت او اهميت ورته نلري او وخت ورباندي نه ضائع کوي.

مسلمانان او باغروړه افغانان د داسې چارواکو لايق نه دي، دوی بايد داسې واکمن ولري چې د نوم په اخیستويې د ټرمپ او نورو غربيانو پښې ولېږي او د ويرې احساس وکړي او دايو حقيقت دی چې د اشرف غني خپلو او گل مرجانو الو څخه لږ ترلږه د کابل دناحيو او حوزو د عسکرو هم سترگي نه شرميگي ځکه هغوي پوهيږي چې واکمني يې تشې نانځکي او د پرديو لاسپوڅي دي.

له بلې خوا د کابل بې ضميره ولسمشر اشرف غني څو ځله ويلي: مونگ په دې فخر کوو چې دده په دوره کې کم شمير امريکايي عسکر وژل شوي او په دې ټکي هيڅ ډول خفگان نه بنسې چې داشغالگرو دې ساتلو په خاطر يې په زرهاوو عسکر ووژل شول

يعنې دخپلو عسکرو په مرگ ژوبله چې دامريکايانو په نسبت څو برابره زيات له منځه تللي افتخار کوي او لويه توره يې گڼي؟!

بيا هم په دومره پلني او سوروري چاپړوسې او غلامی خپل بادار ته ددوتوتو هومره ارزښت او قدر نلري حتی هغوی پيژني هم نه چې کرزی يې څوک ده او اشرف غني يې څوک ده؟

اوس دې افغانان خپله قضاوت وکړي چې ددغو کثيفو چارواکو په مښد اقتدار او واکمنی کې ميرني ټاټوبي او اتل ولس ته کوم خیر او سوکالي ويني؟!

د کابل اداري شپيدلی او شرميدلی ولسمشر که مونږ ته هر څومره لاپي شاپی ووهي چې خپلو بادارانو ته ډير ورنیږدي او ورباندي گران دی او تردې چې دنړۍ ددوهم مفکر نوم يې ورکړی، خو د امريکا دولسمشر دملي امنيت پخوانی سلاکار جان بولټن وايي چې ډونالډ ټرمپ د ولسمشر اشرف غني او پخواني ولسمشر حامد کرزي ترمنځ توپير نه شوای کولای او ډېر وخت به يې د دوی نومونه غلطول.

بولټن دا خبرې په خپل يوه کتاب کې کړي چې اوس يې پر چاپ لانجه روانه ده او ټرمپ ددغه کتاب د چاپ د مخنيوي هڅه کوي.

بولټن وايی اشرف غني خپله اعظمی هڅه وکړه ترڅو د ټرمپ له امريکايی اداري سره خپله ځاني راشه درشه توده وساتي او امريکا ته په خپل سفر ټرمپ اداري ته هغه ټکي چې مطلقا ديوه مامور او امريکايی منافعو ته دژمن نوکر مکلفيت څرگندوي ورپه زړه کړي، خو په هغو سربيره يې هم د ټرمپ توجه جلب نکړه او دکوم شاباسی وړ ونگرځيد.

د کرزي له دورو رانيولي د اشرف غني تر ادارو پوري خاص د امريکايی منافعو لپاره پوره پنځه لکه مظلوم افغانان له تيغه تير شول يوميلون تنه شکنجه او ورېږول شول او په ميلونه تنه افغانان په کوردننه کي مهاجرت او کډوالی ته اړ کړل شول ترڅو د اشرف غني په وينا د نيويارک او واشنگټن کوڅې خوندي کړي ولي لدغو ټولو غلاميو او حلقه بگوشيو باوجود ټرمپ خپل دغه علمبردار تالايختي نه پيژني.

د اشغال په وړاندې

د صبر او زغم وروستی مرحله

عبدالولی خلیل

وېشلي، ځینې به د انقلاب دغه سختو پړاونو ته په کتو سره زیاته خوشبیني ښودله چې گنې هیواد مو څه د امن ساه واخلي. یو شمېر یې تاریخ ته په کتو (چې تل د یهودوانو او نصرانیانو لخوا له کړو ژمنو سره تاریخي غدر دی) ناهیلی څرگندوله چې دا به د کفارو یو فلان سوې دسیسه وي چې پکې راگیر مو کړي.

لنډه دا چې امریکا او طالبانو د یوولس پړاوو مذاکراتو وروسته یوې موافقې ته سره ورسېدل او امریکا خپل ځان ته د اطمینان په خاطر له طالبانو د یوې اونۍ اورکم غوښتنه وکړه، دغه کړنه یې د یوې ازموینې په توګه ترسره کړه، چې آیا طالبان په دې مذاکراتو کې رېښتیني دي او که نه؟

طالبانو دغه اونۍ په ډیر دیانت او رېښتینولۍ سره پای ته ورسوله چې که څه هم د اورکم په نوم نومول سوې وه خو په عمل کې یې د اوربند غوندې تېره کړه.

له دې وروسته د تېر کال د کب یا حوت میاشتې پر لسمه په قطري پلازمېنه دوحه ښار کې د امریکا او

د ۲۰۰۱ میلادي کال د سپتمبر په ۷ نیټه امریکا او ملګرو یې پر افغانستان یو خونړی یرغل وکړ او پر دې ځمکه یې هغه اسلامي نظام ړنگ کړ، چې په دې نږدې پېړیو کې یې د نړۍ پر مخ ساری نه درلود.

له شک پرته، چې د نړۍ د دې ستر زبرځواک سره ډغر وهل او سیالي ورسره کول به د چا د وس خبره نه وه خو بیا هم د امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله تعالی یو معجزانه ابتکار و، چې د دوی په وړاندې یې نظامي قیام وکړ.

د دې انقلاب ترڅې خاطرې، آهونه او دردونه، خواری، درپدری، ظلمونه وحشتونه، زخمونه شهادتونه، زندان، زولنې او نور هغه څه چې تاریخ به یې کله هم له خپلې پاڼې لرې نه کړي، د همدې قربانیو برکت دی، چې امریکا له خپله غروره کښته او پر تېره کړنه افسوس وکړ. له طالبانو سره یې د خبرو له لارې دغه جگړه پای ته رسول غوره وګڼل او مذاکرات یې پیل کړل.

لا جوته نه ده، چې د سولې بهیر به له کومو پایلو سره مخ شي، خو دې خبرو د خلکو فکرونه په دوو لورو

طالبانو تر منځ موافقه لاسلیک سوه ، په موافقه کې پرېکړه وسوه چې امریکا به خپل ټول عسکر په بشپړه توګه په ۱۴ میاشتو کې له افغانستانه باسې او دغه موده به د امریکا او طالبانو تر منځ اوربند وي.

له دې ۱۴ میاشتني مودې دا مهال څلور میاشتې تېرې سوې دي، چې د طالبانو له لوري نه کوم امریکایي عسکر وژل سوی او نه پر کوم امریکایي بېس یا نورو مراکزو بریدونه سوي، خو د امریکا له لوري د هیواد په ګڼو ولایتونو؛ کندهار، هلمند، غزني، بغلان، پکتیا، پکتیکا او ځینو نورو ولایتونو کې په لسګونه داسې پیښې ثبت سوې چې دوی له توافق نامې څخه سرغړونه کړې او پر مجاهدینو یې هوایي وارونه کړي، چې له امله یې لسګونه مجاهدین او عام وګړي په شهادت رسولې چې د ځینو یادونه طالبانو کړې ده او د ځینو په اړه امریکایانو خپله وضاحت ورکړې د ځینو نورو په اړه بیا چوپ پاتې سوي دي، له دې ټولو سربېره د دښمن کشفی الوتکې هر وخت د څار لپاره په پروازو بوختې او ترصد کوي.

د دې بریدونو په وړاندې طالبانو تر اوسه کوم نظامي اقدام نه دی کړی پرته له دې چې د دوی د مذاکراتي ټیم سره به ضرور پر دې خبرې کړي وي.

له اوربند سره، سره د یو مجاهد طالب شهیدول به زموږ د مجاهدو ځوانانو او مشرانو په زړونو څومره دردمن تېرېږي، الله تعالی پرې ښه علم لري، له دې امله د ځینې ځوانانو د زړه احساسات دا وايي چې باید طالبان د دوی په وړاندې کومه نظامي پرېکړه او له توافقنامې څخه د سرغړونې ځواب وکړي، څو تر څو به د دوی سره حوصله کوو؟

په دې برخه کې باید له طالبانو گيله ونه سې، چې دوی ولې د امریکا د سرغړونو په وړاندې کوم نظامي اقدام نه کوي او له صبر او زغم څخه کار اخلي، ممکن طالبانو دغه ټکی په پام کې نیولی وي چې نړۍ ټوله مور ته متوجه

ده، او نړیوال مو ټول مخالفین دي، په دې معنا چې دوی هیڅ کله هم نه داسې پر دین مین قوم زغملای سې او نه هم دوی ته د اسلامي نظام نفاذ د منلو وړ دی، خو دا چې یو ډول یې مور ته غاړه ایښې هغه هم زموږ د بېسارو قربانیو برکت دی، اوس که طالبان دغه د اوربند په مرحله کې د دوی په وړاندې کوم ادنی نظامي اقدام وکړي نو نړیوال به ټول طالب ته مخ ور اړوي چې تاسو سولې ته ژمن نه یاست او نه هم په دې پروسه کې ریښیني یاست بل خوا ټولې رسنۍ د دوی تر لاس لاندې دي چې زموږ یو کمکي اقدام ته ډیر کوریج ورکولای سې او د بدنامولو هڅه به مو کوي.

اوسمهال، چې مشرانو کوم دریځ غوره کړی دی، هغه دا چې ۱۴ میاشتې د روان اشغال وروستی مرحله ده، همدا حل لاره ده او باید په نهایت صبر او زغم تېره سې. دا هغه موده ده، چې له لومړي سر څخه سولې ته زموږ خوش باوري او له مقابل لوري د امریکا له فریبونو څخه وېره په ډاګه کوي، له دې مودې وروسته به د دوی په دغه پروسه کې صدق او کذب نړۍ ته په ډاګه کیږي، که اشغال پای ته ونه رسېږي، شونې ده له دوی سره له توافقنامې څخه د ټولو سرغړونو حساب وسې، هغه چې تل به یې زموږ په زړونو کې د غچ او انتقام لمبې بلولې.

وما ذالک علی الله بعزیز

افغان عسکره!

د اوربند غوښتنې پرځای لږ خپل مسیر مطالعه کړه

بدرځلاند

عسکره!

زه پوهیږم ته یو مسلمان (افغان یې، ووی خاوري بچی یې، ستا وژنه زه هم و یو (افغان) وژنه بولم ستا کونړه (اویتیم مې زوروي،

مگر زه هم (افغان یم و ویني مدرسې طالب یم، ځان و (افغان خاوري و) لرت بولم، (افغان ملت خپل و جوو بولم، په خپله خاوره (او ملت باندي و ظالمانو نارو (تجاوز وې) ته مجبوره کړې یم چې و خپل ژوند (او ځوانی خورې) خاطرې تر پښو لاندې کړم (او و مظلوم ملت (او خاوري و) (ازوي لپاره تور و غرونو ته پورته شم، و صلیبیانو هرې سرمې (و زهرې یم ته خپله نازکه سینه ونیسم،

کله خو مې و ملت سوي (هونه وې) ته مجبور کړي چې په خپله نازکه سینه باروت و ترم (او و مظلوم ولس) (انتقام په خپلو غوښو (و هر وکو و) اخلم، له خپلو خپلوانو مې جنازه (او قبر هم ناورکه شي،

افغان عسکره!

لږ خپل مسیر مطالعه کړه ته د چا پر ضد، د څه لپاره، چا مسلح کړی یې؟ او چاته یې په سنگر کې کینولی یې؟

تاته یې ستا دښمن څوک معرفي کړی ده؟

ایا ستا ټوله مبارزه د خپل افغان ملت پر خلاف نه ده؟ ایا ته شپه او ورځ د خپلو افغانانو په وژلو نه یې لگیا؟ ایا ته د صلیبي یرغلگرو سره خپل افغانان نه وژنې؟ او خپل مقدسات تر پښو نه لاندې کوي؟ ته پوهیږې چې ته دغو مکارو د خپل افغان ورور په وژنه د قهرمان او جنرال رتبه ته رسولی یې؟

که ته خپل افغانان ونه وژنې ایا تاته به څوک د جنرال او قهرمان لقب درکړي او ته به بیا دا د وطن ساتنې په نوم تنخوا ترلاسه کړي؟

عسکره!

ایا تا کله هم خپل ځان سره فکر کړی چې ته څوک یې په څه دنده لگیا یې؟

دلته صلیبیان راغلي هغوی زما او ستا ځمکه او فضا اشغال کړې ده زما او ستا اسلامي مقدسات مسجدونه، مدرسې، جنازې او قران کریم یې راته په اورونو و سوزول،

زما او ستا د ملت سلگونه زره ځوانان، ښځې او ماشومان یې شهیدان کړل، زما او ستا د ولس وژلو لپاره یې زرگونه طیارې ټانگونه او توپونه راوړي دي، زما او ستا افغانی دروند کلتور یې په لغړ او سپک کلتور بدل کړو زما او ستا عزتمنې خوندي یې لغړې په اروپایي او هندي لباس کې بازار ته را وایستلي

ته خو همدغو صليبيانو په تنخوا باندې زما د ولس وژلو او اسلامي مقدساتو له منځه وړلو لپاره په اجرت نيولی يې، ستا ټوله دنده په همدې راڅرخي

تنخوا، اسلحه، قومنده هر څه دوی درکوي او ته يې د خپل صليبي هدف مخته بيولو لپاره خپل ملت ته په سنگر کې کينولی يې

که همدا نن امريکايان او دا څو تنه لنډغر د اروپايي تابعيت لرونکي غربي ايحنتان لارل ته به بيا دا دنده پر مخ يوسي ؟

نه هيڅ کله هم نه ،

ته صرف د امريکايانو او ددې څو تنو غربي ايحنتانو تر موجودگي پورې ملي اردو، جنرال او قهرمان يې، اوس هم ستا دا جعلی القاب صرف ستا ترخدمت پورې محدود دي، که دغه د افغانانو دښمنان لارل سبا به بيا د سرک پرغاړه تهاير څرخوي هلته بيا نه د وطن غم درسره وي نه د کفن

افغان عسکره!

که ته بندي شي يا زخمي او يا ووژل شي ستا دا نمک حرامه مشران بيا تا نه پيژني

د خپل سنگر سلگونه ملگري به دې ليدلي وي چې ددوی په ژوند يې کورنيو ته پردی جنازې وروړلې، د ستا د سنگر هغه بايوميتريک شوي ملگري چې کلونه کلونه بنديان دي ستا دغو نمک حرامه مشرانو سره يې ليست هم نشته او منکر دي، ستا هغه زخميان همسنگره ملگري به دې هم په ميديا ليدلي وي چې گود او مات خپلو ورو بچيانو او تورسرو سره د ميديا پرمخ ژاړي چې خپلو مشرانو ورسره جفا کړې ده،

هغه د خپلو همسنگره ملگرو کوندي به دې په ميديا ليدلي وي چې د ډيري ناچاری څخه د غيږې واره ماشومان په بازارونو کې پلوري او ستا بې رحمه مشران يې په سترگو وينی خو رحم نه پرې کوي

زه هم ستا د لاسه در بډره يم، صليبيانو ته مې ته په تنخوا وژني هغوی ارام بيسونو کې ناست دي، زما بچيان ته وژني، زما کور ته وړانوي، تا زه بې کوره کړی يم، تا زه په زندانونو کې په کلونو کلونو بندي کړی او شکنجه کړی يم، زما د کور

په حريم له صليبيانو مخته ته را نوزې، همدا ته يې چې زما او د صليبي يرغلگرو ترمنځ ولاړ يې او زما مرمی هغو ته نه ور پريږدي، همدا ته زما لپاره په پوسته او سنگر کې گوته په ماشه ناست يې

که ته افغان يې ته بايد د افغان ملت ساتونکی وای ته خو د خپل ملت وژونکی يې زه او ته خو د همدې خاورې يو ستا له ما سره دومره کلکه دښمني ولې ده ، زه خو ستا دښمن نه يم زه خو د راغلو يرغلگرو دښمن يم

ته که افغان وای خو له ماسره به څنگ کې د يرغلگرو کفارو پرخلاف دريدلی وای ته خو برعکس د کفارو سره په څنگ کې د خپل ملت پر خلاف ولاړ يې

ته خپل ټوپک له اوگي لرې کړه زما همغه پخوانی افغان ورور يې ،

ته زما له وژلو لاس واخله تا زه نه وژنم

ته زما مخته زما دښمن په ملگرتيا مه راځه زه تاپسي ستا کور ته نه درځم

ته د خپل ولس له وژلو تير شه، ته نور د يرغلگرو او د هغوی د غربي ايحنتانو له ملاتړه تير شه ته نور د خپل افغان ملت پرخلاف له ماشې گوته لرې کړه زما همغه پخوانی افغان ورور يې

هرکله چې ته لاهم په خپل جهل ټينگار کوې د افغان ولس وژنه نه پريږدي، د خپل ملت پر وړاندې د کفارو له لوري په مورچه کې ناست يې لاهم خپل ولس د کفارو لپاره په توپونو ولې، او لاهم د خپل مجاهد ولس مخې ته ناست يې نو بيا ستا دا اوربند غوښتل ستا په حماقت او جهالت باندې دلالت کوي،

ته خپله نورو ته په مزدوري په جگړه بوخت يې او له ما څخه اوربند غواړي دا منطق دې ډير نه منونکی ده او نه په دې منطق ځان خلاصولای شي او نه دا د حل لاره ده

راشه زمونږ د عفوي غيږه درته خلاصه ده د کفر صف پريږده خپلو بچيانو سره ارام زندگي وکړه

په افغانستان کې داعشي مافيا!

کفایت الله شباب

سوربې شعیه و سونیان له خورا بد حالت او د یو بل په مقابل کې جگړې ته وهڅول او دوی ترې بچ پاتې شول او همدا راز یې بیا د گرد بېلتون پالو د مرستې له کبله دا ونښوده چې گواکې دوی د دغې مافیا اصلي دښمنان دي. همدارنگه په عراق کې یې د اشغالګرو د لاسپوڅي حکومت مزي ور ټینگ او ځانونو ته یې په عراق و سوریه کې د دایمي حضور او لاسوهني زمينه برابره کړه. دوی (عرب استخباراتو، امریکا او متحدینو یې) وکولای شول د همدغه استخباراتي ملېشي لپاره د پروپاګند و غولونکو تبلیغاتو له لارې خورا زیات غرب میشتي و شرق میشتي تنکي ځوانان را مات او دلته یې د خپلو وروڼو مسلمانو مجاهدینو په وړاندې په جگړه بوخت کړي. تر یوه حده بریالي هم شول او له دې لارې یې د مجاهدینو ډلګۍ خورا ګډوډې او د دښمن پر ځای د یو- بل په مقابل کې په جگړه بوختې کړې؛ مګر وروسته مجاهدین پر ځان پوه او خپل یوالی یې برقرار کړ. خو هغسې همغږي، یووالی او پر دښمن باندې رعب یې له لاسه ورکړ او اوس مهال په ډېر سخت حالت کې له خورا زیاتو لوریو سره په جگړه بوخت دي.

کله چې په عراق و سوریه کې د عرب استخباراتو، امریکا او د امریکا د متحدینو دغه ګډې پروژې و پلان ښه نتيجه ورکړه او په عربو کې یې فرقه یی جگړې پراخي او ځانونه یې ترې خوندي کړل- له عرب استخباراتو څخه موخه د سعودي په څېر ځینې نوري واکمي شاهي کورنۍ دي چې د خپل واک د بقاء په موخه یې امریکا ته د غلامۍ لاسونه اوږده کړي؛ ځکه دوی خپل واک په خطر کې لیده

له کله چې په عراق کې د اشغالګرو او د هغوی د لاسپوڅو په وړاندې جنګېدونکو مجاهدینو پر ګډ دښمن خورا بریمن بریدونه و عملیات وکړل، له دښمن څخه یې لار ورکه او هلته د اشغالګرو په لاس جوړې شوي ملېشي هم کار ورنکړ، دارنه تلفات یې ورواړول؛ بیا نو عرب استخباراتو (هغه عرب هیوادونه چې د امریکا او امر په پټو سترګو مني)، امریکا او متحدینو یې د داعش (اسلامي دولت) تر عنوان لاندې خپله ګډه استخباراتي مافیا او ملېشه په دې موخه د جگړې میدان ته را ښکته کړه؛ ترڅو له یو لوري د اشغال په وړاندې جنګېدونکو مجاهدینو په منځ کې نفاق واچوي او ماتي ورکړي او همدارنگه له بله اړخه په عراق و سوریه کې د سني و شعیه ترمنځ د جگړې اور تازه او په عربي هیوادونو کې د ایران نفوذ زیانمن او مات کړي. دوی داعش مافیایي ډله په خورا مهارت تنظیم او له نا آشنا شعارونو سره د جگړې میدان ته را شوه کړه. دغه درې واړه لوریو (د دې لپاره په همدې ملېشي د اسلامي دولت نوم کېښود او یوه مشخصه جغرافیه یې په واک کې ورکړه؛ ترڅو نړۍ او مسلمانانو ته د اسلامي نظام و دولت رامنځته کېدل په وحشتناکه توګه معرفي او دوی ترې ووېروي، چې که چیرته د مجاهدینو له بریا وروسته اسلامي نظامونه رامنځته شي، نو دغه ډول ناوړه کړنې او ظلمونه به ترسره کوي. دغه مافیایي ملېشي د عرب، امریکا او نورو عربي متحدینو د استخباراتو نیمګړي کارونه بشپړول پیل او د هغه هیواد د شعیه و سوني مجاهدینو ترمنځ یې د نفاق اور تازه او بلاخره یې د

چي که مجاهدین بریالی شي بشپړ اسلامي نظام راتلونکی او د دوی واک ختمېدونکی دی؛ نو امریکا او متحدینو یې د دغې احتمالي بریا وروسته دا وپتېيله ترڅو په افغانستان کي هم، دغه پروژه و پلان تطبیق کړي.

په افغانستان کي یې په لومړي ځل دغه مافیایي ملېشه د افغان استخباراتو په مټ له هغه کړيو څخه

رامنځته کړه، چي ځیني یې د حکومت برحاله کارمندان ول او ځیني یې بیا له عراق و سوریې څخه د هوا له لاري راوړل شول. بیا وروسته چي کله په ننګرهار کي د داعش رادیويي پروګرامونه او تبلیغات پیل شول؛ خورا زیاتو کسانو ورسره د یو ځای کېدا لېوالتیا ښکاره کوله. ځکه هغوی د داعش په فرېبجنو تبلیغاتو غولېدل او لکه څنګه چي په ۲۰۰۱ کي د اشغالګرو د پروپاګند له برکته د هغوی ملګرتیا ته ورمات ول. په افغانستان کي د داعش تبلیغاتي دستګاه دومره فعاله او اغېزمن تبلیغات به یې ترسره کول چي د تمې خلاف ول او د هغه تبلیغاتو څو برابره اغېزمن ول، چي په ۲۰۰۱ کي امریکا کول او داسي نه ښکارېدل چي دا به د یوې ډلې تبلیغات وي، بلکي د یوه پراخ بنسټه حکومت په څېر تبلیغات یې کول. په پوهنتونونو کي یې کم عمره او له اطرافو څخه ورغلي ژر غولېدونکي او همدارنګه محروم او احساساتي محصلینو ته د خپلو خاصو کسانو (دغه کسان د کابل ادارې او اشغالګرو د استخباراتو کارمندان او د تبلیغاتي برخي غړي ول) له لوري ویدېوګاني، مجلسې، غبریز کلیپونه او نور مواد رسول. حتی تر دې چي په پوهنتونو کي یې داسي استادان او محصلین هم د ځان لور ته ورمات او د دوی لپاره به یې تبلیغات کول چي د اسلامي امارت فعاله مجاهدین او مبلغین ول. خو الحمدلله ډېره ژر د دغې مافیایي کړې موخي، ظلمونه او نوري نارواوي

بلاخره اسلامي امارت مجبور شو ترڅو په وړاندي یې نظامي اقدام وکړي او په ځپلو، له منځه وړلو یې پیل وکړ. اسلامي امارت د خپلو پرېکنده حملو او د ولس په ملګرتیا، وکولای شول نه یوازې دا چي د داعش د پرمختګ مخه ونیسي او هغه کسان چي په ناخبرۍ کي د دغې مافیایي لیکو ته جذب کېدل را وګرځوي؛ بلکې هر ځای یې په منډه کړل

ورته څرګندي شوې او ژر یې ترې لار بېله او په وړاندي یې مبارزه پیل کړه، ځانونه یې د دغه مافیایي له پنځو خلاص کړل.

کله چي د داعش مافیایي لوري په افغانستان کي جنګیالي جذب او په هغه ساحو کي چي د حکومت تر کنترول او یا د کابل

ادارې و اسلامي امارت د جګړې لیکي وې، ځای په ځای شول. د اسلامي امارت د مجاهدینو په وړاندي یې جګړه پیل کړه او د اکمالونکو استخباراتو په مټ یې څه سیمي تر کنترول لاندې راوستې. ورسره سم یې د بې ګناه هیوادوالو په شهیدانولو، ځورولو او غلامولو لاس پوري کړ او هغه کسان چي د دوی مفکورې ته یې لیبک نه وایه، دومره زلمونه ورسره وشول چي حتی په بمونو والوزول شول.

دا چي اسلامي امارت په لومړیو کي غوښتل له دغې ډلې سره موضوع د خبرو له لاري حل کړي، دوی یې په خلاف لا سپین سترګي شول؛ بد-رد به یې پسي ویل او د اسلامي امارت مجاهدینو ته یې په خوشباوري کي درانه زیانونه واپړول. چي بلاخره اسلامي امارت مجبور شو ترڅو په وړاندي یې نظامي اقدام وکړي او په ځپلو، له منځه وړلو یې پیل وکړ. اسلامي امارت د خپلو پرېکنده حملو او د ولس په ملګرتیا، وکولای شول نه یوازې دا چي د داعش د پرمختګ مخه یې ونیوه او هغه کسان چي په ناخبرۍ کي د دغې مافیایي لیکو ته جذب کېدل را وګرځول؛ بلکې هر ځای یې په منډه کړل او داسي حالت ته یې ورسول چي اوسمهال یوازې تر پروپاګند او داسي حملو را رسېدلي چي د حکومت په زړه کي د هغوی د مېلمستونونو څخه را وزي او هغه کسان په نښه کوي، څوک چي د همدغه استخباراتو د

ظلمونو په وړاندي غبر اوچتوي، د سولي د پروسي و خپلواک نظام ملاتړ کوي او د دوی گټي زيانمنوي. د داعشي مافيا اړوند ظلمونو، نارواو، شکنجو، وژنو او... خبري زياتي دي او دا تر لمر روښانه خبره ده چي داعش په

مزدوران له صحنې بحر او د کابل اداره بايد په هغه ځايونو کي چي دوی پکي واکمن دي خپل کنترول زيات او دغه داعشي مافيا ته په خپلو مېلمستونونو کي ځای ورنکړي. همدارنگه د دې لپاره چي بين الافغاني مذاکرات ژر پيل، اعتماد فضاء رامنځته او دغه مذاکرات په ښه ډول پر مخ لاړ شي؛ پکار ده ترڅو د دغه مافيایي داعشي کړيو له لوري د ترسره کېدونکو بریدونو او

افواهاټو مخنیوی وکړي او د خپلو شخصي گټو په خاطر، ملي گټي زيانمني نه کړي او له خپلو د ملي امنیت و نورو ارگانونو اړوند مېلمستونونو څخه دغه پردي جنگيالي چي د پرديو استخباراتو لپاره په دې موخه کار کوي، ترڅو سوله سبوتاژ او د اشغال دوام او د پرديو استخباراتو ازادانه لاسوهنو ته لار هواره کړي، وشړي.

دوی بايد نور پوه شي چي ملت نور په حقایقو پوه شوی او په دې هم پوهیږي چي پر علمای کرامو، مساجدو، مدرسو، روغتونونو او نورو عام المنفعه تاسیساتو بریدونه د مشخصو استخباراتي کړيو کار دی او د داعش له نوم څخه یوازي د لاس پاک په توگه کار اخلي. کله په افغانستان کي د ازادۍ د لاري سرښندنکو مجاهدینو د خپلو سرونو په نذرانه کولو سره د داعش بېخ و بنیاد ور ختم کړ؛ څوک یې ووژل، څوک یې اسیران کړل، څوک تسلیم شول(دا هغه کسان ول چي د فرېجنو تبلیغاتو او احساساتو له کبله په بېشعورۍ کي د دوی لیکو ته ورغلي ول او اوس ترې بېلېدای نشوای) او څوک بیا په تېښته بریالي او د استخباراتي کړيو مېلمستونونو ته یې په دې نوم چي گواکي د کابل ادارې ته تسلیم شوې، پناه یووړه او اوس له همغه ځایه خپل شوم پلانونه عملي او ځورونکې حملې ترسره کوي.

حقیقت کي د هغه مافيایي کړيو مجموعه ده، چي د افغانستان د اشغال دوام او خپلو گټو د خونديتوب لپاره یې په دا نولس کاله کي هر ډول ناوړه او ځورونکي پلانونه تطبیق و عملي کړل. دا چي اوسمهال د داعش لمن ور ټوله شوي او په کلیو و بانډو کي د ټینگي ځای نه لري او ټول ولس یې خلاف دی؛ نو ځکه اوس یوازي د استخباراتو تر مېلمستونونو پوري محدود دي او له دې ځایه د دغه استخباراتو په مرسته هغه کسان او ځایونه په ښه کوي، چي په وژلو او ورته په زیان رسولو سره یې د افغان ملت غوسه را پارېږي او د سولي پروسي ته څرگند خنډ پېښوي. دوی ځکه دا کارونه کوي ترڅو وکولای شي په افغانستان کي سوله سبوتاژ او دغه مافيایي کړی خپلي گټي خوندي کړي.

نو په پای کي اسلامي امارت او کابل ادارې ته په کار دي ترڅو د سولي د بين الافغاني خبرو له پیل سره سم، دغه مافيایي کړی او د پرديو استخباراتي کړيو

د تمدن تر چتر لاندې به نور استعمار پاتې شي؟

دهغه د وژل کېدو ویديو کليپ په نړۍ کې تر ټولو زیات ولیدل شو. ډیرک شوون نومي سپین پوستي پولیس افسر- چې دهغه په مری یې گونډه وربخه کړی وه هغه ورته د مظلومیت نه په ډک انداز ویل چې (پرې مېرده ساه نه شم اخستی) دفلوید همدا جمله په ټولې نړۍ دانسانانو احساساتو دراپارولو لوی سبب شوه او پرفلوید د ترسره شوي ظلم نه زیات دې جملې د پولیسو بلکې ټول دولت پر وړاندې دامریکایانو عکس العمل راوپاراوه .

په امریکا او نورې نړۍ کې د دولتونو دامنیتي ادارو له لورې پر عامو وگړو ظلمونه څه کم ندي ، پرځوانانو ، کوچنیانو، مېرمنو ، بوډاگانو ډېر سترظلمونه کېږي خو دظلم پریوې پېښې هم دومره ستر عکس العمل ندی رامخې ته شوی لکه چې دفلوید پرمظلومیت چې رامخې ته شو.

دنسل پرستی پر ضد په امریکا کې سخت قهر ولیدل شو ، دخلکو عکس العمل دومره سخت و چې له

ضرر رسولوکې دککړتیا له امله څوځلې دعدلې له لورې په سزما محکوم شوی او څوکلونه یې زندان هم تېر کړی و .

هغه په هوټسټین کې پیدا او رالوی شوی و خو چې دپولیسو له تعقیب نه تنگ شو نو میني اپلیس ته ولاړ خو قسمت یې دلته هم ورسره یاري ونکړه ؛ له چوکیدارۍ نیولي دلویو لاریوو تر موټروانۍ یې ډېرو کارونو ته لاس ور اوږد کړ خو پکې کامیاب نه شو نو ناوړو کړنو ته یې لاس کړ .

دمی تر ۲۵ مې نېټې پورې جارج فلویډ یوعام نوم ورکې انسان و؛ له خپلو ډېر نېږدې خلکو پرته هیچا هم هغه نه پېژندلو خو په همدې نېټې هرڅه بدل شول او ترې یوه ورځ وروسته یانې دمی ۲۶ مې نېټې هغه په ټولې نړۍ کې سخت شهرت وموندلو او دنړۍ په هر گوډ کې خلک دهغه دنوم سره اشنا شول. خو دشهرت پدې لار کې دهغه سرقربان شو.

دیوکوچني جرم په تور سپین پوستي پولیس افسر ډیرک شوون یوعام تور پوستی جارج فلویډ له گونډې لاندې کړی و ؛ دفلوید ساه بنده وه ؛ هغه په ډېر کمزوري اواز ویل (آی کانټ بریت مین) : پرې مېرده ساه نه شم اخستی خو تر ۹ دقیقو دهغه په مری بې رحمه گونډه سوره وه تر دې چې بدن یې ساکت او داکمزوری اواز یې هم بند شو نه هغه اونه هم هیڅوک پدې پوهېدل چې دهغه همدا کمزوری اواز به دومره ځواکمن شي چې ټوله نړۍ ولرژوي.

فلویډ په خپل ژوند کې یوناکام ، فقرخپلی ، ناپوه او په یولړجرائمو کې ککړ انسان و .

دامریکاسپین پوستي له جرایمو پاک ندی خوتور پوستي چې په امریکا کې دزیات محرومیت احساس کوي دسپین پوستو په پرتله په جرمونو کې زیات ککړ وي .

جارج فلویډ هم دزیاتره تورپوستانو په څېر غلاگانو، شوکو ، دنشه یې موادو کارولو او خلکوته په

امله يې دامريکا ولسمشر- هم يوې خورا خوندي خونه کې پناه اخستلو ته اړ شو.

پدې مظاهرو کې يو نوی طرز عمل دا رامنځ ته شو چې په امريکا او برتانيې کې د ټولو هغو سپين پوستو سياسي مشرانو مجسمې خلکو راوړولې چې کوم په خپلو وختونو کې دنسلي تعصب ښکار وو

په برتانيې کې ډېری اوسېدونکي به له دې ناخبره وو چې گينې هغو خلکو ته اوس هم په برتانيې کې دعزت په نظر کتل کېږي چې به يې له افريقا نه تورپوستي په زور راوړل غلامان کول به يې اوبيا به يې په امريکا او نور لويديځ کې خرڅول خو چې کله په برتانيې د تورپوستو سره دخواخوږۍ په موخه لاريونونه راووتل او مجسمې راټول پيل شول نو پدې حقيقت ايله د برتانيې ټول اوسېدونکي پوه شول .

ايډورډ کولسټن په خپل وخت کې د غلامانو ډېر ستر سوداگرو چې له دې لارې د برتانيې د ساحلي ښاربرستل ډېر ستر بډای گرځېدلی و چې همدلته يې ډېر لوی عمارتونه هم جوړ کړي و ؛ دهغه دمړينې نه پس هغه سره دمړينې ښکاره کولو لپاره خلکو دهغه ډېره لويه مجسمه جوړه کړې او په ډېر شان شوکت يې ښار کې ودرولې وه چې تر اوسه ولاړه وه او خلکو هغه د برتانيې لوی تاريخي

شخص گڼلو ، په اوسنو لاريونونو کې لاريون کونکي ورغلل او دامجسمه يې په ډېر حقارت سره ځمکې ته راوغورځوله، پرې وختل اوبيا يې په ډېر سپکاوي تر سمندر راښکله اود سمندر هماغې بندرگاه ته يې وروغوځوله کومې ته به چې تورپوستي غلامان راوړل کېدل .

ددې لاريونونو په لړ کې په برتانيې کې ځوانانودا ناره پورته کړه چې : په برتانيې کې دې د غلامانو د سوداگرو او نسل پرستو مجسمې راوغورځول شي .

ددې نارې د پورته کېدونه پس چې بيا په برتانيې کې په نسب شويو مجسمو رنگونه وروشيندل شول نو سمه معلومه شوه چې په برتانيې کې دنسل پرستو تاريخ ډېر اوږد دی چې پکې تاريخي لومړی وزير ولیم گليډسټين اوله ده لوی سياستمدار ونستين چرچل نوم هم شامل دی ؛ اوس د برتانيې دولت پخپله د داسې اشخاصو مجسمې راوغورځوي او ددوی په نومونو د جوړو شويو پوهنتونونو دنومونو په بدلولو يې هم غورپيل کړی دی .

په سوشل ميډيا باندې ددې ويډيو دخپرېدو سره سم په امريکا کې خلک سرکونو ته ددې ظلم پرضد داعتراض لپاره راووتل او دخلکو دا احتجاج په دومره تېزۍ په امريکا کې خپور شو چې دوه درې

ورځو کې په ۴۰ ښارونو کې دولت گړځ بنديز ته اړ شو ؛ لاريونونه دومره شديد وو چې دپوليسو دکنترول نه ووتل او اومجبوراً ملي گارد راوغوښتل شو .

پرامن لاريونونه کم وو ؛ په زياتره ښارونو کې مظاهري له تشدد نه ډکې وې او دپوليسو دموترو ترڅنگ دعامو خلکو موترو او دوکانونو او نورو املاکو ته هم اور واچول شو ؛ لاريون کونکو ويل: ددولت بې انصافيو دې کارونوته اړکړل بې له دې وړانيو ددولت اونورې نړۍ توجو ددوی لور ته نه را اوږدېدل .

امريکا پدې مادي نړۍ کې تر ټولو ستر ځواک دی؛ دنفوسو شمېر يې کابو ۳۲۰ مليونو ته رسېږي خو په زړه پورې داده چې دوی ټول له نورو سيمو راغلي خلک دي .

دهسپانې قبضې ته دتوسيع ورکولو اودسلطنت لپاره دنويو ځمکو موندلو په هدف په ۱۲مې ميلادي پېړۍ کې دهسپانې دبادشاه اوملکې په غوښتنه کولمبس ووتلو چې امريکا يې وموندله ، چې په لنډو يې ووايو نو دهسپانې نه پس يې فرانسه او بيا برتانيه مالکه شوی وه ؛ ددې ځمکې مالکان بدلېدل خو اوسېدونکي يې له امريکا نه ، نه ښورېدل ؛ بيا جارج واشنگټن د برتانيې پر ضد سخت جنگ وکړ ؛ برتانيه يې وشړله ، امريکا ازاده

او د ۱۳ ایالتونو امریکا رامنځته شوه چې اوس ۵۲ ایالتونو ته رسېدلې ده؛ دې د مسافرو وطن ته اوس هم دنړۍ دهرې برخې نه خلک راروان دي او په نړۍ کې د کم شمېر اولوالعزمو انسانانو پرته نور دلته راتلل دهرچا دژوند ډېر ستر خواهش وي چې د ډېرو کمو خلکو دا غوښتنه پوره کېږي.

تور پوستان د امریکا د ټول نفوس ۱۳ سلنه تشکیلوي یانې ۳۳ ملیونه تورپوستان په امریکا کې اوسېږي چې دوئ کابو ټول د هغو خلکو نسل دی چې د خپلو خدمتونو اوشاقه کارونو لپاره لويديځوالو له افريقا نه راوړي او جبراً يې غلامان کړي وو؛ تېرې پېړۍ تر نيماي پورې د سپين پوستو په څېر انسانان نه گڼل کېدل؛ په نور لويديځ کې دوئ ته د مساوي حقوقو دورکولو د تحريکونو نه پس دلته هم د مارتن لوتر کنگ تحریک زور واخست چې په نتیجه کې يې د امریکا قانون بدل او تورپوستان هم د دوهمې او دريمې درجې نه راووتل او بيا هغه وخت هم راغلو چې د بارک اوباما په نوم يو تورپوستانې پرلپسې دوه ځلې د امریکا ولسمشر شو؛ داد امریکا په تاريخ کې ډېر ستر عملي بدلون و

خوعجيبه داده چې د ملک اوملت گټه وه نو سپين پوستو امریکایانو هم بارک اوباما ته رایه ورکړه او خپل ولسمشر يې جوړ کړ خو سپين پوستان دې ته تيار نه شول چې تورپوستانو ته

په زړونو کې ځای ورکړي نو درنگ او نسل تعصب دلته له منځه ندی تللی او اوس هم ټول سپين پوستي تورپوستو ته داوړې درجې دانسانانو په نظر نه گوري نو دفلويپ د وژل کېدو په څېر پېښې رامنځته کېږي .

خوسره ددې چې تعصب شتون لري بيا هم ډېرو سپين پوستو دتور پوستو سره خپله خواخوږي ښکاره کړه ورسره په مظاهرو کې اوږه په اوږه ودرېدل چې له امله يې لاريونونه سخت قوي شول؛ ټوله امریکا يې ولرېزوله او هغه وخت هم راغلو چې ولسمشر- په يوې مصئونې خونې کې پناه واخسته .

بله مهمه داچې سره له دې چې لاريون کونکو په گڼو ښارونو کې په پوليسو حملې وکړې؛ دپوليسو موټرې او مرکزونه يې وسوځول؛ د امریکا بېرغونو ته يې اور واچاوه او په گڼو ښارونو کې خلکو د دولت له لورې داغلان شوي گړځ بندیز په خلاف سرکونو ته راووتل او آن تر دې چې لاريون کونکوسپينه ماني محاصره کړه اوددومره وېرې حالت

رامنځته شو چې ټرمپ يوې مصئونې خونې ته په پناه وروړلو اړ شو خو په ټولې امریکا کې په يو لاريون کونکي هم دپوليسو له لورې مخامخ ډزې ونه

شوې، نه څوک د دولت دامنيتي ځواکونو له لورې ووژل شو اونه هم ټپي شو.

نو افسوس دمصر دجنرال سيسی په څېر پر اسلامي نړۍ دا کثرو مسلطو حاکمانو پرحال چې پرضديې لاريون ته خلک راووځي نوامنيتي ځواکونه يې په زړونو خلک وژني، په لسگونو زره زندانيان کوي او دنورو ظالمو ادارو له لورې په زړونو تریتم شي .

دا رښتيا ده چې امریکا اونور لويديځ په خپلو هېوادونو کې ديموکراسي غواړي خو په اسلامي هېوادونو کې دريښتونې ديموکراسۍ سخت خلاف دي؛ په اسلامي هېوادونو کې تل ديکتاتوران غواړي؛ هغه فوځي ديکتاتوران وي او که جمهوري ديکتاتوران وي ځکه چې په ريښتوني معنو جمهوري اوديموکرات دولت کې ددوئ شوم اهداف نه ترلاسه کېږي؛ په هر اسلامي هېواد کې د امریکا او نور لويديځ د ټولو شومو اهدافو دترلاسه کولو لپاره تر ټولو اسانه او مؤثره لار په هغه هېواد د ديکتاتورانو مسلط کول دي

بله مهمه خبره دا هم ده چې له امریکا بيرون ځينو شنونکو وويل چې دې لاريونونو کې امریکا دخپلې جاسوسې شبکې سي آی ای لاس دی؛ سي آی ای ټرمپ ته مشکلات جوړوي؛ بدناموي يې ترڅو په راتلونکو

انتخاباتو کې ورته امریکایان رایې ورنکړې ځکه چې ټرمپ ټولې پرېکړې پخپله کوي او دهبواد جاسوسې شبکې یې ډېرې بې واکه کړيدي؛ په امریکا کې دننه په سوشل میډیا باندې پدې لاریونونو کې دروسې دلاس درلودلو خبرې هم ډېرې خپرې شوې خو چې ددولت سره لرلو خبره یې ونکړه؛ پدې کې هم داسلامي نړۍ لپاره ډېر عبرت دی چې حاکمان یې دخپلو ناکاره کړنو او پرېکړو په مقابل کې د ولس هر ورکوټی او غټ عکس العمل نورو ته منسوبوي او دبل چا توطیه یې گڼي . اصلاً په خپل ولس دا اتهام پر ولس دظلم لپاره ددوی سره ښه مجوز وي نو ځکه تل له همدې کار اخلي .

سره له دې چې داستعمارپرضد جنگ اسان ندی خو د هیله مندی خبره داده چې کله مظلومان اومحکومان یو شویدی نو دوی تاریخ بدل کړیدی ، دا هم هرچاته معلومه ده چې د ولسونو دقیام په مقابل کې ډېر

ستر طاقتونه هم سرټیټولو ته اړ شويدي

امریکا برتانې اونورو غربي ستروخواکونو چې دتېرې کابو یوې پېړۍ راهیسې د ولسي- انقلابونو په نوم دنړۍ په ډېرو برخو کې مخالف نظامونه او افکار له منځه وړي دي نن پخپله دهمداسې ولسي تحریکونو سره مخامخ دي.

دلینن ، ستپالن ، صدام او قذافي مجسمې چې نړول کېدې امریکا اوبرتانې دخوښۍ اظهار کاوه او رسنیو یې دا د دیکتاتوري افکارو دفن گڼلو؛ نن په برتانې کې دچرچل او ولیم گلیډسن او په امریکا کې دجارج واشنگتن اوکولمبس مجسمې له نړولو پس په ځمکه راښکل کېږي،پرې خلک ورخېژي او په ځمکه کې دفنېږي.

پدې کې نړۍ ته دا ستر پیغام دی چې ظلم او استعمار ته دتهذیب نوم ورکول ترډېره نه چلېږي؛نړۍ ته داهم ثابته شوه چې ددروغونه ډک

نصابونه اود دروغو نه ډک تاریخونه نورانسنانو ته دمنلو وړ ندي . په امریکا کې دکولمبس مجسمې ددې ذهنیت خپرولو لپاره نصب شوې وې چې خلک دا ومني چې امریکا همده موندلې او پر اوسنو امریکایانو دهمده ډېر لوی احسان دی؛ دامریکا په نصاب کې هم دهمدې خبرې ذکر دی؛ دامریکا په نصابونو کې نه دامریکاداصل مالکانو (ریدانډینز) قبیلې ذکر شته او نه هم دهغو تورپوستانوچې په وینو او خولو یې امریکا اباده شویده چې دا ډېر ستر تاریخي جبر دی.

اوسني رابیدار شوي انساني احساس ته چې وکتل شي داسې ښکاري چې داستعمارورخې نورې کمې پاتې دي لمر یې نور په ډوبېدو دی؛ ډېر ژر به انسانان ددې عظیم شرنه خلاص؛اسماني لارښوونو ته به مخه اوربښتونی تمدن اوتهذیب به خپل کړي . ان شاءالله

د غني انجيب احتمالی برخلیک او ورته والی!

عنايت الله خاموش

افراطي وعدو غولول او له ځان سره بې ملگري کول. د دغه دواړه ډلو موخه يوه وه؛ هغه په نظام کې په کمونيستي مفکوره د سمبالو کسانو گمارنه او پياوړي کول و. دوی غوښتل چې يوازي په کمونيستي مفکوره سمبال کسان په نظام کې کار وکړي او نور هغه کسان چې د دوی له مفکورې اغېزمن نه ول، له مخې لري کول او شړل (وژل، بنديانول او تبعيدول).

مگر اوس (امريکايي/غربي يرغل پرمهال) بيا اشغالگرو د مجاهد و ديموکرات تر شعار لاندې دوه ډوله لېوان مسلط کړي.

غربيانو په لومړۍ مرحله کې مجاهد نامي مسلط کړل. دوی د خلقيانو پاليسي مخته وړه او غريب و هغه کسان يې له ځان سره ملگري کول چې د دوی امر ته يې شه غاړه اېښودای شوای. په دوهمه مرحله کې يې بيا ديموکراتان واکمن کړل. دوی بيا د پرچميانو پاليسي مخته وړي او هغه کسان چې په غرب کې لوی شوي، زده کړي يې هلته کړي او د هغوی له مفکورې څخه پوره متاثره دي په افراطي وعدو د ځان ملگري کړل. دغه دواړه ډلو (د غربي اشغالگرو مزدورانو) د خپلي واکمنۍ پر مهال لکه د شوروي اشغالگرو د

غني هم لکه د نجيب په څېر له واکه نه لري کيږي او د دې لپاره چې په واک کې پاتې شي د سولې په مخ کې هر ډول خنډونه ايجادوي. اوسمهال چې سولې ته هيلې پيدا شوي او کيدای شي ژر د سولې پروسې د بشپړېدو شاهدان و اوسو، غني و ملگري يې (هغه که يې د ادارې کارمندان دي او که دباندې کسان)، کله په يوه بهانه او کله په بله بهانه د سولې د سبوتاژ هڅه کوي او په دې برخه کې د دروغجنو رسنيو له لارې زهرجن افواهاات خپروي. کټ مټ لکه د نجيب د واکمنۍ د وروستيو شېبو پاليسي څخه کار اخلي او د ملت غولوني په موخه پروپاگنډ خپروي.

دا چې شوروي اشغالگرو د خلقي و پرچمي تر عنوان لاندې دوه ډوله لېوان پر افغان ملت مسلط کړي ول، همداسې امريکايي/غربي اشغالگرو هم د مجاهد و ديموکرات په جامه کې دوه ډوله لېوان مسلط کړي.

همغه مهال به خلقيانو غريبه طبقه (بزگر، بې وزله او بې سواده) په افراطي وعدو غولول او له ځان سره يې ملگري کول. خو پرچميانو بيا اشراف (تعليم يافته گان، چاڼ شوي او نسبتاً کمونيزم ته لېواله خانان) په

مزدورانو همغه يوه پاليسي مخته وړه؛ هغه په نظام کي د هغه کسانو گمارنه او پياوړي کول و چي له اشغال و پرديو له مزدوري څخه يې بد نه راتلل. دوی (د غربي اشغالگرو مزدورانو) غوښتل چي يوازي هغه کسان به په نظام کي گډون لري چي د غرب مفکورې ته ژمن وي او نور هغه کسان چي د دوی له مفکورې اغېزمن نه ول، له مخي لري کول (ځيني يې د القاعده، ځيني د وړانکارو-ترهگرو او ځيني يې بيا د بنسټپالونکو اسلامپالو په نامه) او له صحني ايستل.

نجيب چي د لکونو بې گناه افغانانو قاتل وو و نه توانېدو چي ملي روغه جوړه وکړي. دليل يې دا وو چي جنايات يې ډېر کړي وه، د قدرت څخه نه ليري کېدو او مجاهدينو نه غوښتل چي د کي جې بي د روزل شوي جاسوس سره قدرت تقسيم او په داسي يو نظام هوکړه وکړي چي د کي جې بي گټي پکي خوندي وي. اوس هم؛ اشرف غني چي د ده په واکمني کي لکونه بې گناه افغانان قتل شول او لا قتليري، سره له دې چي د سولي د راتلو لپاره ظاهراً، هر ډول قرباني ته ځان چمتو بښي، مگر د واک د جنون له کبله به ونه توانيري ترڅو ملي روغه جوړه شي. دی په قدرت کي د پاتي کېدو په موخه هره ناروا کوي او په دې برخه کي هيڅ نه درېغوي. ځکه نو ويلاي شو چي اسلامي امارت به هيڅکله له داسي چا سره روغه جوړه ونه کړي چي د سي آی اې روزل شوي جاسوسان پکي رغنده رول ولري او داسي يو نظام رامنځته شي چي د پرديو استخباراتي کړيو گټي خوندي کړي.

نجيب چي د خپلو نږدې کسانو له پرېکوم يره جوخت خپله کورنۍ هند ته ولېږله او په موقع سره به

دی خپله هم پښې سپکوي، ځکه دا خوب يې لیده چي يوه ورځ به له بد برخليک سره مخ کيږي. اخير هم همداسي وشول، کله چي يې ځان بشپړ يوازي وليد او هند ته د تېښتي هڅه يې کوله، د خپل نږدې ملگري رشيد دوستم له لوري يې مخه ونيول شوه او مجبوراً يې د ملگرو ملتونو په دفتر کي څلور کاله د غله په څېر پټ ژوند وکړ تر دې چي طالبانو په کښولو د هغه ځايه وويست او غرغره يې کړه. همداسي غني هم کوي او خپله کورنۍ يې له مېرمني پرته چي هغه هم د غلا او عيسايت د ترويج لپاره راغلي، خپل بچيان يې هيڅ راوستلي، حتی افغانستان يې لا ندی ليدلی. ځکه ده هم وختي لا دا خوب ليدلی چي يوه ورځ به يې په افغانستان کي د تېکي ځای نه وي او په تېښته به بريالی کيږي. خو لري نه ده چي دی به هم د يوه نږدې و صميمي ملگري له لوري راگرځول کيږي او د ملت په محکمه کي به په خورا بد حالت کي د خپلو کړنو په سزا رسېږي.

نو که چېرته اشرف غني د کمونيست رژيم د پاتي شونو په مشورو عمل وکړي او دواړه پښې په يوه موزه کي نښاسي؛ لري نه ده چي د نجيب د نظام جنرالانو په څېر به د ده جنرالان و پلويان هم، د خپلو ځانونو د ژغورلو په خاطر ورسره پرېکون اعلان کړي او له اسلامي امارت سره به يو ځای شي- اوس هم د دغه رژيم زياتره کارمندان او عسکر حقايق درک کوي او له اسلامي امارت سره يو ځای کيږي- او دی به د ولس محکمې ته پرېږدي

اداره، که تپل شوی، تورسهامي شرکت؟!

لیکوال ظاهر "منیب"

اړخ نلري، چې دا دهیوادونو سترمنافقت په ډاگه کوي. مونږ پوهیږو چې نړۍ دیولې مقرراتو له مخې اداره کیږي چې دامقررات په یوشمېر هیوادونوکې لږ، اوپه یو شمېر هیوادونوکې ډېر، اوپه یوشمېر هیوادونو کې، ورته هیڅ ارزښت نه ورکول کیږي. دولت څلور متشکله عناصر: قلمرو، نفوس، حکومت، اوحاکمیت لري، چې په لرلویې دولت خپل مشروعیت لاسته راوړي، پدې مانا چې که په څلورو متشکله عناصرو کې یوهم نه وي، دولت خپل مشروعیت له لاسه ورکوي، یعنی مونږ ورته یو مشروع دولت نشو ویلای. همدارنگه حکومت هم پنځه حقوقي شرایط لري، دحکومت بڼه دومره داهمیت وړ نه ده، خو که یو حکومت خپل حقوقي شرایط، لکه، دامنیت او ثبات رامنځته کول، دقانون اومقرراتو پلي کول، له خپل قلمرو (خاورې) څخه دفاع، له استقلالیت څخه دفاع، اودملت داکثریت خلکو خوښه (رضایت) ونلري، له حقوقي نگاه څخه هیڅ حقوق پوه ورته مشروع حکومت نشي. ویلای، همدارنگه، که ددولت دمتشکله عناصرو له حیثه اوسنی سهامی شرکت وارزوی، یواځې ۱۵٪ سلنه قلمرو په مستقیم او غیرمستقیم ډول تر خپلې فاسدې واکمنۍ لاندې لري، اوپه طبعي ډول همدافیسدي نفوس هم ددوی د حاکمیت ترپوښښ لاندې ژوند کوی

یوه ورځ، یو چارواک ته په یوه ناسته کې، وویل چې طالبان ولې دافغانستان اسلامي جمهوریت ته، دکابل اداره وایي؟! ماوویل، دکابل پراشوتی واکمن خو باید دافغانستان داسلامي امارت داحسان مندوی وي، ځکه چې دوی بېچاره گان خو په حقیقت کې دادارې له تعریف هم دباندې دي، داسلامي امارت اړوند منسوبینو عظمت اولوروالی په دې کې دی چې یو تور تپل شوي سهامی شرکت ته دوی دکابل اداره وایي. پوهانو دادارې تعریف په بېلابېلو ډولونو کې چې ترټولو منل شوی تعریف "دمثبتو، اومشروع، فعالیتونو دانسجام په موخه په یومنظم جوړښت کې، د کړنو، ترسره کولو ته اداره وایي، دخارجي اشغال ترسیوري لاندې، دمشهورو غلو، لوچکانو، بیسواده اولوستو غلامانو، مشهورو قاتلینو، فاحشو اوبدنامو بانډونو، دچور په موخه سره یوځای شویو افرادو ته او په کابل کې تپل شوي مافیایي تور جوړښت ته، اداره ویل دادارې له سپکاوي پرته بل څه نه دي، داپه داسې حال کې ده، چې دنړۍ دهیوادونو، له لوري، ټولو منل شویو معیارونو ته په نه پام، له دوی سره دیو مشروع دولت تر عنوان لاندې، د ملیاردونو ډالرو دمرستو ترڅنگ دیو ریښتني مشروع، دولت، او حکومت، په توگه ورسره بېلابېل تعاملات ترسره کړل اولاهم ادامه ورکوي، چې دارنگه اقدامات هیڅ قانوني

که دولت دمتشکله عناصرو له حیثه اوسنی سهامی شرکت و ارزوئ ، یواځې ۱۰٪ سلنه قلمرو په مستقیم او غیر مستقیم ډول تر خپلې فاسدې واکمنۍ لاندې لري چې په طبعي ډول همدافیسدي نفوس هم ددوی د حاکمیت تر یو بنسټ لاندې ژوند کوی او هم یې حکومت هیڅ حقوقي شرط نه دی بشپړ کړی ، پدې مانا چې نه یې امن او ثبات ټینګ کړ ، نه یې قوانین او مقررات پلي کړل ، نه یې له خپل قلمرو څخه دفاع وکړه ، نه یې له استقلال څخه دفاع جرئت وکړای شو او نه هم ډاکثریت خلکو په رایه ایجاد شو .

ټولو افسارو له خبرتیا پرته، له ټول مالي سیستم څخه دگوتو په شمېر افراد ترې په خورا سپین سترګۍ تغذیه کېږي. داشغال له پيله تر نن ورځې پورې کوم رسمي، حقوقي، اوڅيړنيز ادرس دخپل حقوقي استدلال پر بنسټ؛ د حقوقو اوسياسي علومو ديو شاگرد په توگه نه يم قانع کړی چې په کابل کې دچورواکو رسمي جوړښت ته دې، دولت څه، حکومت څه، لا دادارې خطاب وکړم.

او حکومت یې، هیڅ حقوقي شرط نه دی بشپړ کړی ، پدې مانا چې نه یې امن او ثبات ټینګ کړ ، نه یې خپل قوانین او مقررات پلي کړل ، نه یې له خپل قلمرو څخه دفاع وکړه ، نه یې له استقلال څخه دفاع جرئت وکړای شو ، او نه هم ډاکثریت خلکو په رایه ایجاد شو . او هغه حاکمیت چې د حقوقو په تعریف کې ورته اشاره شوې ، تر نن پورې یې نلري ، نوله همدې سببه ویلای شو ، چې په کابل کې د دولت او حکومت په نوم چې څه رامنځته شوي ، له حقوقي اړخه نه دولت دی ، نه حکومت دی ، او نه هم اداره ! دا یواځې یو تور سهامي شرکت دی ، چې حقوقي رواوالی او توجیه نلري . همدارنگه مونږ دمعاصرې نړۍ په تاریخ کې ، د عبدالله او غني ترمنځ دواک دوېش نمونه او بېلگه نشو موندلای ، یواځې دلرغوني تاریخ په یوه برخه کې د قبل المیلاد څخه وړاندې ، په اوومه پېړۍ کې، په یونان کې همدې ته ورته یو نظام شتون درلود ، او جوړښت یې هم دوه پاچاهان وو ، او دوی یولس کسيزه شورا درلوده ، چې یو والي او حاکم به یو پاچا مقرراوه ، او بل حاکم او والي به بل یو ، نو که څوک د همدې سهامي شرکت په ملاتړ کې ولاړ وي ، داپه دې مانا چې دوی د میلاد څخه وړاندې ، د اوومې پېړۍ مسائل ، په یوویشتمه پېړۍ کې ، تکراروی ، چې دا حالت باید د عقل خاوندانو ته په هیڅ صورت دمنلو نه وي. دتورکلمه معمولاً نن سبا داقتصادي اصطلاحاتو په کتار کې راځي او ترې استفاده کېږي، مثلاً تورې پیسې، تورې پیسې هغه عواید دي چې له قاچاق او په نامشروع معاملاتو کې له گډون څخه لاسته راغلي وي او دمنظمې محاسبوي ارزونې پرته ترې گټه اخستل کېږي، لکه دسهامي شرکت (۹۰) کوډ چې یواځې یو ځوافراديې داخستلو، او استفاده کولو واک لري پدې مانا چې د همدې کرغېږن سهامي شرکت دلوړو مالي لگښتونو د ناڅرگندې محاسبې له مخې یاد جوړښت ته تور سهامي شرکت ویلای شو، چې دملت د

راځئ له رازه خبر شو!

عبدالرقيب رقيب

يو هغه راز چې په نه ښکاره کولو يې صريحې يا ضمني وعده اخيسته شوې وي. بل هغه چې وعده ورباندې نه وي اخيسته شوې.

له لومړي تقسيم نه لومړی قسم را اخلو:

هر فرد ځينې ځانگړتياوي لري چې د ده رازونه وي

مثلاً: يو څوک ښه پوه، لوړ استعداد او ښه مهارت لري؛ يو ډيرې پيسې او ښه شتمني لري؛ يو کمالداره، دينداره او ښايسته ښځه لري؛ د ښځې اندمونه د هغې رازونه دي. او داسې نور...

هر څوک چې هره ځانگړنه لري بايد کوشش وکړي چې هرچاته او هرځای يې بيان نه کړي، کمال او ځانگړنه هم لکه مال او پيسې، بايد د اړتيا په اندازه مصرف شي، نور پټ او ذخيره شي...

يعقوب عليه السلام خپل زوی ته وويل: «يَا بُنَيَّ لَا تَقْضُصْ رُؤْيَاكَ عَلَيَّ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا». اي زويکيه! دا خپل (د برترۍ د بشارت) خوب دي ورونيو ته مه بيانوه، هغوی به درته کوم چل ول جوړ کړي.

يعني څوک چې کمال ولري ضرور به حاسدين هم لري، حتی خپل وروڼه هم

مور غواړو د مؤمن مسلمان په حيث د راز په اړه بحث وکړو، طبعي ده چې د اسلام د ارشاداتو په رڼا کې يې څېړو

اسلام داسې دين دی چې د هرڅه په اړه جامعه او هراړخيزه نگاره لري د وينا په اړه رسول الله صلى الله عليه وسلم يوه جامعه سپارښتنه کوي، هغه فرمايې « من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليقل خيرا او ليصمت » يعني څوک چې په الله او د قيامت په ورځ ايمان لري نو د خیر ښېگنې خبرې دي کوي يا دي هيڅ خبرې نه کوي.

خير هغه څه دی چې د کائناتو خالق ورته خير ويلي وي، سالم عقل هم هغه خير گڼي چې شريعت ورته خير وايې

د رسول الله صلى الله عليه وسلم دغه ارشاد ډير جامع دی، کوم څه چې خير نه وي هغه مه وايه، ځکه چې ته باور لري چې د قيامت په ورځ به الله درسره د ذرې ذرې حساب کوي...

مطلب د انسان لپاره اصل پټه خوله ده، مگر که د غږيدو باعث موجود و بيا دي وغږيږي.

ځينې خبرې شته چې خير پکې نه وي خو شر او ضرر هم پکې نه وي نو اسلام د هغو خبرو په کولو سره انسان ته سزا نه ورکوي خو اجر هم نه ورکوي، لکن ځينې خبرې داسې دي چې کونکي يې په دنيا او اخرت کې د سزا مستحق گزي

يو له هغو خبرو راز خپرول ده

نو راځې د راز په اړه څه ناڅه معلومات ترلاسه کړو:

هر هغه څه چې ويل او ښکاره کول يې په يو نه يو قسم ناسم وي راز گڼلای شو راز دوه ډوله دی:

يو هغه چې تر فرد پوري تړاو لري. بل هغه چې تر ټولني او اجتماعي امورو پوري مربوط وي .

راز دوهم تقسيم هم لري او د هغه له مخې هم په دوه قسمه دی:

ورسره حسد کوي، اگر که د نبي اولاده وي...

د يوسف عليه السلام برخليک د ټولو کمالدارو لپاره د عبرت درس دی؛ هيڅوک بايد خپل کمال او دارايي له اړتيا پرته بيان نه کړي کله سخته ضربه به وويني...

الله تعالى خپل پيغمبر ته داسي امر کوي: «قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ». تاسي دا خپلې بنځې، لورگاني او د مؤمنانو بنځې امر کړئ چې په خپلو (سرونو، مخونو او سينو) خپل ټيکري ځورند کړي.

ځکه چې د بنځې اندمونه د هغې رازونه دي، بايد هرچاته بنکاره نشي هسي- نه څوک ورته ضرر ورسوي او په بده ورته وگوري.

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: «اسْتَعِينُوا عَلَيَّ إِتِّجَاحِ حَوَائِجِكُمْ بِالْكُتْمَانِ، فَإِنَّ كُلَّ ذِي نِعْمَةٍ مَحْسُودٌ». الطبراني

د خپلو اړتياو ترسره کولو کې له رازدارۍ نه کار اخلي بې شکه له هر برخمن سره حسد کېږي.

الله تعالى راته امر فرمايي چې تاسي د حسدگر له شر نه پناه غواړئ «قل أعوذ برب الفلق... من شر حاسد اذا حسد» که موږ حسدگر ته په لوی لاس فرصت ورکړو بيا نو څنگه ورته وساتل شو!.

د راز په اظهار باندي باعث کله کله عجب (ځان خوبسونه) وي او کله بيا تکبر او تفاخر وي، کله د ریا او سمعت لپاره دغسي اظهارات کيږي... دا هرڅه د مسلمان لپاره حرام او غټې گناوي دي، د انسان ټول اعمال په هيڅ بدلوي

نو که چاته د راز په اظهار سره مادي او ظاهري صدمه ونه رسېږي معنوي صدمه ورته رسېږي؛ لازمه ده چې د راز له اظهار نه کلکه ډډه وشي...

له يو عالم نه وپوښتل شول چې د رښتيا په بيان کې هم بدې شته؟ عالم وويل هو، د ځان ستاينه که رښتيا هم وي بده ده. د ځان ستاينه همدا ده چې څوک خپلې هستۍ بيانوي.

علي - کرم الله وجهه - فرمايي: (سرك أسيرك، فإن تكلمت به صرت أسيره).

ستا راز له تاسره بندي ده، کله چې دي وويل نو ته به ورسره بندي شې. يعني څوک چې ستا راز ترلاسه کړي نو ته به له هغه سره داسي يې لکه بندي، که استقلال ورته اخلي يايې له غوښتنو سرغړونه کوي نو هغه نفر دي راز افشاء کوي...

راځو د راز دوهم قسم ته، هغه چې ترټولني پوري تړاو لري:

انسان ته نه ښايې چې د نورو رازونه ترلاسه کړي؛ له راز سره د ساتنې مسؤليت ورتراغه کېږي او عاقل انسان په لوی لاس غاړې ته مسؤليت نه اچوي.

له اخلاقي لحاظه هم هغه څوک سپک ښکاري چې په نه کار کار لري؛ رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: «إن من حسن إسلام المرء تركه ما لا يعنيه». ترمذي

په نامطلوبه شيانو کار نه لرل د انسان د اسلام له ښېگڼو يوه ښېگڼه ده.

عمر بن خطاب رضي الله عنه له يو نفر سره خبري کولې چې بل نفر يې ترمنځ داخل شو، عمر په سينه کې ووهل او ورته يې وويل: «رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي کله چې دوه نفره خبره کوي دريم دي پکې نه داخلېږي مگر د دوی په اجازه».

«عن سعيد المقبري قال رأيت ابن عمر ينادي رجلا فدخل رجل بينهما فضرب صدره وقال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم إذا تناجى اثنان فلا يدخل بينهما الثالث إلا بإذنهما» مسند أحمد

رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: څوک چې د نورو خبري اوري حال دا چې هغوی يې ورنه د پټولو هڅه کوي نو د قيامت په ورځ به يې په غوږونو کې سروپ څڅول کېږي.

«ومن استمع إلى حديث قوم وهم له كارهون أو يفرون منه صب في أذنه الآنك يوم القيامة» صحيح البخاري.

نو ويلای شو چې له اجازې پرته د چا رازونه ترلاسه کول د عقل او نقل په اساس حرام او ناروا دي.

که څوک په خپله خوبه چاته راز ورکړي نو که يې د ساتلو ورته ويلي وي دا

راز امانت شو او افشاء کول یې خیانت گڼل کېږي.

د راز د ساتلو په اړه سپارښتنه کله صریحي وي، په خوله ورته ووايې چې دا خبره چاته مه بیانوه او کله بیا ضمنی وي د رازدار له حالاتو دغسې معلومېږي چې غواړي په دې خبره نور څوک خبر نشي... مثلاً: پټ په غور کې ورته خبره وکړي، یا یې له مجلس نه را ولاړ کړي او بیا خبره ورته وکړي، یا عقل دا غوښتنه کوي چې په دې خبره باید څوک خبر نشي یا د راز ورکولو په وخت یوې بلې خواته گوري؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي: «إذا حدث الرجل بحديث ثم التفت فهو أمانة» رواه أبو داود والترمذي.

هغه راز چې د پټ ساتلو غوښتنه یې شوې وي په مختلفو ځایونو پوري تړاو لري، لکه اقتصادي چارې، سیاسي امور، جنګي تکتیکونه، کورنۍ چارې، تعلیمي رازونه او داسې نور...

په دې هرڅه کې که د راز ساتلو غوښتنه وشي نو باید وساتل شي ګنه نو امانت به یې خیانت کړي وي..

په امانت کې خیانت د منافق خاصیت دی رسول الله فرمایي: «أربع من كُنَّ فيه كانَ مُنَافِقًا خَالصًا، وَمَنْ كَانَتْ فِيهِ خِصْلَةٌ مِّنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خِصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ حَتَّى يَدْعَهَا: إِذَا أَوْثَمَنَ خَانَ، وَإِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ» (رواه البخاري).

څلور شیان دي که په چا کې ټول موجود وي نو سوچه منافق دی او که یو پکې موجود وي نو د منافقت یو خصلت پکې موجود دی: کله چې امانت ورته کېښود شي خیانت کوي، چې خبرې کوي دروغ وایي، چې تعاهد وکړي غدر کوي، چې شخړه کوي ښکتهل کوي.

کله چې حاطب بن أبي بلتعنة (رضي الله عنه) د رسول الله صلی الله علیه وسلم د یو راز په اړه مشرکینو ته خبر ولېږل نو عمر رضي الله عنه یې په حق کې

داسې وویل: «دعني يا رسول الله اضرب عنق هذا المنافق». لکن رسول الله صلی الله علیه وسلم په حاطب باندي د نفاق تور ځکه تأیید نه کړ چې حاطب بدري صحابي و او د بدريینو ایمانونه تضمین شوي دي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي دي: «إن من أشر الناس عند الله منزلة يوم القيامة الرجل يفضي إلى المرأة وتفضي إليه ثم ينشر سرها»، وفي رواية: «ثم ينشر - أحدهما سر صاحبه» (رواه مسلم)

بې شکه چې د قیامت په ورځ د الله تعالی په نزد ترټولو شریر هغه انسان دی چې له خپلې ښځې سره په تنهایی کې یوځای شي او بیا د دوی کوم یو هغه کره وره نورو ته بیان کړي.

سلمان فارسي رضي الله عنه واده وکړ په سهار خلکو ورته پوستنه وکړه چې څنگه حالت و؟ سلمان یې په پوښتنه ځان کوڼ واړول. هغوی بیا پوښتنه وکړه خو سلمان بیا هم ځان ناخبره واړول هغوی بیا پوښتنه وکړه سلمان ورته وویل: الله تعالی دغه پردې، ټیکري او دروازي د دې

باید دا مو باور وي چې د دې راز په افشاء کولو سره دې نفر ته ضرر رسيږي او په اسلام کې ضرر رسونه سخته سزا لري ...

باید باور ولرو چې د محشر په ورځ به دا نفر رانه د دې خیانت جبيره اخلي ... باید دا احساس ولرو چې د ملگری او ورورگلوی سره خیانت نه ښايي، خیانت ډیر سپک کار دی ...

باید باوري یو چې که مو راز افشاء کړ نو د تل لپاره مو په ټولنه کې اعتبار له لاسه ورکړ بیا به هیڅوک راباندې باور ونکړي او هیڅوک به مو په مشوره او کار کې شریک نکړي ...

اما کله کله ځینې داسې رازونه وي چې باید افشاء شي همدا د اسلام حکم وي، دا هغه وخت چې دغه راز د نورو مؤمنانو لپاره ضرر او خطر وي، نو په دې صورت کې باید دغه راز هغه چاته وښودل شي چې د یاد ضرر مخه نیولای شي ...

والسلام

لپاره ایجاد کړې دي چې د خلکو رازونه خوندي کړي، د انسان لپاره یواځې دا مجال ده چې ظاهر وپوښتي څه چې د پردې شاته دي د هغوی پوښتنه نه ښايي، له رسول الله نه مې واوریدل چې ویل یې: له دا ډول حالاتو بیان کوونکی داسې مثال لري لکه دوه خره چې په لویه لار کې اړیکې سره نیسي. صفة الصفة

لنډه دا چې خپل رازونه باید وساتو کنه نو تاوان به مو کړی وي؛ لکن کله کله یوڅوک مجبورېږي چې خپل راز له نورو سره شریک کړي، د مشورې لپاره یا د کومک اخستلو په غرض یا د دې په خاطر چې کار ټولیز وي له شریکولو پرته نه ترسره کېږي ...

نو باید یوڅه اصول ولرو او د هغو په رڼا کې رازونه شریک کړو:

راز باید له هغه چا سره شریک نشي چې شهرت طلبه وي ځکه هغه د خپل ځان مطرح کولو لپار راز پاشي ...

راز باید له هغه چا سره شریک نشي چې عجب (ځان خوبونه) لري څوک چې دغه طبیعت ولري هغه راز نشي ساتلای ...

راز دي له هغه چا سره شریک نشي چې ستا له مقابل طرف نه آزادي نه لري او په یو نه یو قسم په هغوی پوري تړلي وي، لکه حافظ رضي الله عنه چې د مکې له مشریکنو سره یې هستي او دارايې پساو وه نو د دې لپاره چې خپله هستي خوندي کړي د مسلمانانو راز یې قربان کړ ...

راز چې له چا سره شریکوو لومړی یې باید آزموینه وشي، راز ساتونکی د مال او پیسو په ساتلو او داسې نورو .. نه معلومېږي ځکه د راز ساتنه د پیسو له ساتلو نه ډیر سخت کار دی ډیر خلک شته چې په پیسو کې خیانت نه کوي خو راز پاشي ...

د راز ساتونکي آزموینه باید خپله په راز ساتلو وشي هغه داسې چې چاته راز ورکوو باید د هغه نفر عادت ملاحظه کړو که یې خپل شخصي رازونه نشو ساتلای مثلاً: د ځان کمالات یې بیانول، د خپلې شتمنۍ اظهارات یې کول، د خپلو کړنو یادونه یې کوله، خپله علمي سويه یې لوړه لوړه کوله، د خپل شخصي- ژوند او کورنۍ په اړه یې معلومات نشرول او داسې نور ... نو هغه انسان په راز ساتنه کې ناکام دی په راز یې مه شریکوه ...

کله چې له موږ سره څوک راز شریک کړي:

که له موږ سره څوک راز شریک کړي نو باید دا ایمان ولرو چې الله تعالی مو په هر حال او هروخت ویني، د راز ساتلو امر راته کوي، په اړه یې رانه پوښتنه کوي او د خیانت په صورت کې سخته سزا راکوي ...

باید دا احساس ولرو چې ځان ته خوبسوو هغه بل مسلمان ته هم خوبه کړو ...

پیام به جوانان

ترجمه : حبیب زاده

به امید اینکه صحتمند، سلامت و خوشحال باشید. خداوند متعال شما را از فتنه های زمان در پناه خود نگه دارد. آمین.
امروز حرف های را در مورد جوانی و جوانمردی با شما شریک می سازیم و در مورد ویژگی ها و مسئولیت های یک جوان مؤمن و صالح، با شما راز دل می کنیم. به امید اینکه بخوانید و خود را در همین آئینه مشاهده کنید.

جوانان گرامی!

در اصطلاح عمومی ما و شما «جوان» کسی را گفته می شود که سن کودکی را به پایان رسانیده و تازه به سن بلوغ یا مکلفیت پا گذاشته باشد. اما اگر به نگاه عمیق ببینیم، این تعریف درست و کامل جوان نیست. یعنی هر آن کسی که درین مرحله خاص عمر باشد، جوان واقعی نیست.

در حقیقت، لغت جوان از جوانمردی، مروت و دلاوری گرفته شده، یعنی جوان واقعی کسی است که دارای این کوائف باشد. یک کسی اگر در هر مرحله عمر باشد، اما جوانمردی، دیانت، غیرت، دلاوری، وفا، همت، اخلاص و فداکاری داشته باشد، وی را جوانمرد گفته می شود، حتی اگر یک موسفید هم با کسی مخلصانه کمک نماید، گفته می شود: با من بسیار جوانی کرد. ازین دانسته می شود که جوانی در حقیقت با سن نه، بلکه با شماری از خاصیت و ارزش های معنوی وابستگی دارد. باید هر جوان همان خاصیت ها را در خود پیدا کند، تا به معنای واقعی جوان پنداشته شود.

بیائید، اینجا بعضی از خصوصیات یک جوان واقعی مؤمن و صالح را بشناسیم، تا همان ویژگی ها را در خود رعایت کنیم.

۱: جوان صالح بر هویت و تشخص اسلامی خود افتخار می کند و شکر پروردگار را بجا می آورد، که او را در یک جامعه مسلمان آفریده است.

وی از کفر، فسق و گمراهی نفرت دارد، اسلام را راه نجات و کفر را مسیر هلاکت می داند، بناً چنگ های خود را بر دین اش فکرا، عملا و قولاً محکم نگه می دارد.

۲: جوان صالح به حیث یک مسلمان مکلف، بیدار و متعهد همواره تلاش می کند معلومات خود را در مورد عقاید اسلامی و مسائل دینی بیافزاید. وی خود را از معنای حقیقی ایمان و اسلام آگاه می سازد، خواسته های ایمان را می شناسد، بر عبادات اسلامی مثل نماز، روزه، زکات، حج و جهاد خود را آگاه می دارد و در روشنی علم شرعی گام می بردارد. جوان صالح کسی است که تنها بر نسبت ارثی اسلامی کفایت نمی کند، که با چشم گشودن در خانواده اسلامی به دست آورده، بلکه خود را مسلمان شعوری می سازد و معنای حقیقی مسلمانی را درک می کند.

۳: جوان صالح برای افزودن معلومات اسلامی، با مردم نیک و متدین تعلق می داشته باشد. با ملا امام مسجد، علمای قریه و شهر، استادان مدرسه، استادان متدین مکتب و پوهنتون، و همچنان مجاهدین منطقه خود شناخت و روابط همیشگی می داشته باشد، تا از برکت صحبت آنان نه تنها بر معلومات اسلامی اش بیافزاید، بلکه دینداری را عملاً در شخصیت خود جا دهد.

۴ : جوان مؤمن و صالح دارای فکر اسلامی می باشد. زندگی و کاینات را از نگاه جهان بینی دینی می بیند، یعنی این دنیا و تمام کاینات را خداوند متعال آفریده است، خداوند متعال دنیا را برای مسکنت انسان ها و انسان ها را برای عبادت خود آفریده است. پیامبران و کتاب ها را برای رهنمایی انسان ها فرستاده است. قرآن کریم آخرین کتاب و محمد صلی الله علیه و سلم آخرین پیامبر جل جلاله است. ما در دنیا بر رعایت احکام اسلامی مکلف هستیم. با اجرای اوامر اسلامی اجر داده می شویم و به جنت می رویم. اما با ارتکاب گناه و سرکشی در جهنم جزا داده می شویم. دنیا میدان آزمون و ابتلا است و خداوند متعال از ما به انواع مختلف امتحان می گیرد. یکی از ابتلاهای بزرگی که ما در آن واقع هستیم، غلبه جهان کفری در عصر کنونی است. مسلمان ها در آزمون هستند که یا عقیده، رسم و رواج کفار را می پذیرند و یا زندگی دشوار، با فقر و مظلومیت را سپری می کنند. جوان مؤمن کسی است که هر گونه صعوبت، غربت، محکومیت، دار، زندان، شهادت و مشقت های دیگر را متحمل می شود، اما ریسمان اسلام را ترک نمی کند.

۵ : جوان مؤمن و صالح کسی است که جهاد در مقابل کفار را فریضه شرعی می داند و با جان و مال خود در جهاد سهم می گیرد. از دل با اشغالگران و مزدوران شان نفرت دارد و به زبان مردم را به جهاد دعوت می دهد. جوان صالح کسی است که مجاهدین را رهروان عزتمند و سربلند راه خدا می داند، با مجاهدین رفاقت و همنشینی می کند و خدمت و همکاری آنان را وظیفه ایمانی خود می داند.

۶ : جوان صالح کسی است که تقوی داشته باشد، نمازهای پنجگانه را با جماعت ادا می کند، اعمال و اذکار مستنون را می آموزد و عملی می کند و ساختار ظاهری، لباس و قیافه اش به طریقه شرعی می باشد. جوان صالح هیچگاه گناه نمی کند، و اگر مرتکب گناه شود فی الفور به بارگاه خداوند متعال توبه می کند، و اگر حق مسلمان دیگری را با غیبت، بهتان و یا ضرر رسانیدن تلف کند، از وی عفو می خواهد و به دربار خداوند تائب می شود.

۷ : جوان صالح بدن ظاهری و فکر خود را از اشیای ضرر رسان مصئون نگه می دارد. هیچگاه مواد مخدر،

چرس و پودر و غیره استعمال نمی کند. همچنان از مجلس و رفاقت مردم بدکار، معتادان، فاسقان و کوچه گرد خودداری می کند. جوان صالح با کسی مجلس و رفاقت نمی کند که فکر و عقیده اش خراب باشد، با اسلام و جهاد دشمنی و با کافران و فاسقان دوستی داشته باشد. جوان صالح آن نشرات رادیویی، کتاب ها، سریال ها و دیگر نشرات مبتذل را نمی شنود و نمی بیند که از سوی کافران برای گمراهی جوانان مسلمان به نشر می رسد. زیرا شنیدن و دیدن چنین نشرات اذهان را میکروبی و در مفکوره اسلامی خلل پیدا می کند و بالاخره سبب تباهی دنیا و آخرت می گردد. جوان صالح در بدل آن، کتاب های اسلامی را مطالعه می کند، مواظب علمای کرام، ترانه های جهادی و نشرات اسلامی را می شنود و با مردم دیندار نشست و برخاست و رفاقت می کند.

۸ : جوان صالح با دین اسلام و با وطن اسلامی خود محبت می داشته باشد، چنانکه رسول الله صلی الله علیه و سلم با دین اسلام و وطن پدری اش مکه مکرمه محبت داشت. اما اگر گاهی محبت اسلام و وطن با هم در تقابل واقع شوند، وی اسلام را ترجیح می دهد. چنانکه رسول الله صلی الله علیه و سلم هرگاه از اوج مظالم کفار وادار شد تا یا اسلام را ترک نماید و یا وطن را، رسول الله صلی الله علیه و سلم اسلام را ترجیح داد. با اینکه فراق وطن بسیار دشوار تمام می شد، اما آن حضرت صلی الله علیه و سلم خانه و قریه اش را ترک نمود و برای اسلام راه هجرت و جهاد را برگزید. جوان صالح می داند که کشورهای جهان در جهان معاصر، بر اساس مفکوره دولت + ملت تشکیل یافته اند، برای ناسیونالیسم تبلیغات زیادی صورت می گیرد، و حتی برای مردم گفته می شود که وطن از همه اولتر و مقدم تر است و چیزی بالاتر از وطن و عشق وطن ارزش ندارد. در حالی که ما عقیده داریم اسلام از همه اولتر و پیشتر است. جوان صالح محبت وطن را در قلب جا می دهد، اما نه آنچنانی که محبت اسلام را فراموش بسازد. از نگاه جوان صالح، خدمت به میهن اینست که آن را از تاریکی های کفر و فسق نجات دهد و به روشنی نظام اسلامی تابان و درخشان بسازد.

۹ : جوان مؤمن و صالح مفاهیم و ارزش های اسلامی را می شناسد و احترام آن را بر خود واجب می داند. نظام

اسلامی، شریعت، حدود شرعی، دعوت، عبادات، تعلیم دینی، تصوف، جهاد، هجرت، شهادت و دیگر مفاهیم اسلامی را واجب الاعتقاد و الاحترام می داند. جوان مؤمن به آن تبلیغات رسانه های کفری و سیکولران که در برابر مفاهیم اسلامی و برای بی ارزش نشان دادن آن می کنند، هیچ اهمیتی نمی دهد، بلکه دسیسه گمراه کننده دشمن می داند.

۱۰: جوان صالح مسئولیت های خانگی خود را می شناسد، با پدر و مادر، برادران، کاکاها، زنان و دیگر اعضای خانواده روش نرم، پر عطف و شفقت آمیز می داشته باشد، بزرگان خود را احترام و بر خوردن شفقت می کند، خدمت و فرمانبرداری پدر و مادر را بر خود فرض عین می داند، هیچگاه با پدر و مادر حرف تند نمی گوید و از اوامر شان سرپیچی نمی کند، بلکه رضای پروردگار را در رضای پدر و مادر می بیند. جوان صالح عصای دست پدر و مادر و سایر اعضای خانواده می باشد، در کارهای خانه و در اثنای غم و خوشحالی از دیگران در خدمت و قربانی پیشتاز می باشد. جوان صالح کار یا وظیفه مشخص دارد. وی بار دوش دیگران نمی باشد، بلکه بخشی از مصارف مالی خانه را به دوش می گیرد.

۱۱: جوان صالح همانند زندگی خانگی، در زندگی اجتماعی نیز خود را به شماری از مسئولیت ها مکلف می داند. با همسایه ها، رفقا و مردم منطقه، همسایگی خوب، اخوت، احسان و همکاری می داشته باشد. از احوال فقیران، یتیمان و مردم بی بضاعت آگاه می باشد و با آن ها حتی الوسع همکاری می کند. در تعامل با عزیزانش فریضه صله رحمی را فراموش نمی کند. آگاه شدن از احوال آنان، عیادت بیماران شان، شرکت در غم و خوشحال آنان، همکاری با آنان و دعا کردن در حق آنان را، وجیبه خود می داند. جوان صالح در سطح قریه، منطقه و کشور از سهم گیری در کارهای خیریه مثلا اعمار سرک و پل ها، تعمیر مساجد، مدارس، مکاتب و کلینک ها، نهال کردن درخت ها، صفایی کاریزها و نهرها و دیگر کارهای خیر، دریغ نمی کند، بلکه با نیت ثواب و مخلصانه انجام می دهد.

۱۲: جوان صالح هر مصروفیتی که داشته باشد در کار و وظیفه اش صادق، مخلص و باهمت می باشد. اگر

درس می خواند با کمال شوق می خواند و خانواده و استادان خود را فریب نمی دهد. اگر کار دنیوی می کند با دلاوری، همت و تقوی انجام می دهد. در کاروبار دروغ نمی گوید و از خیانت، فریب و نیرنگ خودداری می کند. جوان صالح از خوردن مال حرام نفرت دارد و خوردن حق کسی دیگری را رسوایی دنیا و تباهی آخرت می داند. وی برای کار و پول نماز را قضا نمی کند، بلکه با شنیدن آذان برای نماز آمادگی می گیرد. جوان صالح کار امروز را به فردا نمی گذارد و نیت اش در هر کار رضای پروردگار می باشد.

۱۳: جوان صالح اخلاق نیکو دارد. با مردم با پیشانی باز و چهره متبسم رو برو می شود، از حرف های تند، قهر بی جا، دشنام و ضرر رساندن مسلمانان به زبان و دست، خودداری می کند. اگر برادر مسلمانی او را به زبان یا دست ضرر می رساند، وی از عفو، حلم و حوصله کار می گیرد و از خداوند متعال امید اجر می داشته باشد. جوان صالح از تعصبات قومی، زبانی و منطوقی پاک می باشد، با همسایه ها و نزدیکان خود رقابت و حسد نمی داشته باشد، آنچه را برای خود می پسندد برای برادر مسلمانش هم می پسندد و همیشه در فکر این می باشد که چگونه عبادت پروردگار، اتباع رسول الله صلی الله علیه و سلم و خدمت مخلوق پروردگار را انجام بدهد.

۱۴: و حرف اخیر اینکه جوان واقعی آن جوان مؤمن و صالح را گفته می شود که بر هویت و تشخیص اسلامی خود قناعت دارد. تبلیغات، ایده آل ها، رواج و فیشن های گمراه کننده جهان معاصر، ذهن او را مشغول نمی سازد و نه هم به آن ها شوق پیدا می کند، بلکه تشخیص، فرهنگ و ارزش های اسلامی را برای خود بسنده می داند و بر آن کاملا قانع می باشد. صحابه کرام، سلف الصالحین و قهرمانان تاریخ اسلامی، ایده آل های قابل تقلید برای جوان مؤمن و صالح می باشند. وی می کوشد خود را همانند آنان بسازد، نه مانند چهره های تمدن منحرف این عصر.

پس بیابید، صفات همین جوان واقعی مؤمن و صالح را در خود پیدا کنیم، تا هم نیکنامی، آبرومندی و کامیابی دنیا را به دست بیاوریم و هم از آخرت را. هم خود سود ببریم و هم برای پدر و مادر، خانواده و جامعه به عنوان یک عنصر- مفید، زندگی با افتخار داشته باشیم. به همین امید.

گلوټي نې پاپنه

غروب منم خورا سره....

پيرمحمد کاروان

غروب منم خورا سره ژپري خزان به منې
د سپوږمۍ شپه، د رڼو ستورو ډک آسمان به منې

په کې گلاب گلاب نغمه وايي بلبله ناسته
له وړان کمر نه هارا خورند ارغوان به منې

د سپرلي شپه نرمه پسته او بڼايستوکې هوا
له خپل معشوق سره سفر د بيابان به منې

يوه هندو د هارمونيې شاته سرود غږاوه
وې په اهار کې روژې نيسي مسلمان به منې

د جلاي پښتو جمال نه انکار کفر بويه
خوږه تپه په يکه زار په ياقربان به منې

کلاب نرگس ځان ته څه وايي دا منم در سره
رنګ و خوشبو د ناترسره يوه ارمان به منې

ماشوم زړګی د کابيناتو په تال و زنگوه
خدای به منې له کرشمو نه ډک جهان به منې

دا، له جمال مالامال بڼکلی او منلی ماښام
که يې د زړه په سترګو لولې دا رومان به منې

لنګې زمري په يوه ژوبن کې زمکتي ته ويل
له زمري توب سره سره کورې انسان به منې

په يوه موسکا دې له برزخ نه تر جنت رسوي
ناز و ادا به منې مينه د جانان به منې

په جلاي انداز يې ووي جمالي نقادې
کاروان که نه منې غزلې د کاروان به منې

۱۲ سرطان ۱۳۹۹ هـ ش خوست توره وری

وژونکی ډاکټر

انس حقاني

د غضب خپو اخیستی او ژوندون ته يې خطر دی
چا چې ژمنې ماتې کړي، زخمي کړی يې باور دی

نه يې تپ د چا تکور کړ، نه يې رنځ د چا دوا کړ
بس ژوندي وگړي وژني، لیونی د ارگ ډاکټر دی

چاته سوله ټوله گټه، څوک په جنگ کې گټې ويني
نړيوال دي نه مړيږي، يو افغان دی در په در دی

په قيمت د دين ناموس چی ابادي د وطن غواړي
مفکوره يی اشغال شوې، دا وگړی سيکولر دی

په يو څو فاحشو بڼځو، لږکیو پریکړه مه کړه!
دلته ستر فريضة ده، ټول جهان په دې خبر دی

دا سپری به صالح نه شي، په خبرو په اترو
دا نس ارزيا بی دا ده، د انس داسي نظر دی

د رڼا وړانگې ...

ثاقب خپلواک

د ښکلا چې په نغمو، خوږ د شپیلېو راځي
 د ترنم د غرو لمن کې، تر کیردېو راځي
 سندریز یون به د لاهوت په خو سندر ولمانځي
 بیا به شهیدي زمزمې له اسوېلو راځي
 د چم دیوان یې کرل ولجه د حق په توره باندې
 زمونږ تر کلي به کاروان د ښاپېرېو راځي
 کړي به سنگسار د ابرهه د وخت مغرور ځواکونه
 پاس په هوا کې به کتار د توتکېو راځي
 د نور نیزي به کړي، بیا ښځې د تیارو پر تیر
 د رڼا وړانگې به له غیر د ترېمېو راځي
 راز د مسکا ښکاري ثاقبه! د غاتول پر شونډو
 راج د سپرلو دی، خو سلگۍ به له سیلیو راځي

راتلونکی....

وچو روډونو کې به بیا او به جاري شي
 مړاوی گلستان به آبیاري شي
 ښارونه به روښان شي په راتلو د اتلانو
 کتارونه د لښکر د شازلمو به گڼپاشي شي
 فسادیان به بېرته د فساد ځالو ته درومي
 کابل به یو مخ جاسوسانو نه خالی شي
 آهونه فریادونه د مظلومو به رنګ راوړي
 عدالت به ټول هېواد کې عمومي شي
 ښاریان به موله غلونه په راحت شي
 کلیوال به مو چاپو څخه خوندي شي
 مسکینان به په تن پټ په نس ماږه وي
 ځاننان به ټول په گوریا زنداني شي
 انسان ته به قیمت خپل شي تر لاسه
 ورکه به خوره ټوله بدمرغي شي
 افغانان به عزتمند وي په جهان کې
 د فن به فرهنگ د غلامی شي

چیني به د حکمت او د علومو را خوټېږي
 عامر به ثقافت د پآني پت او ابدالي شي
 مخکښان د انسانیت به افغانان وي
 تکراره بیا تاریخ د سومنات و غزنوي شي
 دروغجن به ټول له خپلو دروغو توبه گاروي
 هر خبر د خبریال او ژورنالست به باوري شي
 د مېرمنو د عزت خطر به ورک شي
 له ارگه به په منډو مفکوره د یهودي شي
 طالب به بیا معمار د اعمار مجدد وي
 عقل به نصیب د جاسوس او اربکي شي
 سپین بیرغ به شي رپانده په ارگ باندې
 تاریخ کې به لیکي دا یومر آزادي شي
 (انور) خپل خوب ته تعبیر داسې ورکړی
 دار دو بېسونه ډک به له لشکر عمري شي

امن سپینې وراوې راځي

شفاعت ریحان

د هیواد غېږ ته به د امن سپینې وراوې راځي
 چې د یتیم په خوله وږې، وږې دعاوې راځي
 دلته به ماتې شي او پری به یاغي مری شي
 که په مادي طاقت سپرې، وحشي بلاوې راځي
 هر ځل پراو د انقلاب لومړی خواری زېږوي
 او ورپسې د ازادۍ شال کې بریاوې راځي
 د شپو څادر به شي رانجه د سباؤن د سترگو
 د هر قدم په بدرگه به یې رڼاوې راځي
 نفرت به مړوي او هو مینه به پېغلوټې ښکاري
 د بدرنگۍ ځاله به ښکلاوي راځي
 د سپرلي وږم به گلونه په ځوانۍ راوړي
 او په نڅابه ورسره مستي هو اوې راځي
 د چاله سترگو شفاعته! دروند ازار را پسې
 په ژوندانه چې راته سر په سر سزاوې راځي

اصول، اهميت او ضرورت!

رښتيني علمبردران، ترجمانان، منلي قايدین، جهادي او سياسي زعماء په ناسمو اورزيله القابو يادوي، د مسلمانانو په واقعي همدردو او مخلصو مشرانو او د هغوی په کردارونو او کارنامو خاورې اړوي، هغوی نړۍ ته تنگ نظري او توندروي معرفي کوي، رسنيو کې هغوی پورې ملنډو او مسخروته يې نوم د ميډيا ازادي ايښی، په اسلامي ټولنو او هيوادوکې د ديندارو او پخپل هيواد او دين مينوخلکو دحيثونو مجروحولو په پار مختلفې برنامې ترمختلفو عنوانو لاندې پيل کړي دي، د مسلمانانو ځوان کهول کې دفحاشی او عیاشی ناسور خورولو ته دهنريت نوم اخلي، او په عنوان يې بې شميره گمراه کوونکې دسيسې جوړې او رامنځته کړي دي، د مسلمانانو ځوانان هلکان او ځوانې نجونې په مختلفو نومونو او لالچونو ورکولو تيرباسي او گمراه کوي يې، او هغه مسلمانان چې د دوی په دام کې نه نښلي او يا د دوی دنارواکړنو پرضد غبرپورته کوي، پرضد يې وسلې پورته کوي، وژني يې، بنديزونه پرې لگوي، ژونديې دنړيوال امنيت لپاره خطر پلمه کوي او دنيولو لپاره يې په ميلونو ډالر انعامونه ټاکي او دنيا پرې سورتنورگرځوي .

لکه دمکې دور وروسته په مدني دور کې کافرانو د مسلمانانو پخلاف په څلور طريقو سره فکري جگړه کوله په ويناوو او شعرونو کې به يې د مسلمانانو هجوه کوله، مسلمانانو ته عيوب او قبایح منسوبول، ورسره يې

که په نن وخت کې د روانې فکري جگړې په اساليو او ادبياتو نظر واچوو، نوبعینه په هم هغه پخوانۍ بڼه جريان لري، پکې هم هغه لهجه او هم هغه اصطلاحات کارول کېږي، کوم چې د رسول الله صلی الله عليه وسلم دبعثت وروسته دباطلو معبودانو پيروانو او دهغو پلويانو يا لارويانو کارول، نن هم دباطل او کفري نظامونو پيروان پخپل ټول علمي او عملي ځواک سره هڅه کوي چې داسلام او حق پالنې رڼاگانې تټې او ووژني څنگه چې داسلام په پيل کې دمکې مشرکانو او نورو کافرانو داسلام دبلیدونکي فانوس دوژلو هڅې کولې

دنړۍ په بېلابېلو برخوکې په خاصه توگه په امريکا او اروپاکې د فکري جگړې د ډگر پراخولو په باب غونډې او سيمينارونه جوړېږي، په هغو کې يواړخ ته دخپلو پلانونو جاجونه او ارزونه کوي او بل پلو مسلمانانو ته پخپل دين (اسلام) کې دشکوکو وشبهاتو اچولو لپاره د گډونوالو څخه نوې طرحې او مشورې اخلي

نني کافران او مشرکان هم دمکې دکافرانو او مشرکانو پشان دخپلو جاهلانه اقدارو څخه ددفاع پخاطر ډول، ډول فاسد تاويلات وړاندې کوي، داسلام او مسلمانانو پخلاف دروغجن تبليغات او پروپاگاندا خوروي، مسلمانانو ته د جاهلانو، بيرته پاتي او نالوستو طعنې ورکوي، په ديني اقدارو او ملي عنعناتو يې مسخري او استهزاوې کوي، نړۍ کې د مسلمانانو د حقوقو

بعثونه او مناظرې کولې، له منافقت نه ډکې کړنې او هڅې يې کولې، د مسلمانانو جاسوسي او څارگرې يې کوله، نن ورځ هم کفرې ځواکونه په تمامه معنی پورته یادکارونه کوي، نړۍ ته مسلمانان ترهگر معرفي کوي، دنړيوالې ميډيا دڅپو پرمټ مسلمانانو باندې ډول ډول تورونه پورې کوي، نړۍ ته د اسلام او مسلمانانو ناسم تصوير وړاندې کوي

بل په نړيوالو قضايو او کي چې کله د لومړي نړيوال جنگ وروسته په ۱۹۲۳ زکې عثماني خلافت سقوط سره مواجه شو او همداراز د دوهم نړيوال جنگ وروسته ۱۹۴۵ زکې د ملگرو ملتونو په نامه چې کله نړيواله ټولنه او امنيت شوری رامنځته شوه، مسلمانانو او اسلامي هيوادوسره يې په ښکاره يوه لويه بې انصافې وکړه، هغوی ته يې دوکه ورکړه يولورته په ياده نړيواله ټولنه کې مسلمانان د مؤثرول لرلوڅخه بې برخې کړل، بل يې اسلامي جغرافيه په کوچينو، کوچنيو هيوادو او دولتونو تقسيم کړه، د ملل متحد نړيوال منشور وليکل شو، حقوق بشر سازمان رامنځته شو او دهغه لپاره منشور او اصول وليکل شول، په دې ټولو کې مسلمانان د يوې بې انصافې، د بولوی فريب او د جل ښکار شول، هغه داسې چې د ملگرو ملتونو نړيواله ټولنه په ښکاره نړۍ کې د جنگونو دمخنيوي په پلمه يې رامنځته کړه، خو په عمل کې يې د دځواکمنو هيوادو د گټو وټو خویندي کولو دنده ورته وسپارله، نړۍ کې د جنگونو دمخنيوي په ځای يې د دځواکمنو هيوادو په اشاره او غوښتنه په بيرته پاته او کمزورو هيوادونو د هغوی حملو او يرغلونو ته د مشروعيت ورکولو پرېکړه لیکونه منظورول او د امنيت شوری په نامه پنځوگونو دځواکمنو هيوادو ته يې د ټولې زمکنۍ کړې د ملکيت واک (ويتوپاور) ورکړ ددې په مټ (پنځه گونو هيوادو) ځانولپاره د دومره پراخ واکونه ترلاسه کړل چې ورته په کتو داسې انگيرل کېږي چې «زمکنۍ کړه» د دځواکمنو هيوادو د مال څرحيثيت لري، هغوی پکې له ځانونو پرته نورو ته د ژوند حق نه ورکوي، يواځې هغه څوک پکې د ژوند تيرولو حق لري چې د دوی استعماري گټې وټې نه گواښې، د دوی

د غلامۍ جغ ته په اسانه او تل سربښکته نيسي، او هر هغه ملت چې د دوی ته سر نه ټيټوي هغه له ژوند څخه محروموي، د هغوی خوښه ده چې د چا حکومت په رسمت پيژني او د چانه پيژني، د هغوی واک دی چې د چا واک ته د قانوني او مشروع سند ورکوي او د چاته يې نه ورکوي يا په بل تعبیر نړۍ کې چې هر ملت د پنځوگونو هيوادو په معيارونو برابر نه وي هغه د حکومت يا نظام جوړولو حق نلري، سملاسي د امنيت شوری په يو فرضي او جعلی حکم پورته کېږي ورباندې يرغل کوي، په دې لړ کې گڼ مثالونه شته چې راتلونکي به ورباندې بحث وکړو البته يومثال دلته هم راوړو، هغه زموږ د خپل هيواد مثال دی په ۹۰ يموکلونو کې دلته د اسلامي امارت په عنوان يومشروع نظام او حکومت رامنځته شو، چې هيواد ته يې سوله راوړوه، وطن يې د ملوک الطوايفی له شره وژغوره، د واحد تاريخي افغانستان د تجزيې مخه يې ونیوه، ۹۵ سلنه خاوره يې د شروفساد له منگلو وژغورله، خو دا چې هغه د غربي نړۍ په مزاج برابر نه وو، ترپايه ملگرو ملتونو هم تسليم نکړ، اوس ديو حکومت د مشروعيت لپاره د ملگرو ملتونو لخوا په رسميت پيژندلو شرط يواځې د مسلمانانو لپاره دی؟ څو په نړۍ کې يو خپلواک، اسلامي حکومت رامنځته نکړي شي؟ ددې يو بل ژوندی مثال فلسطين دی، فلسطينيان مستقل حکومت او اداره لري دنيمې پيړۍ نه زياته موده وشوه چې ملگري ملتونه يې په رسميت نه پيژني، هم داسې کشمير او چيچن واخله چې تردې مهاله له ازادۍ څخه په دې بهانه محروم دي چې ملگري ملتونه او امنيت شوری د هغوی ازادي نه مني

نوداگرد په يونه يوشکل د فکري جگړې د دوام محاذونه دي، چې په وسيله يې دنړۍ استکباري ځواکونه مسلمانان څپي او پرې ظلمونه کوي، په موجوده وخت کې له اقتصادي پلوه د مسلمانانو کمزوره کول د کفرې نړۍ يوه درنه حربه يا وسله ده، غواړي مسلمانان نړۍ کې د فقر اولورې ښکار کړي، د مسلمانانو مالي او اقتصادي زيربناوې يا يومخ د ځان کړې او يايې له منځه يوسي، څو مسلمانان د دوی لاسونو ته تل ناست او محتاج وي

صليبي جنگونه:

که پنځمه پيری (يوولسمه زېږېزه) کې د صليبي جنگونو د پيل په اسبابو غور ياخيرنه وکړو نو يادې دواړه نکتې په لاس راځي، صليبي زيارت کوونکي به د ډلو او قافلو په شکل کې دخپلومقدسوخايونو دليدلولپاره دمسلمانانو ښارونو ته راتلل، هغوی به دلته يوه نوې نړۍ وليده، دمسلمانانو دمترقي ژوند، ښايسته ښارونو، ودانو بڼونوليدل ورته دزغملو نه وو، زکه دوی تر پيريو، پيريو هلته دخپلوچارواکولخوا په تيارو، فقر اولوره کې ژوند تيرولو ته اړيستل شوي وو، هغوی ورباندې سخت ظلمونه کول، کله به چې هغوی بيرته اروپا ته ستنيدل، دمسلمانانو دآرام، سوکاله ژوند او پرمختللي تمدن څخه به مرعوب وو، کرار، کرارهغوی هم پخپلو پاچايانو او واکمنو باندې د هوسا او خوشال ژوند داسانتياوو برابرولو لپاره فشار اچول شروع کړل، ليکن دپاچايانو مزې او چرچې د ولسونود تاريخ ژوند سره تړلې وي، هغوی دانه غوښتل چې عام خلک دي هم خوشال او هوسا ژوند ولري، شاهانو او دهغوی کورنيو دنسلي تقوق په ايډيا ترعامو خلکولو پرتل، پاچايانو ددې لپاره چې دخپلو ولسونوپام له ځانوڅخه وگرځوي، ورته يې دخپل بد اوتاريک حالت دپای ته رسولو لپاره دانسخه وښوده چې ځی! دمسلمانانو ښايسته ښارونه او کورونه غنيمت کړی، تاسوبه هم دهغوی پشان دهوسا او خوشال ژونده برخمن شی، دجنگياليو دجذباتو راپارولو او دوينوگرمولو لپاره يې دصليبي جنگونو د شروع کولو نغاره وغږوله، دوهم هغوی به دمسلمانانو ښارونوکې ليدل چې مسلمانان دينداره او په شريعت عمل کولو ته ليواله دي، د دوی لپاره داهم دزغم وړ نه وو او په ليدلو يې حسد ورته چې ولې دوی (عيسويان) پخپل دين باندې داسې عمل نشي کولی؟ نوپه دې روحيه چې يوځانونه پخپل دين باندې قربان کړي او بل دمسلمانانو روان عملي خوشاله اسلامي ژوند ته ټکان ورکړي درېيم هغه ښارونه چې صحابه وو، تابعينو او اسلامي فاتحينو له عيسايانو څخه نيولي وو بيرته ونيسي او هلته بيا عيسويت پلي کړي داروپا

او په نتيجه کې د دوی هر ډول الحادي اورتدادي غوښتنې په اسانه او ژرمنې، دهيوادونواقتصادونه کمزوري کول او بيا هغوته دنړيوال بانک لخوا دملاماتونوشرابطولاندې پورونه ورکول او په بدل کې هغوی دخپلوسياسي اوپوځي ارادو په منلو قانع کول دغربيانو يوه بده اوکړغیرنه ستراتيژي ده په ورته توگه اروپايان اوامريکايان دخپلوکمپنيانو لخوا لگيادي نړۍ کې په خاصه توگه اسلامي هيوادوکې مهمې اقتصادي پروژې، کارخانې، د بربښنا توليدولو پروژې «نجکاري» يعنې دشخصي سيکتورپه پلمه پيرې، دهيوادونو له حکومتونوڅخه په مختلفو حيلو، بهانو او چارواکو ته دشخصي لالچونوپه ورکولو سره يې په ارزانه پيرې او بيا هم هلته يې بيرته صارفينوته په گرانه بيه عرضه کړي، ددې ډيربد اومنفي اړخ دادی چې په دې توگه کرار، کرار هغه هيواد د کاله دننه دخپلوملي شتمنيو او اقتصادي زيربناوو څخه محروم کړي اوبالاخريې ځانونه محتاج کيږي، هرکله چې يوهيواد دخپل کوردننه ملي شتمني وپلوري، مهمې اقتصادي پروژې نړيوال بانک سره گروکړي، په هغه باندې درواني فشار زياتولو لپاره هغه «ديواليه شوی» اعلان کړي څو دډيربدو اوترخوشرابطوپه بدل کې له دوی څخه د پورونواخيستوته غاړه کېږدي، په ترڅو شرايطو کې دهغه هيواد د فکري ازادۍ سلبول، سياسي محکوميت، اودپوځي ځواکمنۍ گواښل راځي، که خدای کول په دې اړه به تفصيلات راتلونکوکورڅوکې وړاندې کړو دلته يواځې په دومره يادونه بسيا کوو

هو! دمسلمانو دځوانانوپه گډون اسلامي سياسيونو اوقیادتونولره ددې ادراک اشد ضروري دی څوهغوی پوی شي چې دغربيانو هر فکري، سياسي اوپوځي حرکت دوه اهمې موخې لري: لومړی خپل دين او کلتور ته پراختيا ورکول او دوهم پريمانه اقتصادي گټې وټي ترلاسه کول اود فقر ونیستی له حالته ځانونه ويستل.

گڻو صليبي واڪمنو دصليبي بيرغ لاندې اودصليبي په نامه اسلامي نړۍ باندې ديرغل كولو اعلان و كړ
دصليبي جنگونو تعريف:

الحروب الصليبية التي دعا اليها رجال دين النصارى والقساوسة ضد المسلمين باسم الصليب وتحت رأيتها

صليبي جنگونه هغه دي چې دنصرانيانو مذهبي مشرانو بلنه وركوله چې دا جنگ به دصليبي په نوم او دصليبي لاندې كېږي .

دصليبي جنگونو دور:

په تاريخي لحاظ صليبي جنگونه په كال ۴۸۹ هـ ق کې شروع شول او په ۶۹۰ هـ ق کې پای ته ورسيدل په دې توگه تر شاوخوا دوه پېړيو وغځيدل

دصليبي جنگونو اهداف:

په ټوله کې دصليبي جنگونو دپيلولو عمدۀ موخې هغه وې چې بره مو ورته اشاره وکړه، چې داروپاچايانو ددې لپاره چې دعاموولسونوپام له ځانوڅخه په بله وگرځوي، او په اروپا کې د فقر او محتاجي حالت دپای ته رسولو لپاره دمسلمانانو بناړونه او شتمني لوټ او تالان کړي، عيسوي دين ته پراختيا وركولو لپاره مسلمانانوڅخه مهم بناړونه اوسيمې لاندې كړي، خو پږ دې علاوه نور اهداف يې هم لرل چې څو يې په لاندې ډول

۱- اسلامي هيوادونه قبضه كول

۲- بيت المقدس دمسلمانانو له لاسو ويستل

۳- مسلمانانوڅخه دخپلو پخوانيو شوكستونو غچ اخيستل

عيسوي مذهبي مشرانو خپلو خلكوته داشتعال وركولو لپاره دا پروپاگنډ په ډير شور اوزور سره وكړ چې مسلمانان په القدس کې دعيسايانو دمقدسو مقاماتو توهين كوي اواروپايي زيارت كوونكو باندې ظلمونه كوي ، دپطرس (بيټر) په نوم يوراهب چې دالقدس زيارت كولوڅخه ستون شو، اشتعال انگيز ويناو يې په

ټوله اروپا کې اوربل کړ، هغه و چې په ۱۰۸۵ ز کې يوعيسوي پوپ (اربن) په [وينس] نوم ځای کې دلومړي صليبي جنگ پيل اعلان کړ.

لومړی صليبي جنگ:

لس لکه صليبيانو دفرانسې دپاچا (گاډفري) په قيادت کې په ۴۹۲ هـ ق شعبان مياشت (۱۰۹۹، جولايي) کې په القدس باندې صليبي بيرغ پورته کړ او په اقصى مسجد کې دننه يې اويازره مسلمانان يې په شهادت ورسول ددومره ډيرې وينې توی شوې وې چې عيسوي فاتحينو به پکې خپل اسونه ترزنګنو پورې ډوبول.

عماد الدين زنگي:

دبيت المقدس دسقوط څخه ۲۶ کاله وروسته په ۵۱۸ هـ ق (۱۱۲۴ ز) کې دعماد الدين زنگي په نوم يو غير مشهور مجاهد په بصره او واسط کې محلي واک ترلاسه کړ، ډير ژر هغه موصل کې يو خپلواک حکومت رامنځته کړ او د صليبيانو پخلاف يې جهاد شروع کړ، له ۲۶ کلن اوږده ځنډ وروسته دصليبيانو په ځواک باندې لومړی تندريز بريد وشو دهغه له برياوو څخه صليبيان وډار شول

نور الدين زنگي او دوهم صليبي جنگ:

دعماد الدين زنگي ځوی سلطان نور الدين زنگي دخپل پلار شروع کړی جهاد جاري وساته ، دزنگي کورنی دفتوحاتو دمخنيوي لپاره يو ځل بيا صليبي جنگ شروع شو

په ۵۴۲ هـ ق کې (۱۱۴۸) څولکه جرمنيانو اوفرانسويانو د (سينټ برنارډلوتي اووم) په مشرۍ شام باندې حمله وکړه مگر په ۵۴۴ هـ ق کې (۱۱۴۹) کې ناکام شول او بيرته ستانه شول

صلاح الدين ايوبي او دريم صليبي جنگ:

سلطان صلاح الدين ايوبي دهغه وروسته چې مصر او شام دواړه يې متحد او ترخپل واک لاندې راوستل په ۵۸۳ هـ ق ربيع الثاني کې دحطين جگړه وکړه او شام کې يې دعيسايانو ځواک فنا کړ، په ۵۸۳ هـ ق کې درجب

اتم صلیبی جنگ:

اتلس کاله وروسته په ۶۶۸ هق (۱۲۷۰ جولایي) کې سینټ لوئیس یوځل بیا حمله وکړه ، خو دکلابندی په دوران کې ناروغ شو او ومړ، په دې سره اتم صلیبي جنگ هم ناکام شو او ورسره دتل لپاره دصلیبي جنگونو لړۍ پای ته ورسیده په ۶۹۰ هق (۱۲۹۱ هق)دمصرشاه الملک الخلیل دټول شام نه عیسایي حکومتونه ختم کړل او دپنځمې پیړۍ صلیبي نښې نښانې یې ونړولې

اروپا کې د فکري جگړې مؤسس:

سینټ لوئیس دمړینې څخه وړاندې دپرلپسې شکستونو وروسته په دې سوچ مجبور شو چې په مسلمانانو دغلبې مندلو لپاره فکري يرغل او ددې لپاره علمي وده اوتیاری ضروري دی، نو هغه پخپله وصیت پانځه کې دمسلمانانو پخلاف دبري مندلو لپاره دڅلورخبرو وړاندیز وکړ:

- ۱- دمسلمانانو واکمنو ترمنځ درزونه اچول
  - ۲- مسلمانانو کې دکلکې عقیدې اوپخې نظریې خاوندان سرپورته کولو ته نه پرېښودل
  - ۳- له غزې تر انطاکیې پورې پراخ اروپایي حکومت رامنځته کول (داسیمه داوسني فلسطین او اسراییل څخه عبارت ده)
  - ۴- په مسلمانانو کې دفحشاوو اومالي فسادپه خورولو سره دهغوی ایماني ځواک کمزوری کول
- په صلیبي جنگونو سره داروپایانو فکرونه بدل شول او دپوځي جنگ ترڅنګ په فکري محاذونو کې دجنگیدو لپاره یې هم پریمانه وسائل او وسېلې تیاری کړې او نړۍ کې یې دروانې فکري اوکلتوري جگړې اساس کینود نورییا ...

په ۲۷ مه (۱۱۸۷ ز) یې بیت المقدس فتح کړ، په دې سره اروپایان مشتعل شول په ۵۸۵ هق (۱۱۸۹ ز) کې یې په فلسطین حمله وکړه د دادریم صلیبي جنگ وچې څلورکاله یې دوام وکړ او په ۵۸۸ هق شعبان (۱۱۹۲ ز) کې دصلیبیانو په شکست سره پای ته ورسید

څلورم صلیبي جنگ:

دجرمني پاچا (هنري شپږم) دڅلورم صلیبي جنگ بیرغ پورته کړ په ۵۹۱ هق (۱۱۹۵ ز) کې یې په شام حمله وکړه خو تر عکاپورې ورسید، هلته ومړ داڅلورم صلیبي يرغل و چې دهغه په مړینه پای ته ورسید

پنځم صلیبي جنگ:

په ۶۱۸ هق (۱۲۲۱ ز) پنځم صلیبي جنگ پیل کړد سلطان صلاح الدین ایوبي وراړه الملک الکامل او دهغه ورونو دکلکې مقابلې او دفاع وروسته صلیبیانوته عبرت ناک شکست ورکړ

شپږم صلیبي جنگ:

په ۶۲۶ هق (۱۲۲۸ ز) صلیبي جنگ وشو دجرمني پاچا (فریډرک دویم) په مشرۍ صلیبي لښکر حمله وکړه داخل مسلمانان مرعوب شول او القدس یې دیوې معاهدې له مخې ترخاص وخت پورې جرمنیانوته وسپاره اتلس کاله وروسته هغه معاهده پای ته ورسیده په ۵۴۲ هق (۱۲۴۴ ز) کې ایوبي واکمن الملک الصالح دخوارزمي مجاهدینو په ملګرتیا صلیبیانوته شکست ورکړ او القدس یې بیرته له هغوی څخه ازادکړ او مزاحمت کوونکو صلیبیانوته یې غزه کې دروند شکست ورکړ.

اووم صلیبي جنگ:

دفرانسي پاچا (سینټ لوئیس) دروم دپوپ په هڅونه په ۱۲۴۸ ز کې اووم صلیبي جنگ اعلان کړخوپه ۶۴۸ هق دمحرم په ۲ مه (۱۲۵۰ ز) په منصورنوم سیمه کې د شکست سره مخ شو تردې چې هغه خپله مسلمانانو ژوندی ونیو او څلور کاله وروسته خپل هیواد ته ستون شو.

د شهيد قاري سيف الله فاتح ژوند او کارنامو ته کتنه

قاري عبدالستار سعيد

شاعر وايي:

لوی خلک به مومي له شهرت او نامه ها پلو
ډک ځمونه تل وي له ساقې او جامه ها پلو
د همداسې گمنامو مجاهدينو له جملې يو هم شهيد
قاري سيف الله فاتح و. هغه چې په خپل مخلصانه کردار او
کارنامو سره يې ځان په د الله تعالی په دښمنانو د يو
خطرناک او اغيزناک مجاهد په حيث منلی او د هغوی تر
نور لسته رسيدلی و.

د شهيد قاري سيف الله صاحب لنډه پيژندنه

شهيد قاري سيف الله د اغا محمداکا زوی په ۱۳۹۷
هجري قمري کال کې د زابل ولايت د د مرکز کلات مربوط
دراز کلي کې په يوه دينداره کورنۍ کې دنيا ته راغلی دی.
ابتدایي زده کړې يې د خپل کلي له ملا امام څخه پيل کړې
او وروسته يې د زابل ولايت په جلدک سيمه کې د خليفه
صاحب ملا محمد گلاب آخند په مدرسه کې چې د جلدک
په اغاصاحب شهرت لري د قرآن کریم حفظ وکړ، چې
وروسته په همدې مدرسه کې د استاد په حيث هم مقرر شو
او ورسره يې د خپلو ديني درسونو سلسله هم تعقيبوله.

د جلدک اغا صاحب چې د علم، روحانيت او
معنويت کورنۍ ده، قاري صاحب يې له مجلس او
همشپنۍ ډيره استفاده وکړه او د نوموړي د ارشاد او سلوک

له نن څخه څو کاله وړاندې د ۲۰۱۴ ميلادي کال د
فبروري په پنځمه نيټه د امريکا لخوا د اسلامي امارت د درې
تنه مسؤلينو نومونه په تور لست کې داخل کړای شول. له
دې جملې يو نوم د قاري سيف الله صاحب و. هغه وخت
چې رسنيو دغه نومونه تکرارول نو د ډيرو خلکو لپاره د
قاري سيف الله صاحب نوم ناآشنا و او ځينو خو حتی دا
هم پوښتل چې دا دومره مهم مجاهد څوک دی چې د
امريکا غونډې نړيوال سوپر ځواک يې د ځان لپاره خطره
بولي خو حتی د خپل هيواد خلک يې هم له نوم سره بلديت
نه لري.

واقعيت دا دی چې په افغانستان کې امريکايي
برغلگرو ته اصلي ضربې هغو گمنامو مجاهدينو ورکړې
چې د هيواد او نړۍ په سطحه يې کوم نام او شهرت نه
درلود او نه هم د مشهورتيا تلوسه ورسره وه. هغوی چې د
مؤمن ولس له منځه په ډير اخلاص د کفر په وړاندې د
مقابلي ډگر ته راووتل، د مسجد، مدرسې او حجرې ژوند
يې پرېښود، خاص د الله تعالی د دين د لوړتيا لپاره يې
توپک ته لاس کړ. په پټه خوله او د گمنامۍ له موقف څخه
يې د نړۍ فرعونې طاقت داسې گوزارونه ورکړل چې
بالاخره يې دې ته مجبور کړ چې له دې هيواد د تينستې لار
ونيسي.

په سیوري کې یې شخصیت د تقوی، اخلاص او نورو حسنه صفاتو په ښکلا مزین شو. د یادوې وړ ده چې شهید قاري صاحب د زابل ولایت په گڼو نورو دارالحفاظونو کې هم استادي کړې او گڼو حافظانو ترې د قران کریم حفظ تکمیل کړی دی.

جهادي ژوند

د تنظيمي هرج و مرج او فساد په وړاندې د مبارزې په کلونو کې د زابل ولایت له مهمو جهادي ډلگۍ مشرانو څخه یو هم شهید ملا غلام نبي جهاديار و، قاري سيف الله صاحب د جهاديار د ډلگۍ له مشرانو ملگرو څخه و چې د هیواد په بیلابیلو سیمو کې یې جهادي خدمتونه انجام کړي دي. نوموړي د هیواد د شمال په بیلابیلو سیمو کې لکه د اندراب او نهرین او گڼو نورو سیمو کې د جهادي عملیاتو برخوال و. وروسته چې ملا غلام نبي جهاديار د زابل ولایت د ارغنداب ولسوالۍ د فقیرزو په کلي کې مدرسه جوړه کړه شهید قاري سيف الله صاحب یې د مدرسې د استاد او ناظم په حیث دنده اجراء کوله او کله کله به جهادي خدمت ته هم تلو. د جهادي خدمت په وخت د تخار ولایت د بنگي په سیمه کې نوموړی سخت تپي او پښه یې غوڅه شوه. خو دې معیوبیت د نوموړي عزم متزلزل نه کړ او په پوره متانت یې د ژوند تر پایه دکلمة الله د لوړتیا لپاره مبارزې ته دوام ورکړ.

په افغانستان د امریکا تر يرغل وروسته چې کله د کندهار ولایت په وروستۍ جگړه کې ملا غلام نبي جهاديار د شهادت مقام ته ورسید. نو دغه وخت یې په ملگرو کې قاري سيف الله د ځایناستي په حیث پاته شو. قاري صاحب له همدې مهال د امریکا پر خلاف د جهادي چارو تنظیم ته ملا وتړله چې وروسته یې په بیلابیلو برخو کې ستر او نه هیریدونکي جهادي خدمتونه انجام کړل.

د امریکا پر خلاف جهاد کې رول

شهید قاري سيف الله صاحب د امریکا پر خلاف جهاد د زابل ولایت کې له مخفي جهادي بریدونو څخه

پیل کړ. د نوموړي اړوند مجاهدینو په پیل کې د زابل په مرکز کلات کې په دښمن بریدونه کول وروسته یې ځینو نورو ولسوالیو ته هم د عملیاتو لړۍ وغځوله. د جهادي عملیاتو له رهبرۍ سره په څنگ کې نوموړي د اسلامي امارت په چوکات کې یو لړ مسؤلیتونه هم ترسره کړل. په پیل کې د زابل لپاره د ولایتي کمیسیون عضو و. ورپسې د زابل ولایت د معاون په حیث وټاکل شو او درې کاله یې دغه وظیفه ترسره کړه.

دا هغه کلونه وو چې په درست افغانستان کې د یرغلگرو خلاف جهادي پاڅون اوج ته رسیدلی و. له دې جملې زابل ولایت هم یو له هغو ولایاتو څخه و چې په اکثر ولسوالیو خصوصاً په مرکزي سیمو او د کابل — کندهار د لویې لارې په امتداد کې یې همیشه په دښمن ځپونکي گوزارونه کیدل.

د زابل ولایت د مرستیال په حیث له څو کاله دندې اجراء کولو وروسته په ۲۰۱۱ میلادي کال کې نوموړی د اسلامي امارت په نظامي کمیسیون کې د منفجره موادو د تهیه کولو د برخې مسؤل وټاکل شو، چې وروسته یې پوره ۹ کاله په دې برخه کې تاریخي او د افتخار وړ خدمتونه ترسره کړل.

هغه وسیله چې اشغالگر یې مات کړل

د امریکا غوندې د لوی فرعون ماتول له الهي نصرت پرته ممکن نه ول، خو الله تعالی په خپل نصرت او مدد سره مجاهدینو ته په الهامي شکل ځینې داسې جهادي تکتیکونه او وسائل ور زده کړل چې امریکایي ځواکمن پوځ د هغه د مخنیوي لپاره هیڅ تیاري نه درلوده او نه یې هم د مخنیوي توان ورسره و. د امریکا په ماتولو کې د مختلفو جهادي تاکتیکونو او ډول ډول عملیاتو تر څنگ دوه ډیر مهم عملیات و چې دښمن ته یې درانه تلفات واړول. له دې جملې یو هم فدایي یا استشهادي عملیات و چې د دښمن غرور یې له خاورو سره برابر کړ او بل هم د ځمکنی

خودساخته ماینونو (ژېرو ډبو) بریدونه چې په ورځني ډول يې دښمن ته تر هر څه زيات ځاني او مالي تلفات اړول.

د امریکا پر خلاف زموږ د جهاد يو لوی افتخار او ځانگړنه دا ده چې دا جهاد د هيڅ بهرني هيواد په مرسته نه دی کامياب شوی. نه خو کوم بل هيواد مجاهدينو ته مالي مرستې ورکړې او نه هم د وسلو، منفجره موادو او مهماتو مرسته له بل هيواده اسلامي امارت ته رسيدلې ده. بلکې دا خپله مجاهدين و چې د الله تعالی په مرسته يې له ډيرو عادي موادو څخه انفجاري توکي تهيه کول، هغه يې د غوړيو په ډبو کې ځای پر ځای کول او د امریکایانو فولادي ټانگونه يې ورباندې ټوټې ټوټې کول.

شهيد قاري سيف الله صاحب، مولوي احمد مصطفی او په دې برخه کې فعالو نورو مجاهدينو او مسؤلينو په تيرو لسو کلونو کې مجاهدينو ته د همدې کفر ځپونکو موادو په تهيه کولو او رسولو سره هغه ستره کارنامه ترسره کړه چې بايد د جهاد په تاريخ کې په زرينو کربنو وليکل شي. دوی د هيواد په بيلابيلو برخو کې په خپلو امکاناتو، تخنيکي پرسونل او د خودساخته فارمولو په کارولو جهادي صف له تسليحاتي اړخه پر ځان متکي او د دې جوگه کړ چې د امريکايي ټکنالوژۍ غرور له خاورو سره برابر کړي. د جهاد د دې اړخ داستان هم د بلې هرې برخې په شان خورا جذاب او له فداکارۍ، اخلاص او ايشار څخه مالا مال دی، چې په راتلونکې کې بايد د تاريخ ليکونکو لخوا را وسپړل شي، تر څو راروانو نسلو ته په سخته مرحله کې د ثبات، تلاش، همت او له ابتدائي وسايلو څخه د اعظمي استفادې الهام وروښيي.

که دغه ناويلې حماسه راسپړل کيږي نو معلومه ده چې له اتلانو به يې يو هم شهيد قاري سيف الله صاحب وي. هغه چې پوره ۹ کاله يې شپه او ورځ پر ځان يوه کړې وه، په معيوبه پښه يې د هيواد يو او بل سر ته منډې وهلې، جهادي جبهاتو ته د منفجره موادو د رسولو او توزيع وظيفه يې پر غاړه وه. نوموړی په داسې حال کې چې نوم يې د

امريکايانو په تور لست کې و او دښمن ته يو له مطلوبو اشخاصو څخه و، مگر بيا يې د هم ډار او وارخطايي احساس ونه کړ او د شهادت تر وخته يې خپله خطرناکه، حساسه او سخته وظيفه په دنگه غاړه او لوړ همت ترسره کړه.

په تور لست کې د نوم راتلل

يوه مشهوره وينا ده وايي که د حق موندل او د حقيقالو تشخيص درته سخت و نو د باطل غشو ته گوره چې په هر چا لگيږي همدا حق دی. په اوس وخت کې امریکا د نړۍ ستر طاغوتي ځواک گڼل کيږي، دا چې دغه طاغوت يو څوک په خپل تور لست کې شاملوي او د نيولو او له منځه وړلو اقدام يې کوي، همدا د مطلوب شخص د ديانت او واقعي مسلماني ښه دليل بلل کيدای شي.

امريکايانو د ۲۰۱۴ ميلادي کال په لومړيو کې د گڼو نورو مجاهدينو او د اسلامي امارت د مشرانو په شان د قاري سيف الله فاتح نوم هم په خپل تور لست کې شامل کړ. په دې اړه د ۲۰۱۴ ميلادي کال د جنوري په اتمه نيټه بي بي سي ويب پاڼې په خپل راپور کې ليکلي دي: د امریکا د بهرنيو چارو وزارت د قاري سيف الله په نامه د طالبانو يو قومندان د خطرناکو کسانو په لست کې شامل کړی دی. امريکايي پوځيان د يوه فرمان له مخې اجازه لري چې د دغو کسانو د نيولو او وژلو لپاره په امریکا او يا کوم بل هيواد کې عمليات ترسره کړي. د دغه فرمان له مخې امريکايي وگړي اوس نه شي کولی له قاري سيف الله سره معامله وکړي. ويل کېږي قاري سيف الله د افغانستان په زابل ولايت کې د طالبانو د مرستيال والي په توگه دنده ترسره کوله. دی په همدې ولايت کې د طالبانو د ځينو پوځي عملياتو مشري هم پر غاړه لري. د بهرنيو چارو وزارت د فرمان له مخې، امریکا کې د قاري سيف الله شتمني بايد ضبط شي او امریکا ته د سفر کولو بنديز پرې لگول شوی. د ويناپاڼې په وينا، وزارت دغه گام د ماليې او عدليې وزارتونو په سلا مشورې او همغږۍ پورته کړی دی

امريکا ادعا کوي، چې قاري سيف الله يې ځکه د خطرناکو کسانو لست کې راوستی، چې په وينا يې خطرناک فعاليتونه کوي. وزارت وايي، چې تورن کس زابل ولايت کې د افغان او بهرنيو ځواکونو پر ضد بريدونه سمبالول، او خپلو جنگياليو ته يې امر کړی چې پر دولتي بنسټونو بريدونه وکړي. د ۲۰۱۲ کال په جنوري کې، د دغه کس په مشرۍ شپږو کسانو افغانستان کې پر رومانيايي پوځيانو بريد وکړ. د ۲۰۱۱ سپټمبر کې بيا قاري سيف الله يو سرتيري بريد کوونکی د زابل شاجوی ولسواۍ کې د ولايتي بيارغونې ډلې مرکز (PRT) پر سنوکر مرکز د بريد لپاره چمتو کړی و. د ۲۰۱۰ نومبر کې، سيف الله خپل يوه قومندان ته د زابل مرکز ته د سپکو وسلو د لېږد امر کړی و، چې کلات ښار کې د نړيوالو ځواکونو پر مرکزونو بريدونه کړي. د امريکا د بهرنيو چارو وزارت د لست سربېره، د ملگرو ملتونو په تور لست کې د شاملو افغانانو شمېر ۱۳۷ کسانو ته رسېږي)

د شهيد قاري سيف الله په اړه د بي بي سي په راپور او د امريکا د بهرنيو چارو د وزارت له خوا په خپره شوې اعلاميه کې راغلي چې امريکايان به د نوموړي بانکي حسابونه او پانگې کنگل کړي. خو امريکايان خبر نه و چې قاري سيف الله هغه فقير مزاجه او له مادياتو بې پروا مؤمن و چې نه خو يې کوم بانکي حساب درلود او نه يې د دنياوي ژوند تر پايه د کوم مادي امتياز، هوسناک ژوند، عيش او نوش هوس وکړ. هغه خپل ځان او مال يوازې د الله تعالی د دين خدمت ته وقف کړی و.

شهادت

شهيد قاري سيف الله فاتح په پيل کې د هيواد د ۱۴ جنوبي او جنوب غربي ولاياتو د منفجره موادو د جوړو، انتقال او توزيع مسؤليت په غاړه درلود چې د ژوند هره شيبه يې همدې اکمال ته وقف کړه تر څو مجاهدين وکولای شي د دښمن په وړاندي د ماینونو او موټر بمونو په توسط جهادي عمليات ترسره کړي.

داچې قاري صاحب محترم خپل مسؤليت په پوره اخلاص او موفقانه ډول سره روان کړی وو د اسلامي امارت د مشرتابه له لوري په دې وروستيو کې د ټول هيواد د ۳۴ ولاياتو د منفجره موادو د اکمالېدو مسؤليت ورسپارل شو. شهيد قاري صاحب به د هيواد گوت گوت ته سفرونه کول تر څو مجاهدينو ته په پوره پيماڼه پيماڼه منفجره مواد ورسپري. د ۱۴۴۰ هجري قمري کال د وړوکي اختر څو ورځې وروسته شهيد قاري صاحب خپل سفر له زابل ولايت څخه شروع او تر ننگرهاره ورسيد چې دغه سفر يې څه کم دوې مياشتي وخت واخيست. له همدې سفره تر راگرځېدو وروسته د لوی اختر له تېرېدلو سره سم د هيواد د شمالي ولايتوپه سفر ووت، هلمنده فراه، هرات، غور، بادغيس، فارياب، جوزجان او بيا بلخ ته لاړ. وروسته د کندز او بغلان په تکل يې سفر پيل کړ، اراده يې وه چې تر بدخشان ولايت پورې خپلې ټولې اړونده چارې په خپله له نږدې وگوري. نوموړی د سمنگانو ولايت د دره صوف ولسوالۍ څخه د تيرېدو په حالت کې و چې د دښمن له لوري د بې پيلوټه الوتکې په بريد کې د ۱۴۴۱ هجري قمري کال د محرم الحرام د مياشتې په ۱۶ مه نيټه د سهار په ۹ بجو له دريو نورو ملگرو سره يو ځای په شهادت ورسېد. انا لله انا اليه راجعون

نوموړي چې تر ده وړاندې يې هم دوه وروڼه شهيدان شوي وو، داسې قرباني ورکړه چې ټول بدن يې د امريکايي ډرون الوتکې په بريد کې وسوخيد او يوازې د مصنوعي پښې د اوسپنيزو پاتې شونو په واسطه يې جسد وپيژندل شو. تقبله الله تعالی و اسکن روحه في أعلى عليين.

د شخصيت ځانگړنې يې

دا څو کاله چې د مخکښو مجاهدينو او شهيدانو سوانح ليکم، يوه د ياد وړ نقطه په کې دا ده چې اکثر هغه مجاهدين چې الله تعالی د خپل دين لپاره ترې ډير کار اخيستی تر خپل منح گن مشترکات او مشابه خصلتونه لري. د دې خصلتونو له جملې يو هم د قيام الليل / تهجد او

کولو وروسته ویده شوو. خو له لږ خوب وروسته چې زه را وینښ شوم ومې لیدل چې قاری سیف الله صاحب بیرته له خوبه راپاڅیدلی، اودس یې کړی او د تهجد په لمانځه ولاړ دی. دا چې هغه په داسې ستوماني کې هم تهجد نه پرېښود نو ویلی شم چې هیڅکله به یې نه وي پرې ایښی.

بل ملگری یې ملا عبدالله هم همدا کیسه کوي وايي: یو وخت سترې ستومانه له جهادی سفر څخه راغی او له ما سره یې شپه شوه، ماخستن یې راته وویل چې یوه کوزه اوبه دلته کیږده، که خامخا د اوداسه ضرورت شي. دا چې د اوږي موسم و او خلک بهر ویده کیدل، نیمه شپه مې د قاري صاحب د توخي غږ واورېد، زه له ځایه راوولاړ شوم او د کور له دروازې مې وروکتل گورم چې دی له خوبه راپاڅیدلی په خپله پلاستيکي پښه باندې بوخت دی او په پښه کوي یې، په ښه ځنډ سره یې پښه وتړله، بیا یې اودس وکړ او بیا یې په خاورو کې څادر وغورواوه او په ډیر عجز الله تعالی ته په عبادت ودرېد. ما چې د ده هغه ستوماني او بیا دا د نیمې شپې عبادت ولید، چې یوازې د پلاستيکي پښې تړلو او خلاصولو ترې څومره وخت غوښت نو پر خپل ځان افسوس راغی چې په روغ بدن له داسې عبادت څخه محروم یو.

الله تعالی دې د شهید قاری صاحب ټول حسنه اعمال قبول او برکتونه دې یې په نورو مجاهدینو کیږدي. آمین یا رب العلمین

الله تعالی ته د پتو زاریو او ژړا عادت دی. ما چې د امریکا ضد جهاد د صفوفو د تکره او کارنامه سازو مجاهدینو شخصي ژوند را پلټلی نو را معلومه شوې ده چې د دوی تقریبا ټول د تهجد او د شپې مهال الله تعالی ته د زاریو او تضرع عادت لري. هغوی که د ورځې مجاهدین، توریالی او د میرانسې او عزم سمبولونه دي اما کله چې تیاري خپرېږي، دوی د شپې په غیږ کې راپورته کیږي، په ډیر انکسار د متعال رب تعالی په وړاندې درېږي، خپل تندي په خاورو سپړوي، په نیمو شپو د ندامت او محبت اوبښکې تویوي. له الله تعالی سره ځانگړی راز او نیاز لري. چې همدا روحي سپیڅلتیا یې په ژوند او کار کې برکت اچوي، زړه، دماغ او متو ته یې قوت وربښي، د تورې جوهر یې څلوي او الله تعالی داسې سترې فتحې او لاسته راوړنې ور نصیب کوي چې ظاهرین عقل ورته حیران پاته کیږي.

شهید قاری سیف الله فاتح هم د تهجد او د نیمې شپې د عجز و دعا عادت درلود، د نوموړي ملگري وايي چې هیڅکله او په هیڅ نوع حالاتو کې یې د تهجد لمونځ نه پرېښود. د نوموړي یو ملگری مولوي جمیل صاحب وايي: یوه ورځ له هلمند څخه روان شوو، د روزگان لنگر سیمې او له هغه ځایه چنارتو ته لاړو، د زابل پر خوا مو سفر ته دوام کړ، دا چې لاره ډیره خرابه وه ماخستن ناوخته د زابل د میزاني ولسوالۍ دروشک سیمې ته ورسیدو او هلته سترې ستومانه یو ځای دېره شوه او د ماخستن د لمانځه اداء

...په تيرپسې
م: شمس...

غامديت...

داوسني عصر لويه فتنه...

كفارو خلاف د جهاد او قتال نه انكار!

په ورته توگه دغامدي په نظر دمسلمان لپاره دا هم روانده چې هغه دكفارو پخلاف جهاد وكړي اوفاتح شي هغوى ذميان وگرځوي نوبيا چې هركله جهاد جايزنشي- نودغنيتم مال به څنگ روا شي؟ هغه به هم غامدي حرام گرځوي (العياذبالله)

په اسلامي امت كې ترننه پورې هيچا دجهاد و قتال له حكم اوفريضي نه انكارندى كړى، البته دنبوت يو دروغژن مدعي مرزا غلام احمدقادياني (ملعون) چا به چې ځان ته دانگريزانو دلاس نهالگي ويلي، هغه دانگريزانو خوشالولو پخاطر جهاد حرام گڼلى و، معلوميري چې غامدي هم نن سبا دامريكا، اروپا، اسراييل او هند ملاتړ ترلاسه كولو لپاره دجهادو قتال له فريضي څخه انكاركوي او حرام يې گڼي.

گورئ! څومره مشابهت مندل كېږي، مرزا قادياني او غامدي دواړو په يوه ژبه جهادته حرام وايي اوس موږ دجهادو قتال په باره كې دقرآن وسنت په رڼا كې تفصيلات بيانوو:

اسلام او جهاد و قتال:

د جهاد لغوي معنى ده ډير كوښښ اوزيار ويستل، اسلامي اصطلاح كې جهاد هغه بشپړ زيار

غامدي كافرانوپخلاف د جهاد له شرعي فريضي منكردى، دهغه په اند: رسول الله صلى الله عليه وسلم او ملگرويې (صحابه وو) چې كوم جهاد و قتال كړى، هغه دشريعت سره تعلق نلري، پر دې علاوه وايي: دكفارو خلاف جهادو قتال كول اود هغوى ذميان گرځولو حكم د نبوي دور اود صحابه وو دور وروسته دتل لپاره پاى ته رسيدلى دى نوموړى پخپل كتاب (ميزان) كې ليكي:

هغوى (رسول الله صلى الله عليه وسلم اوصحابه ووته) چې د قتال په اړه كوم حكم شوى و، هغه له شريعت سره تعلق نلري، بلكې الله تعالى داتمام حجت قانون دى (ميزان ۲۶۲ مخ، دوهم چاپ، اپريل ۲۰۰۲ ز) وروسته ليكي:

دابالكل قطعي ده چې دحق منكرينو (كافرانو) خلاف جنگ او دهغه په نتيجه كې په مفتوحينو جزيه لگول دهغوى دمحكومولو او ترلاس لاندې گرځولو حق اوس دتل لپاره ختم شوى دى (ميزان، ۲۷۰ مخ)

ددينه معلومه شوه چې دغامدي په اند: رسول الله صلى الله عليه وسلم اودهغه ملگرو (صحابه وو) چې دكفاروپخلاف كوم جهاد و قتال كړى ووهغه نعوذبا الله يوغير شرعي گام و، انا لله وانا اليه راجعون

٦٦٠ک (١٦مخ) جهاد محکمه فریضه ده کوم چي به دقيامت پوري جاري وي.

قرآن وحدیث کي دجهادوقتل فرضیت او دهغه په باره کي فضایل او او احکام په تفصیل سره شتون لري، په دې لړکي مور لومړي قرآني اياتونه راوړو او دهغه وروسته احاديث راوړو:

قرآن اوجهادوقتل:

قرآن مجید دکفاروپخلاف دجهادوقتل حکم کوي په قرآن کي د فی سبیل الله جهاد ذکر ٢٦ ځايه راغلی دی، او دقتال ذکر ٧٩ ځايه راغلی

١- «كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ» (البقره: ٢١٦)

(اې مسلمانانو!) په تاسو باندې قتال (جهاد) فرض کړی شوی دی

٢- «وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ» (البقره: ٢٤٤)

(اې مسلمانانو!) د الله په لاره کي قتال وکړئ اويقین وکړئ الله اوریدونکی اوپوهیږي .

٣- «قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ» (التوبه: ٢٩)

(اې مسلمانانو!) تاسو وجنگېږئ دهغو اهل کتابو سره چي نه په الله ایمان لري او نه داخرت په ورځ، څوک چي هغه څېزونه حرام نه گڼي کوم چي الله او دهغه درسول صلی الله علیه وسلم حرام گړځولي دي او نه هغه رښتینی دین مني، تردې پوري چي هغوی مغلوب شی اوپخپلو لاسونوبه باندې جزیه ورکړي او دلیل وگرځي

٤- «وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ

ويستلوته ويل کېږي کوم چي دالله تعالی لاره کي او دهغه ددين دسرلوري لپاره وشي

اسلام دامن اوسلامتی دین دی، هغه دټول بشریت لره دامن وسکون پیغام دی خو دظلم، جبر پخلاف دجهاد حکم ورکوي
دجهاد ډولونه:

په مال سره جهاد، په قلم سره جهاد، په نفس سره جهاد اوپه توره سره جهاد اونور...

دمال جهاد دادی چي یومسلمان دالله تعالی په لارکي او ددين دسرلوري لپاره خپل مال ولگوي

په قلم سره جهاد دادی چي دليکلو له لارې ددين دغلبې او دسرلوري لپاره کونښنونه وکړي شي

په ژبه سره جهاد دادی چي دنفساني خواهشاتو پخلاف جهاد وکړي شي او هغه کنترول او قابو کړي شي نفس دالله په عبادت او اطاعت کولو کي مصروف کړي شي

په توره جهاد دادی چي په وسله، توره يا په بله زریعه دباطل اوکفري ځواکونو پخلاف جهاد وکړي شي، دې جهادته قتال هم ويل کېږي، دا دفاعي هم وي اقدامي او جارحانه هم

خو دجهاد لفظ، پورته ټولو ډولونولپاره کارول کېږي اويواځي دقتال په معنی هم استعمالیږي

جهاد وقتال په اسلام کي يوه اهمه اومقدسه فریضه ده، کوم چي به دقيامت پوري جاري وي، زکه چي جهاد دمسلمانانودشوکت، دبدې اورعب زریعه دی اوپریښودل يې ذلت اونامردي ده په عاموحالاتوکي فرضي کفایي دی خو دنفيرعام په وخت کي فرض عين گرځي څنگه چي دلماڅخه حکم دی دجهادپه باره کي داسلامي فقهاوو رایه داده:

هو (الجهاد) فریضة محكمة وامراً ماضياً الى يوم القيمة (الفقه الاسلامي مع ادلته، د دوکتور وهبة زحيلي

يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ اَهْلُهَا - وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا (النساء ٧٥)

اوپه تاسوڅه وشول چې جهادوقتل نکوئ دالله په لارکې، دهغو بیوسو نارینه وو، میرمنو، اوماشومانو پخاطر کوم چې دالله تعالی په وړاندې فریادکوي چې ای زموږ پروردگار! موږله دې کلي وباسي په کوم کې چې د ظالمانو راج دی زموږ لپاره څوک ملاتړی پیداکړه اوزموږ لپاره له خپل لوري څوک کومک کونکی وگوماره!

٥- «فاذالْقَيْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ» (محمد: ٤)

بیا کله (چې ای مسلمانانو!) کافرانو سره ستاسو مقابله وي نو دهغوی څټونه ووهئ

وقاتلوا المشركين كافة كما يقاتلونكم كافة واعلموا ان الله مع المتقين التوبة : ٣٦

اواي مسلمانانوتاسو دټولو مشرکانو سره جنگ وکړئ څنگه چې هغوی ټول له تاسو سره جنگ کوي

نو دپورته قرآني اياتونوڅخه ښکاره کېږي چې په اسلام کې جهادو قتال څومره اهميت لري؟ له دینه علاوه نورو گڼو اياتونوکې هم دجهاد اوقتال اهميت اوضرورت بيان شوی دی، تردې چې ديوې اندازې يا تخمين له مخې په عظيم الشان قرآن کې د درې سپارو دحجم برابر داسې اياتونه شته چې هغه په جهاد و قتال پورې اړه لري

جهاد د عظيم الشان قرآن له مخې فرض دی، وړاندې مو وويل چې جهاد دفاعي هم دی او اقدامي هم، جهاد دالله تعالی په لاره کې دهغو کافرانو پخلاف کېږي کوم چې دمسلمانوپه هيواد باندې حمله وکړي يا داچې داسلام لپاره خطر وگرځي يا داچې داسلام په لارکې دخپل کفروشوک او ظلم وستم په وجه مانع وگرځي دناملسمانو دکافرانه واک خاتمه او دهغوی ذمي گرځول هم ددې يوه برخه ده، لومړی به دنيردې کافرانو

دشرڅخه مسلمانان ځان خلاصوي بيا به دلري، دا جهادو قتال به ترهغه پورې روان وي څوچې په دنيا کې دکفروشوک دغلبې فتنه پاتې وي، که مسلمانان جهاد ونکړي نو دالله تعالی دقهر و غضب مستحق به وگرځي، نوجهادبه په هرحال کې کولی شی، که وسائل لږ وي که ډير، داقدامي جهاد لپاره خوشرايط شته دي خو ددفاعي جهاد لپاره هيڅ شرط نشته، مجاهدينو سره الله تعالی

محبت کوي، څوک چې دالله تعالی په لارکې صف وتړي هغه گواکي پولادي ديوال دی مسلمانانوته دجهاد کولو شوق ورکړی شوی دی، چې هغوی به دځان ساتنه اودفاع هم کوي او هم به دجنگ په ميدان کې دالله تعالی ذکر کوي او استقامت به ښيي، دالله تعالی وعده ده چې هغه رښتینو مسلمانانوته هميش فتح او بریا ورکوي دجهاد نه مخ گرځول دمنافقت نښه ده هر مجاهد چې فتح ومومي هغه غلزي دی اوکوم چې ووژل شي هغه شهيد دی، الله تعالی د دواړو لپاره دجنت ورکولو وعده کړې ده

هغه احاديث چې پکې دجهاد و قتال ذکر شوی دی ورڅخه خودلته راوړو:

رسول الله صلى الله عليه وسلم ٢٧ غزواتو کې پخپله گډون کړی دی او هم يې ٥٦ سرايا ليرلي دي، دلته دجهاد په اړه څو احاديث راوړو:

عن ابى هريرة رضى الله عنه قال سئل رسول الله صلى الله عليه وسلم أى العمل أفضل؟ قال: ايمان بالله ورسوله، قيل ثم ماذا؟ قال: الجهاد فى سبيل الله قيل ثم ماذا؟ قال: حج مبرور (بخاري ومسلم)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه روايت کوي: چې له رسول الله صلى الله عليه وسلم نه وپوښتل شول کوم عمل افضل دی؟ وي فرمايل: په الله اودهغه په رسول باندې ايمان راوړل بيا پوښتنه وشوه: دهغه وروسته کوم عمل افضل دی؟ وي فرمايل: دالله په لارکې جهاد پوښتنه وشوه: دهغه وروسته؟ وي فرمايل: مقبول حج

الإسلام والفقه الإسلامي

شخص جهاد کوي، هغه صرف په ماو پیغمبرانو باندې د ایمان جذبې له کوره وباسي، نو هغه شخص زه دثواب او غنیمت سره یوځای بیرته راولم اویا یې په جنت کې داخل کړم.

۵- عن ابی هريرة رضى الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: من ماتَ ولمَ يَغزِوْكُمْ يُحَدِّثُ نَفْسَهُ، ماتَ على شعبةٍ من نفاقٍ (بخاري ومسلم)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه روايت کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: کوم تن چې په داسې حال کې ومړ، چې هغه نه جهاد کړی اونه یې په زړه کې د جهاد شوق راغی هغه دمنافقت په يوه برخه ومړ

۶- عن جابر بن سمره رضى الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: لَنْ يَبْرَحَ هَذَا الدِّينَ قَائِمًا، تُقَاتِلُ عَلَيْهِ عِصَابَةٌ مِنَ الْمُسْلِمِينَ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ (صحيح مسلم)

حضرت جابر بن سمره رضى الله عنه روايت کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايل: دا دين (اسلام) به تل قايم وي، ترقيامت پورې به دمسلمانانو يوه ډله ددې دين پخاطر جهادکوي

دپورته احاديثو په رڼاکې د جهاد و قتال اهميت ښکاره شو، چې جهاد و قتال يوه فريضه ده، دايمان راوروڅخه وروسته جهاد غوره عمل دی، جهاد يوعبادت دی، مجاهد سره الله تعالى دفتح، نصرت او دغنيمت مال وعده کړې ده، يا يې دجنت وعده، رسول الله صلى الله عليه وسلم پخپله جهاد کړی دی صحابه ووته يې د جهاد په اړه ترغيب ورکړی دی دجهادنه مخ گرځول منافقت دی، په جهاد پريښودکې مصيبت او ذلت دی، يوه شپه په اسلامي سرحدباندي پهره کول دټولې دنيا د مال ودولت نه غوره ده، کوم قدمونه چې د جهاد په لاره کې سپيره شي هغو قدموته د دوزخ اورنشي رسيدی جهاد په ترقيامته روان وي (ابوداد و کتاب الجهاد)

نور بيا ...

عن ابی ذر رضى الله عنه قال: سألتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ الْعَمَلِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: إِيمَانٌ بِاللَّهِ وَجِهَادٌ فِي سَبِيلِهِ... (بخاري ومسلم)

حضرت ابوذرغفاري رضى الله عنه روايت کوي چې ما درسو الله صلى الله عليه وسلم څخه وپوښتل: کوم عمل غوره دی؟ وي فرمايل: په الله تعالى ايمان راورول، او دهغه په لار کې جهاد کول

۳- عن ابی هريرة رضى الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم مَثَلُ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ الصَّائِمِ الْقَائِمِ قَانِتِ بَايَاتِ اللَّهِ، وَلَا يَفْتَرُ مِنْ صِيَامٍ وَلَا صَلَاةٍ حَتَّى يَرْجِعَ الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ (بخاري ومسلم)

حضرت ابوهريره رضى الله عنه روايت کوي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: دالله په لار کې جهاد کونکي مجاهد مثال: د داسې شخص دی چې څوک روژې نيسي، قيام کوي، دقرآن تلاوت کوي په روژه او نقل لمونځ کې کوتاهې نه کوي تردې پورې چې دالله تعالى په لار کې جهاد کونکي مجاهد بيرته راستون شي.

۴- عن ابی هريرة رضى الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اِنْتَدَبَ اللَّهُ لِمَنْ خَرَجَ فِي سَبِيلِهِ لَا يَخْرُجُهُ إِلَّا إِيمَانُ بِي وَتَصَدِيقٌ بِرُسُلِي أَنْ أَرْجِعَهُ بِمَانَالٍ مِمَّ أَجْرٍ أَوْ غَنِيمَةٍ، أَوْ أَدْخَلَهُ الْجَنَّةَ (بخاري ومسلم)

له حضرت ابوهريره رضى الله عنه څخه روايت دی چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي: الله تعالى ددې خبرې ضامن دی چې دهغه په لار کې چې کوم

د سوداګرۍ او اقتصادي ودې په اړه د اسلامي حکومت واکونه او مسؤلیتونه

۵ مه وروستی برخه

م: ش: منصور

ماتده سورة کې د بیان شویو احکاموله مخې: دفسادفی الارض سزامرگ دی، د مشهور مالکي فقیه ابن رشد هم دارایه ده، شوک چې د مشهور فلسفي اومفکر ابن رشدنیکه و، دهغه رایه داده چې داسلامي حکومت تر واک لاندې ښارونوکې چې هر شوک جعلي سیکې جوړوي اوهغه بیا بازاریته وړاندې کوي دفسادفی الارض مرتکب ګرځي، دفسادفی الارض حکم دهغو خلکو باره کې راغلی دی چې په اجتماعي او منظم ډول دا چارې ترسره کوي هر چې په انفرادي ډول یونیم تن کله نه کله جعلي سیکه اصلي وبولي؛ نو داجرم دی لیکن فسادفی الارض ندی، خوکه یوشوک نن سبا دجعلي لوټونوچاپولو ماشین ولګوي او یا کوم شخص دجعلي سیکو جوړولو پابریکه پرانیزی نوداجرم دهغوی په اندفسادفی الارض دی چې سزایې هم مرگ کیدی شي

نن سبا حکومتونه په لویه کچه تاوانونه اوجرمانې اخلي، ایا په یواسلامي حکومت کې جرمانې یا تاوانونه اخیستل کیدی شي؟ دځینو فقهاوو په اند: چې نشي۔ اخیستل کیدی، دځینو نور رایه ده چې اخیستل کیدی شي، اوس دا چې دتعزیربالمال یعنی دمالي تعزیر ورکولو په صورت کې اخیستل کیدی شي که نه؟ دامستله دفقهاوو ترمنځ دبحث لاندې ده، دځینو احادیثونه معلومیږي چې دجرمانې سزا ورکول کیدی شي، اوپه ماضي کې یې هم مثالونه شته لکه حضرت سیدنا علی بن ابی طالب رضی الله عنه دذخیره کوونکو ذخایر ضبط

داخبره چې د خلکو دمالونو بیې مه کموئ! اسلامي فقهاوو د عظیم الشان قرآن ددې ایت نه ویستلې ده «وَلَا تَبْخُسُوا الْاَشْيَاءَ هُمْ» (هود: ۸۵) دخلکو دڅیزونو او د مال ودولت بیې مه کموئ، په دې حکم کې زیات عموم دی، دخلکو توکي یاڅېزونه په معمولي توکو پیرل، اوناچله سیکې جاري کول، په کم وزنه دینارودرهم سیکو کاروبارچلول اوپه ډېره کمه بیه دیوجنس پیرل داګرد په «بخس» کې راځي، دنن سبا په مروجہ اصطلاح کې ویلی شوچې سیکې «ډي ویلیو» کول هم دبخس یوډول دی، تاد حکومت لخوا دذمواریا مسؤل په حیث زید ته دپنځه زره روپیوورکولو وعده وکړه، وروسته دي سیکې بیه کمه کړه، دپنځه زره ګون بیه دي دوه نیم زره کړه اوزید ته دي پنځه زره ګون ورکړ

اوس دزید استحقاق چې دکوم قیمت و، هغه تا هغه ته ورنکړ، دعلماوو په قول: داهم په «وَلَا تَبْخُسُوا الْاَشْيَاءَ هُمْ» (هود: ۸۵) کې راځي، نن سبا په دې حکم باندې دعمل کولو صورت څه ډول پکار دی؟ یاداحکم په اوسنۍ اقتصادي ژبه کې څه ډول تعبیریدای شي؟ دادعلم دځاوندانو اوقفهاوو لپاره دغور وړپوښتنه ده

امام احمدبن حنبل رحمه الله کم وزن سیکې جاري کولوته، یا په جعلې توګه دهغوچلولوته «فسادفی الارض» ویلي، اوبنکاره ده چې دفسادفی الارض سزا عظیم الشان قرآن کې ډېره سخته بیان شوې ده، په

کړل او بیا یې سرعام وسپړل، داهم یوډول دتعزیربالمال صورت دی، دپته ورته نورمثالونه هم شته چې ترې دا اندازه کېږي چې اسلامي حکومت دنورو سزاگانو ترڅنګ دتعزیري سزایه توګه دجرمانو اوتوانونو لګولولارې هم چارې غوره کولی شي.

د اسلامي شریعت یوعام اصل دا دی چې «الْخِرَاجُ بِالضَّمَانِ» (سنن ابی داود، کتاب الاجارةباب فیمن اشتری عبد[۳۵۱۰] سنن ترمذی، البیوع، باب فیمن یشتري العبد[۱۲۸۵]) یعنې کوم څېزنه چې ګټه اخلي دهغه تاوان اوزیان به هم ته! پورته کوي، که ته دپو څېزنه مستفید کېږي، دهغه اړوندمسؤلیتونه به هم ته سرته رسوي، دهمدې اصل لاندې داسلامي حکومت اودهغه دوګروترمنځ داړیکو ځیني اړخونه منضبط کېږي که یوسړی وارث ونلري، خپلوان یې شتون ونلري، نوبیت المال دهغه وارث دی؛ که دکوم شخص په ذمه پورو اوهغه مړشو، او ترې متروکه ورته نه وي پاتې، نو پوربه یې بیت المال اداء کوي، داخبره په ګڼو احادیثوکې بیان شوې ده «من ترک کلاً فآلینا» کوم سړي چې بوج پرېښود، هغه زموږ په ذمه دی یعنې حکومت به یې اداء کوي (بخاري، کتاب الفریض، باب میراث الامیر، [۶۷۶۳] مسلم، کتاب الفریض باب من ترک حالاً [۱۶۱۹])

نودحکومت دمالي مسؤلیتونوپه باره کې چې کوم احادیث راغلي دي هغه زیات مفصل دي، دهغوپراساس فقهاووګڼ احکام بیان کړي دي دهغونه دا اندازه کېږي، چې اسلامي حکومت به په اقتصادي اومعاشي معاملاتوکې اهم کردارلري، دقرآن پاک هغه مشهورایت [چې په کې داسلامي حکومت مسؤلیتونه اوفریض بیان شوي دي] کې دالله تعالی ارشاد دی «که مور مسلمانانوته په زمکه کې واک ورکړ، هغوی به [وَأَتُوا الزَّكَاةَ، وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْوٍ عَنِ الْمُنْكَرِ] الحج ۴۱» زکات به ورکوي، په ښوېه حکم کوي، اودبدونه به منع کول کوي، ګواکي دزکات اخیستو انتظام کول دحکومت

له اساسي مسؤلیتونو څخه یو دی، یوحديث کې ارشاددی «السلطان ولی من لا ولی له» [بخاري کتاب النکاح، باب السلطان ولی (۵۱۳۵) ابوداود کتاب النکاح، باب فی ولی (۲۰۸۵)] دچا ولی یا وارث نه وي، حکومت دهغه وارث دی، دچا چې څوک مدد کوونکی نه وي حکومت به دهغه مرسته اومدد کوي، دیوچا څوک دپوښتنې نه وي، حکومت به دهغه پوښتنه کوي په یوځای کې راځي «الله ورسوله ولی من لا ولی له» [مسند احمد ۲۰۴/۱] الله تعالی اودهغه رسول ولی دي دهغه چا چې ولی ونلري، ددې لپاره چې کوم حکومت دالله تعالی اودهغه درسول ځای ناستی وي هغه به دهغه چا ولی وي څوک ولی ونلري په یوبل حدیث کې راځي «انأولی بالمؤمنین من انفسهم فمن توفی وعلیه دین فقلی قضاؤه» که یوتن وفات شو اوپه ذمه یې قرض پاته و، اداء کول یې زما په ذمه دي، یعنې زما دحکومت په ذمه دي.

حضرت عمر فاروق رضی الله عنه هغه جمله ټولوته په زړه ده، چې فرمایلی یې: که دفرات په غاړه کومه اوزه مړه شوه، ډاریرم هسې نه الله تعالی دهغې باره کې له ما پوښتنه وکړي، چې ولی داسې حالات پیدا شول چې پکې څاروي له لوږې ووژل شول، اوولی ورته وایه یا ګیا نه رسیده؟ یوځل حضرت عمر فاروق رضی الله عنه خپلو والیانوته یولیک کې حکم وکړ چې: «أَلَا أَوْسَعُوا النَّاسَ فِي بُيُوتِهِمْ وَأَطْعَمُوا عِيَالَهُمْ» دخلکو په کورونوکې وسعت پیدا کړئ، یعنې خلکوته د استوګنې لپاره اسانتیاوې برابرې کړئ او ورته دومره معاش او وسائل ورکړئ چې هغوی خپلې کورنۍ ته پرې ښه خواړه برابرکړي شي.

دحکومت دمسؤلیتونو په لړکې وروستی خبره دالیکم اوبیا دا بحث پای ته رسوم هغه داچې اسلامي حکومت دوقف معاملات لري، دا داسلامي تاریخ یوه ډېره لویه مهمه اجتماعي او اقتصادي برخه ده، چې په اړه یې حکومت خاص کردار لري، دقانون جوړولو له لارې داسې پالیسې رامنځته کول چې حکومت داوقافو ادارې په ښه نه، ښه توگه جوړولی شي، نن سبا دحکومت دمسؤلیتونوپه باب کې داسې اهم معاملات مخ ته راځي، چې په اړه یې علماوو اوقههاووته غورپکاردی دنن څخه پنځوس کاله وړاندې په خلکو کې دملي ملکیتونو دقبضه کولو رجحان ډیرشو، په اسلامي نړۍ کې یوشمیرخلک دکمونزم له افکاروڅخه په تاثر اخیستودوقفې ملکیتونوپه سرکاري گرځولواخته شول اوپه ځینو اسلامي هیوادوکې واکمن دسوشلزم نه په متاثرکیدو پورته شول، دخپلو سیاسي مخالفینو شتمنی، دهغوی پابریکې اونورې پخپل واک کې قبضه کړي لکه زموږ په گاونډي هیوادپاکستان کې څه زمانه مخکې یوزیات شمیرپابریکې او شتمنی دسرکارلخوا قبضه کړی شوې، هغه کوم لیدریا صدراعظم چې پابریکې یا نورې شتمنی سرکاري گرځولې، هغه خپله دکومې پابریکې څښتن نه و، په دې وجه یې په سرکاري گرځولوکې ډیرپه جوش اوجذبه کې و، خو کله چې خبره دزمکو په سرکاري گرځولوراوخرخیده، هلته په دې وجه چې هغه خپله له هغه طبقې څخه و، کومه چې انگریزانو د«زمیندارو» دهقانانو په نوم پیداکړې وه، نودزمکوپه اړه له خپل جوش نه په شاشو اوپه باب یې نرمې وښوده نو هغه وچې لویې لویې زمکې دحکومت په واک کې ورنکړی شوې

اوس پوښتنه داده چې ایا دحکومت لخوا دیوچاشتمني سرکاري یا دولتي ملکیت گرځول جواز لري؟ ایا دغه عمل له شریعت سره برابر دی؟ ښکاره ده کله چې ددغسې گامونوپورته کولو په وجه کومې پایلې

راوتې هغه ټکان ورکوونکې وي، یاد هیواد ته یې هم زیات زیانونه واړول، کوموخلکوچې دخپلو خولو په تویولو سره لبرې ډیرې شتمنی پیداکړې وې، پابریکې اوصنعتونه یې جوړکړي وو، هغه ټول سرکاري یا دولتي کړی شول، خوزیاتره دحکومت دلور پورو مامورینو لخواقبضه کړی شول، نتیجه یې داشوه چې له امله یې دیاد هیواد اقتصادي وضعیت په ځای کیناست اودترقی یې چانسونه یې وبايلل، اوبیا دهغه مهال راهیسې پرلپسې ډیرکوښښونه وشول چې پخپلوپښوې ودروي خو موفق نشول

اوس یوبل بدعمل «دنج کاري» په نوم روان دی، لویدیځوالو نړۍ کې دهیوادونودملي شتمنیو اخیستونسخه متعارف کړي ده اوس هغوی «دنج کاري» خصصې یا «پرائیویټیزیشن» په نوم یوه نسخه وړاندې کړې ده چې گرانبیه دولتي اقتصادي شتمنی اووسائل په ډیروکموپیسوپه نورو پلورل کېږي، بهرنۍ کمپنیاې، حساسې ادارې او شتمن اشخاص یې پیري، حال داچې دیوهیواد لپاره گرانبیه شتمنی اوملکیتونه لرل دژوند اومرگ سوال دی، چې دکوم هیواد سره وي هغه ژوندی گڼل کېږي اوچې دکوم هیوادنه وپیرل شي هغه مړ بلل کېږي لکه پاکستانی حکومت دبریننا وسائل په بهرنیو کمپنیو په داسې نرخونو پلورل، چې دهغومالیت داخیستي قیمت نه څوچنده ډیروو، اوهم یې ځیني داسې ادارې وپلورلې چې دڅو میاشتو عوائد یې داخیستي قیمت نه ډیروو هم دا وجه ده چې دیاد هیواد اقتصادي حالت پرلپسې تیندکونه خوري اومسلسل دخساري ښکار دی.

دانسخه په ټوله نړۍ کې ازمايل کېږي له دې وجې هرځای دعلم خاوندانوته پرې غورپکاردی، یوشمیر ښاغلو په دې اړه مقالې هم خپرې کړې دي، کتابونه یې هم پرې لیکلي دي، ځینو دقېهې دریځ له زوايې یواځې دخپل فني لید له پلوه ورته کتنه کړې اودجوازفتوايې

ورکړی ده اوځینو په ژورلید سره حقایق اونتیایچ ارزولي دي، او ناجایزېې گرځولي ده واقعه داده چې دننایچوپه اعتبار دایوداسې نوی استعمار دی چې د«جزایر شرق الهند» کمپنی یونوی شکل دی، کومې چې یوه پیرۍ وړاندې په همدې چالاکی اوجعل کاری سره خپل دومره پراخ حکومت رامنځته کړی و چې په پولوکې یې لمرنه ډویدده . داسلامي نړۍ په بېلابېلو هیوادوکې بهرنۍ کمپنیانې میشت دي، هغوی داسلامي هیوادودخپلو شتمنیوپه مټ په مسلمانانو باداري کوي اوخپلولاسونوته یې کینولې دي

دحکومت له مسؤلیتونوڅخه نن سبا یوه اهمه معامله داده، چې یواسلامي بازار رامنځته کړی شي، په دې اړه غورپکاردی، زکه نن سبا دزروبازار په مکمله توگه دسودخورونکو اداروپه کنترول کې دی، دزرو بازارپه نوم چې کوم څه روان دي! هغه ټول دسود، قمار، غرر، مختلف صورتونه دي! نن سبا یوداسې اسلامي بازارته ضرورت دی، چېرته چې داسلامي احکامو سره موافق کارکونکې ادارې شتون ولري، په اسلامي خطوطوباندې بانکي سیستم شتون ولري بانکونه پکې د اسلامي شریعت سره سم دسوداگری کارونه پرمخ یوسي او دزرو بازار هغه جایز مقاصدپوره کړی شي کوم چې بازارنه ترلاسه کیدی شي ددې لپاره مختلفو اسلامي هیوادوته خپلې اقتصادي تگلارې ټاکل پکار دي، چې یوهیواد ترکومه حده دزرو بازارته مټ او بازو گرځیدای شي ددې فن لپاره داسې ماهرین خلک تیارول اوکینول پکاردی خو هغوی دابیان اوپه گوته کړي چې داکار څنگه کیدای شي

دزرو بازارپه اړه نن سبا علماوو په تفصیل سره غوراوسوج کړی دی او په اړه یې گڼ کتابونه هم لیکلي دي، په کوموکې چې هغه مالي پانې چې دپیر اوپلور بازارته وړاندې کېږي پکې اسلامي حکمونه او اصول څه ډول پکاردی، تعین کړي دي، مالي پانې چې کله

دخریدوفروخت لپاره وړاندې کولی شي دهغو احکام اووقاعدڅه پکاردی؟ ښکاره ده چې هغه احکام اووقاعده به دشریعت سره برابر وي، په هغوکې به ربا نه وي، دسود احکاموپه کلکه رعایتولو سره چې کله په یادو مالي پانورا کره ورکړه کېږي نودابه دهغه راکړې ورکړې نه جلا وي کومه چې په نویو بازارونوکې دودوشوې ده، په دې توگه چې کله دوندوپیر- پلورمستله راځي نو دوندوپه پیر- پلورکې به هم دسود حرمت احکاموته پام کولی شي که دیوې داسې کمپنی دوندوخریدو فروخت کېږي چې هغې سره یواځې نغده پیسې شته، نو دهغې دوندو دخریدوفروخت معنی داده چې زروخریدو فروخت په زرو سره کوي، کوم چې یواځې په برابری سره کیدی شي په کمی وزیاتي سره نه، نوپه دې توگه دوندوهغه خریدوفروخت چې نن سبا جاري دی په کوم کې چې «فیوچرسیل» هم راځي، او پکې امتیازې ونډې هم شامل دي، ددې ټولو احکام ترتیبول اوپیژندل پکار دي

داتول هغه احکام دي چې دزروپه بازار پورې تعلق لري دکوموپه باره کې چې نن سبافقهاوو په تفصیل سره احکام هم مرتب کړي دي اوپه دې موضوع یې کتابونه هم لیکلي دي اودهغو فتاوی اوفیصلې هم بیرون ته راغلي دي کوموچې په اجتماعي توگه له اجتهادنه په کاراخیستواوسني فقهې، قانوني اواقصادي مسائل ځواب کړي دي، درابطة العالم اسلامي ترڅارلاندې چې کومه فقهې اکاډمې ده هغې پخپلوپریکړه لیکونوکې او فیصلوکې هم ددې خبرو تفصیلی ویلي دي، دجدې اسلامي تنظیم ترڅارنې لاندې چې کومه نړیواله فقهې اکاډمې ده هغې هم د دې معاملاتوکې په باره کې په ډیرتفصیل سره رایې ورکړې دي، دکومو نه چې دا جوتیري چې دنوي دور اسلامي فقهاووپه اجتماعي توگه څومره نتایج ترلاسه کړي دي؟ دهغوی اجتماعي بصیرت په دې برخه کې څه وایي؟ دا هغه مسائل دي چې مخامخ دحکومت په واک پورې تعلق لري پای

تاریخ سره بلد تیا له فکري رنځونو د مغز مینځني غوره لاره

محسن پکتین

سلف زیاتو نادودو او وحشتونو ته خپله ژمنتیا او لېوالتیا ښيي، خو پر ډالري کرایو او لالچونو یې د ډېرو خولې ورتلې او ځیني نور بیا وېده، نادېده او گوسفندي خاصیت لري چې په پتو سترگو بیا هم ورته خوشبین دي، د نادودو او وحشتونو پر وړاندې یې نه هیڅ وایي، نه غږ پورته کوي او نه یې د مسئولیت له مخې تش د یو یادښت په توگه له ځان سره لیکي ترڅو د تاریخ برخه شي، راتلونکو نسلونو ته د دوی اصالت وروپېژني او هغوی بیا د نورو په غولونه په هغه توره او غلامه څیره پسې لار نشي چې نه یې په سترگو لیدلې، نه یې تاریخ ورته مالوم او نه یې هم کره پېژني، لکه د نن غولېدلي ځوانان چې د وخت گوداگانو د نجیب په څېر د تاریخ په منحوسه او گوداگی څیره پسې روان کړي.

موده وړاندې حمدالله محب د نجیب قبر ته تللی او د هغه د ابادولو ژمنه یې کړې وه، دوی که څه هم په زماني، مکاني، فزیکي او فکري لحاظونو ډېر سره لیري دي، علاوه یو د امریکا او بل د روس لاسپوڅي چې له امله یې یو د بل مخالف سنګر کې هم کارول شوي، خو دا چې د خپل ولس پر وړاندې د دواړو موقف یو او پر جلا لحاظونو یو له بله پکې وړاندې دي، پر غني سره یو ځای او وصل کېږي او نن محب هماغه نالیدلی نجیب خپل سلف گني او له ځان سره نادیده او ناخبره ځوانان هم غولوي او روانوي.

زموږ د تېرو پرگنو همت وه چې د نجیب کړنې او دوره یې د تورو ورځو په توگه په تاریخ کې را پېژندلې او اوس یې حتی همخیالان هم پرې پېژنو، خو د نن همخیالو چې یې کومې کړنې ترسره کړې، څرنگه دورې یې تېرې کړې او څومره یې ولس زبېښلی که ترې وغږېږو، هرڅه ټکي په ټکي کره انځور او د تاریخ برخه یې کړو له نجیب څخه په ځیني لحاظونو ډېر لور خپري او د هغه تاریخ شرموي.

تاریخ د ماضي هنداره ده، یو ملت چې ویاړونه او نیمگرتیاوي دواړه لري، تاریخ یې د مخ او څټ له توپیر پرته له هرڅه برېښد را ښکاروي، د افغانانو تاریخ که څه هم له ویاړونو ډک گڼل کېږي او هم دی، خو بیا هم مو د ویاړونو په دغه سپینه لمن د غلامی، ظلم او بربریت، فساد، فکري او اخلاقي انحطاط او پستی او... په ټوله کې مو د فراگیر شرم تور ټپونه هم راښکاروي چې نور ورته پکې گوته ونیسي.

که مو تاریخ محمود غزنوي، احمدشاه ابدالي، میرویس نیکه، د نږدې ماضي مرحوم ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله او ترې را وروسته طالبانو پورې ډېر گمنام او مخ پټې د ویاړونو په توگه را ټول کړي، ورسره یې د تېري یوې پېړۍ په اوږدو کې له امان الله خان، شاه شجاع، کارمل، حفیظ امین، نجیب رانېولې د نن ورځې تر اشرفغني، پلویانو او د کابل حکومت مخکېنیو او اوسنیو چارواکو غلامي پېژندل شوې څیري هم په خپله لمنه د تورو داغونو په توگه را په گوته کوي.

د اشغال له پېله دا ۱۸۱ کاله داسې نه وه چې اشغالگر به د وخت غلامي څیري له هماغه کمونیستي فکر او د انارشي له تگلارې سره تقویه کوي، بلکې یواځې چې د دوی هرڅه ومني او نور هیڅ خپل فکر او تگلاره ونلري، یادو څېرو هم دیموکراسي او ورته چوپړ یې د کمونیستي فکر او انارشي د تگلارې نعم البدل وموندل، خو نن چې اشغالگر پر وتو دي، دوی د حالاتو په څپو کې څگ ته لاس اچوي، کله د ۱۸ کلنیو لاسته راوړنو؟! چینی وهي، کله کمونیستي دور او کمونستان یادوي او کله بیا د انارشي د دور تگلارې ته د بیا ورگرځېدلو خبره کوي چې وایي طالبانو ته به غرونو ته و خپرو، د طالبانو امارت دیکتاتور نظام دی نه یې زغمو او...

دوی د یوې پېړۍ په اوږدو کې گوداگان د پردیو پر گوداگیتوب له وحشتونو سره بشپړ پېژني، ورسره افغان ولس او ویاړونه یې هم پېژني، خو چې دا د تېر تاریخ کېسه ده او بیا زموږ ولس تاریخ ته ډېره کتنه او مراجعه نلري، د دوی له وروستو پاتې والي په استفاده د نن سبا غلامي او توري څیري څومره چې کولای شي او وتوانېږي زموږ د ویاړونو او ویاړمنو پرگنو د پېکه ښودلو هڅې کوي، ورسره د برون خپل نادوده گوداگی سلف هم ولس ته سپین چرگ ورو پېژني، نادودي او وحشتونه یې په داسې حال کې چې عملاً یې تکراروي په ټوله سپین سترگې توجبه او د ځان ترڅنګ یاد سلف ته لا هم ترې برأت ورکوي.

سره له دې چې نجیب د اشرفغني کمونیست همسنګره او له تېرو دوو لسيزو راسي د هغه په گډون کابل دولتي چارواکو او منسوبینو له غوره سلفو څخه دی، خو په دې وروستیو کې یې په خپلو څرگندونو کې له واک څخه د نجیب استعفاء د هغه تېروتنه بللې او په خبره یې دی به بیا دغه تېروتنه تکرار او خپله چوکۍ به تر وروستی شېبې خوشې نکړي، ورسره یې په پای کې پر نجیب له تمسخر ډکه خندا هم کړې، غافل له دې چې د نجیب تېروتنه نه بلکې پر هغه د بادارانو مرستي بندېدل، گوندي ناندري او د ولس کرکه عمده لاملونه و چې همدا اوس اوس هم شته او بیا د چوکۍ نه پرېښودو ترڅه فارموله رباني او حکمتیار ځکلې چې تر پنجشېر او کولابه یې په ځان پورې نېولې وه، خو پای یې بیا له نجیب څخه څومره په توپیر کې و؟ نو د غني باید پام وي چې د یوې ناکامې تجربې له لاري هماغه د نجیب په برخليک اخته کېدونکی دی.

اشرفغني، ورسره کرابي پلویان، د ادارې غړي او پخواني چارواکي چې زموږ د ویاړمن تاریخ تور داغونه خپل سلف مني، په دا ډول کړنو او څرگندونو تر خپل

د کرزي د غلامی دوه رسمي دورې او پاټي غیر رسمي چوپړ او د گډوله حکومت تهرې او راوړني دورې يواځي لوی جنایتونه او خیانتونه لکه د هېواد خاوره او هوا ټول د اشغالګرو په واک کې ورکول(د هېواد د خرڅلاو تړون)، اشغالګرو او د هغوی گڼو استخباراتي ډلو ته د هر ډول جنایاتو زمينه سازي، پلان گذاري، کوردینات او بیا ترې برأت هم ورکول، د اشغالګرو د کورنیو او نړیوالو گټو لپاره د ملي اردو کارېدل په زغرده منل، د پوځ بېلابېلو قطعو تر نوم لاندې پر ولس د امریکایي بلیک واټر کمپنۍ کړایي قاتلانو کارول، د داعش پر نوم امریکایي استخباراتي پروژې د ودې او پر ولس یې د استعمال هر ممکن اقدام، پر ولسي غونډو، ودونو، جنازو، فاتحو هوايي او هاوان بریدونه او چاودنې، هغه بزدلانه چاپې او بمبارۍ چې پکې کور په کور لږ ترلږه ۴ تنه وژل کېدل یا هغه چې له ۲۰ څخه تر ۶۰ ماشومانو، مېرمنو او ولسي وگړو ژوند یې اخیست، د ملي عام المنفعه ځایونو، مدرسو، مسجدونو، مکتبونو، کینیکونو، کلیو او بازارونو وړانول او د ولسي وگړو املاک او عفتونه لوټل.

همدارنگه له گاونډیو سره د میلیونونو ډالرو، پوځي، استخباراتي، سیاسي، اقتصادي او تبلیغاتي پټو معاملو په ځانګړې د ډېورنډ خیالي کرښې معاملې سربېره ولسوال مخالفین او خپل ولس د همدغو گاونډیانو پر نوم وژل، مهاجر او پولې ته څېرمه ولسونه پر همدې گاونډیانو پر یو او بل نوم څپل، په خپله او هم د اشغالګرو له لوري د ملي شتمنیو جوړ او لوټ ته زمينه سازي، له ولس سره د نړیوالو مرسته شویو مالیاتو او توکو پر یو او بل نوم لوټل او د منت بار یې د ولس پر اوږو ور اچول، د ولس له تر ټولو اېتر حالت څخه د یوې شخصي اقتصادي پروژې په توګه استفاده، هېواد او راتلونکی نسل مو د غرب تر ملاماتونکو پورونو لاندې کول، په ملي او دولتي کچه د فکري بېلاریو او اداري او اخلاقي فساد خپرول، د برحاله او پخوانیو دولتي چارواکو پر مستقیم او غیر مستقیم ډول د جګړې، مرموزو وژنو لړۍ او سیاسي ناندربو توندول، د جګړې پای ته رسېدو او سولې راتلو د مخنیوي او د راتلو په درشل ولاړې سولې د سېوتاژ پټې او ښکاره هڅې او زرګونه نور موارد هغه څه دي چې د نن/امریکا گوداګیانو د پرون/روس گوداګیان پکې شاته پرېښودلي او له همدې اړخه هم امریکا له روس څخه پرمختللي ښيي.

که مور نن د تاریخ د تورو څیرو په توګه دغه د پردیو لاسپوڅي له پیدایښته تر پایښته، د هغوی کړنې او څرګندونې، د ځوانانو د افکارو او اذهانو د تخریب او ویجاړۍ، اخلاقي بېلاریو او پستی او له پخوانیو کمونستانو، اوسنیو دیموکراتانو او پردیپالو سره یې د فکر، تگلاري او نکلوري پر لحاظ وصل کولو مزي او لاري چاري له کره شواهدو او د مهال له قرائنو سره ثبت نکړو او ورسره د اغېزمنو ځوانانو د ذهن سازۍ، فکري اصلاح او مغز مېنځني هلي ځلي او هم د خپل تاریخ پر مثبت اړخ، هویت ساتنه، فکر او فرهنگ کار ونکړو د دې وېره شته چې دا ځل د کمونستانو او نجیب د دور په پرتله زیات ځوانان له لاسه ورکړو.

ځوانان چې د انسان منځنی پوړ دی په تېبې ډول په فکري لحاظ هرڅه زر قبلوي، وینو څه چې څنګه مور لیدلي همغسې. دوی هم لیدلي، خو دښمن ترې په دوه ټکي تبلیغاتو او سانسور د هغوی ذهنونه له سترگو لیدلو مشاهدو پر بله واړوي، له بل لوري دښمن ځوانانو ته ماضي له خپلو شواهدو او قرائنو پرته د هغه په ګټه د حال د قرائنو په رڼا کې انځوروي او له درېیم لوري بیا خپل تاریخ او له هغه سره بلد تیا له فکري رنځونو د مغز مینځني تر ټولو غوره لاره ده، له همدې امله زموږ د با احساسه ځوانانو مسئولیت جوړېږي چې کوم څه مور له نږدې لیدلي، له کره درکونو یې خبر لرو، باوري خپلوان او نږدې ملګري مو ترې خبر دي هغه ثبت کړو، کوم چې کره نه وي لايې وخت دی چې د پېښو له

عیني شاهدانو یې کره کړو او تر وسې هڅه وکړو زموږ د نن ځوانان هم هر اړخیز ورباندې قانع کړو ترڅو راتلونکي نسلونه د نن ورځي هرڅه د تاریخ په هنداره کې برېښد وویښي او پرې د فکري رنځ له جرثوم څخه خپل ذهن وژغوري.

زموږ که د نن ځوانان دي او که د سبا نسل مو، د پوهي فقر، فکري گډوډۍ، فرهنگي انحطاط، اخلاقي انحراف او تاریخي ورکي له جدي گواښ سره مخ دي او دا ځکه چې زموږ مسئولیت یواځي د دوی فزیکي پالنه نه ده، بلکې د هغوی هراړخیزه روزنه، تربیه او پوهاوی هم زموږ د مسئولیت برخه او د دوی د فزیکي جوړښت یو لاینفک غړی دی او بیا بېلابېل چاپېریالونه چې د خپل جوړښت په اثر افکار پنځوي او له امله یې په ټولنيزه او نړیواله کچه گڼ فکري مکتبونه او لیدلوري رامنځته شوي هم ورته په پام کې ونېول شي ترڅو له ټول جدیت سره له بد چاپېریال څخه خوندي او په یو پاک سوتره هغه کې یې د فزیکي جوړښت تر څنګ روزنه، تربیه او پوهاوی ترسره شي، خو په خواشینۍ سره چې په لومړي سر کې د نن سبا والدینو او بیا زموږ با احساسه ځوانانو ورته کومه پاملرنه نه ده کړې.

ځوانان چې د ټولني د ملا تیر گڼل کېږي باید تر بل هرڅه زیات او په لومړۍ رتبه کې عقیدې، فکر، فرهنگ او تاریخ ته جدي متوجه کړل شي، د هېواد رښتونی او معنوي پرمختګ پر همدې ولاړ دی، مطلوب نووښتونه را منځته کېږي او مور په خپلو پښو دروي، کوم چې د دې مادي مرافق دي، که زراعت دی، که اقتصاد دی، که رغڼيزي پروژې او چاري دي، که کورنۍ او بهرنۍ پالیسي او ډېپلوماسي او که داسي نور دي، هغه د رښتوني معنوي پرمختګ پر ملبیا د وگړو د ژوند د لومړنیو اړتیاو د پوره کولو د هڅې او هاند په نېټجه کې هم ترسره کېدی شي او په اتومات شکل ورسره پر مخ درومي..... پای

د مفتي قلم الدين «متوکل»

م-الياس فاتح

ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه

دردمن شول، دلته به خو شپې ددغه وياړلي شخصيت د ژوند، کارنامو او مشخصاتو يادونو ته تم شو.

زوکړه يې: مرحوم مفتي قلم الدين متوکل د الحاج مقام الدين ځوی و، چې په ۱۳۹۸ هـ ق (له ۱۹۷۷م) کال يې د پکتيا ولايت اريوب ځايو ولسوالۍ د امېرخلو کلي د مصریخلو په يوه دينداره کورنۍ کې نړۍ ته سترگې وغړولې.

نوموړی لا کمکی و، چې شوروي زېښاکگرو د افغانستان په سپېڅلي حريم يرغل وکړ، او افغان مظلوم ملت يې په هجرت کولو اړ کړ؛ همغه وه چې د نوموړي کورنۍ هم د نورو افغانانو په څېر له خپل ټاټوبي د خيبرپښتونخوا په لور مهاجره او د «مادې شمو/مندوري» په نامه په يو مهاجرکمپ کې ميشت شول.

زده کړه يې: نوموړي لومړۍ عصري زده کړې، د کرمې ايجنسۍ د شبک کمپ په ابتدايه مکتب کې تر پنځم ټولگي ورسولې، او منځنۍ عصري زده کړې يې د «گيمن پل» په ښوونځي کې تر لسم ټولگي ترسره، او نورې زده کړې يې د پېښور اړوند پيو [اتحادعالي لېسه] کې تر دولسم ټولگي پورې بشپړې کړې. [وروسته د

پيدايښت د انسان له صورت سره [إني خالق بشرًا من طين-الآيه] او جوړښت يې له سيرت سره [إني جاعل في الأرض خليفة-الآيه] تړاو لري؛ نو ځکه ويلی شو چې په هر پېر کې د صورت له پلوه انسانان بېشمېره پنځول شوي، خود سيرت او معنا پر ځايه بيا ډېر کم پسولل شوي دي، چې له دوی څخه په روان پېر کې يوه بېلگه مفتي قلم الدين متوکل-نورالله مرقده- هم يادولی شو.

هو! مفتي قلم الدين متوکل هغه علمي، مصلح، مجاهد، مبلغ شخصيت و، چې نه يوازې په افغاني ټولني کې يې د علمي وړانگو مزي وغړل، بلکې د امريکايي ټاراک پروړاندې يې په سختو او حساسو شېبو کې د يوه وسپنيز عزم لرونکي، جرأتمند، مخلص او پياوړي مجاهد په توگه خپله سپېڅلې فريضه ترسره کړې، او د دې سربېره يو عملي دعوتگر، دحق تېره قلم څښتن، جهادي روحيې ښوونکی، د بې وزلو، کونډو او يتيمانو د اوبښکو پاکوونکی، د علومو په څپانده چينو د علمي تېرو [طالبانواو علماوو] خړوبوونکی، د قومونو او ولسونو ترمنځ د روغې جوړې او اتحاد سمبولیک شخصيت په توگه پېژل شوی و، چې د مرگ په جارحانه غېر يې د ډېر زړونه زخمي او

جهان پوهنتون څخه په شریعتو کې لیسانس ، او په لومړۍ نومره فارغ شو.

د مکتب ۱۲ ټولګي له فراغت سره سم یې د دیني علومو د تحصیل لپاره ملا وترله او ابتدایي زده کړې یې د احمدشع [مهاجرکمپ] په یوه دیني مدرسه کې د ځایو نومیالي عالم مولوي محمدمضان حقاني څخه پیل کړې.

د علمي سیر په دې لړ کې یې د نوموړي استاد په سپارښتنه د اریوب ځایو مرکزي مدرسې «الجامعة النعمانية» په لور مخه کړه، هلته یې د سترمفسر او مصنف مولانا گل الرحمن حقاني او نورو جیدو علماوو څخه یو شمېر کتابونه ولوستل.

نوموړی د لاهور د علمي پرمخون په خاطر بېرته د کوزې پښتونخوا په لور رهي شو، چې د هنگو ، پېښور، چارسدې او شاه منصور په بېلابېلو مدارسو کې یې د فنونو کتابونه تکمیل او د حدیثو وړې دورې لپاره یې د بنو سیمې په [المركز الاسلامي] کې داخله واخیسته. د وړې دورې تر لوستلو وروسته یې د احادیثو لویې دورې لپاره په دیوبندثاني [جامعه حقانیه اکوره خټک] کې داخل، او په ۱۳۲۳هـ.ق کال کې دنوموړې جامعې د مشایخو کرامو لخوا ورته د فضیلت پگړۍ پر سر او پر ممتاز سند ونازول شو.

ددې ترڅنګ یې د مفتی الثقلین شیخ الحدیث مفتی سیف الله حقاني- مدظله- سره د کلیة التخصص فی الفقه والافتاء والقضاء کې شریک او د پیاوړي مفتي په توګه فارغ شو، چې تر تخصص وروسته یې د خپل مفتي مدظله تر څار او نظارت لاندې خورا زیاتي فتواګانې ورکړې.

تدریس یې: مفتي صاحب له فراغت وروسته په لومړي کال د پنجاب په چکوال مدرسه کې تدریس شروع کړ، چې د غه مدرسه کې د یو کال لپاره د صدرالمدرسين او هم د دارالافتاء د رییس په توګه پاتې شو.

ورپسې یې څلور کاله د پېښور په مدارسو کې د تدریس ترڅنګ د افتاء چارې هم پرمخ یووړې. له دې پس د امریکایي اشغالګرو پرضد جهادي مبارزې په موخه خپل ټاټوبي [اریوب] ته راستون او دغلته یې له یوې خوا د خالدبن ولید-رض- په دیني مدرسه کې د تدریس لړۍ جاري کړه، او له بله پلوه یې د اریوب او احمدخېلو ولسوالیود نظامي مسؤل [قاري حسن جان جهادیار] مرستیال په توګه جهادي فریضه دوامداره وساتله.

دلته یې له یو کال تدریس وروسته د اریوب جامعه نعمانیه کې د یو کال لپاره د مدرس په توګه دنده ترسره او بیا یې جهادي ملګرو په مشوره د ننگرهار شمېسپور سیمې په مدرسه غفوریه کې د تدریس چارو ته اوږه ورکړه، چې هلته یې پرلپسې اووه کاله بنوونیز خدمت وکړ.

د تدریس سریر په یو نوبت دا هم وکړ، چې په ننگرهار کې یې د لومړي ځل لپاره د تخصص فی الفقه والافتاء درسونو بنسټ کېښود او په زیات شمېر مفتیان صاحبان یې ټولني ته وړاندې کړل.

د بېوزلو او یتیمانو لاسنیوی:

مفتي صاحب د تدریس سریر په خیریه بنسټ چارې هم په منظم شکل پیل کړې، چې په ننگرهار، کابل او پکتیا کې یې له بېوزلانو سره بېرني مرسته کوله؛ د خوراکي توکو ترڅنګ د تودوخې او یخني د موسم اړینموادو کومک، او په خاصه توګه د سلګونو شهیدانو او یتیمانو کورنیو سره نغدي مرسته، چې ډېری یې سرپرستو یتیمانو لپاره یې میاشتنۍ مساعده تهیه کړې وه.

کله چې په ننگرهار کې داعشي فتنه راپیدا کړل شوه او هدف یې د حنفي، جهادي او امارتي علماوو شهیدول وو، ځکه یې خو ځله د مفتي صاحب د شهیدولو ناکامي توطیې طرحه کړې. هماغه وه چې له دې ځایه کابل ته په کډه شو،

هلته يې لنډې مودې د تدريس چارې ټكنې شوې خو داچې علمي شوق او ذوق يې هوډ فولادي كړی و، نو سمدلاسه يې د جهان په نامه پوهنتون كې نوم ليكنه وكړه او د محصلينو په سرخېلانو كې په لومړۍ درجه له پوهنتون فارغ شو، ددې سربيره د همدغه پوهنتون استاد او ترڅنگ يې په جامعه خلفاء راشدين كې د تخصص في الفقه والافتاء استاد او د دارالافتاء رئيس په توگه خدمت پېل كړ.

تألیفات يې: مفتي صاحب نه يوازې د تدريس، جهاد، خيريۀ چارو او د تبليغ د ډگر اتل پاتې شوی، بلکې ددې په ترڅ كې يې د قلم او تصنيف سره هم د كلکې علاقې تناوونه ترلي وو. ځکه يې په لومړي ځل د ميراث په علم كې د سراجي شرح «تقرير الاربوبي» په نوم ۳۰۰ مخه داسې تاليف او شرحه وکېنله، چې علماء او طلباء يې د نورو شروحاتو څخه بالکل مستغني كړل، او له دود هرکلي سره مخ شوه.

دويم کتاب يې: «د عُمرې ملگری» په نوم او دريم يې شرعي لباس، او څلورم يې د پوهنتون [مونگراف] ليکلی، ددې سربيره يې گڼ شمېر علمي، اصلاحي مقالې او په لوی تعداد كې فتواوې كېنلي دي.

تصوف: مفتي صاحب د تزکیة النفس او روحانيت په لاره ډېرمخته لار و، هغه په دې سلسله كې د مفتي اعظم علامه مفتي محمد فرید- رحمه الله- خليفه مجاز، او د زيات شمېر سالکانو مرشد هم و.

مسولیتونه يې: نوموړي نبي احاديثو له فراغت وروسته ان د ژوند تر وروستۍ شپې د تدريس لړۍ وغځوله، او ددې ترڅنگ يې په ټول څلوص لاندې مسولیتونه هم انجام كړل:

❖ د اسلامي امارت لخوا د ځاځيو ولسواليو نظامي مرستيال

- ❖ د اربوب ځاځيو کميسيون مشر
- ❖ په اربوب كې د دارالافتاء مشر
- ❖ پنجاب/ چکوال كې د دارالافتاء مشر
- ❖ ننگرهار/ شمسپور كې د دارالافتاء مشر
- ❖ د مشرقي زون د اهل سنت والجماعت مرستيال
- ❖ د ځاځيو ديني علماوو اتحاديې مشر
- ❖ د ځاځيو قوم د مركزي شوريس مشر
- ❖ د خيريۀ بنسټ [بې وزلو او يتيمانو] مشر
- ❖ د جهان پوهنتون استاذ
- ❖ د جامعة الخلفاء الراشدين [كابل] دارالافتاء مشر

د صلحې، تورې او قلم مفتي، الحاج قلم الدين متوكل علمي، جهادي، دعوتي، روحاني، اصلاحي ډگرونو ته ترسترو خدمتونو وروسته د ۴۳ كلنۍ كې د ۱۴۴۱ شوال/ ۲۷ [۲۰۲۰/ جون/ ۱۹م] د جمعې په مبارکه شپه د ورپېښې ناروغۍ له امله، له دې نړېدونكې نړۍ څخه دتل لپاره سترگې پټې كړې. انالله وانا اليه راجعون. د جنازې مراسم يې په خپل كلي [امېر خېلو] كې ترسره او پلارنۍ هديره كې خاورو ته وسپارل شو.

روح يې ښاد او ياد يې تل اوسه!

له کراماتو او الهي

نصرتونو پک جهاد

ليکوال : عبدالله کوچی

تقریبا پنځوس متري کې امریکایان او ملي اردو په سرک ولاړ دي او لومړنی موټر په ډیر سپید کې پرې تیر شو، زموږ ډرایور وویل چې مولوي صیب اوس څنگه چل کوو بیرته به وگرځو توکل په خدای چې هر څه پینښ شول، ماورته وویل چې ولې هغه بل موټر کې ملگري یواځې ور پرېږدو ؟

ډرایور راته وویل چې ښه نو څنگه کوو اوس خو چې دلته ودیږو امریکایان راځي تالاشي ته او یا مو هلته ور غواړي مجاهد ویل چې زه سخت پریشانه شوم او داسې ځای کې حصار شوو چې د سوچ او فکر موقع هم نه وه چې سړی فکر وکړي،

په دې وخت کې یو سپین ږیری کوچی چې د سرک پر غاړه یې کور وو او هغه د باندې دروازې سره انتظار ناست وو چې کله به امریکایان زموږ کورته را رسیږي ،تسبیح یې لاس کې وې کله به یې امریکایانو ته کتل او کله موږ ته، دا چې امریکایان او افغان عسکر بیخي موږ ته نږدې ولاړ وو او هغوی موږ ته او موږ دوی ته ږډ کتل .

سپین ږیری کوچی پوی شو چې دا خو مجاهدین دي او د چاپې منځ کې گیر شول نو لاندې یې لاس له ځادر وایست او اشاره یې وکړه چې زما کور ته موټر د ننه کړئ موږ هم بې له ځنډه موټر را تاو کړو او د حجرې دروازې ته مو ودراوو، خو کوچی په خپل ځای غلی ناست وو د حجرې دروازه بنده وه ، سمدلاسه د حجرې دروازه د ننه طرف نه خلاصه شوه که گورو چې د کور یوه زړه بودی. وه غږ یې وکړو چې زامنو زر را د ننه شئ،

موټر مو حجرې ته دننه کړو د چارديوالي دیوالونه ټیټ وو پاس امریکایانو او عسکرو هم لیدلو او طیارې هم

یو مجاهد مولوي صیب د سترگو لیدلی حال بیانوو چې یو وخت دولس تنه مسلح ملگري په دوو سراجو موټرو کې په تشکیل روان وو، لاره کې مو دوه هلیکوپتر ولیدل چې زموږ په طرف را روان وو ملگرو ته مو وویل چې اسلحې په ځادرونو پټې کړئ او طیارو ته مه ورگورئ خپله لار وهئ، چې لږ مخته لاړو هلیکوپترې زیاتې شوې تقریبا دولس دانې شوې چې ځینو نږدې او ځینو یې لږې گزمو کولې،

ما ملگرو ته وویل چې طیارې بې څه نه گرځي ممکن امریکایان سیمې ته راغلي وي یا د شپې چاپه وهل شوې او امریکایان لا موجود دي باید احتیاط وکړو

کوشش مې وکړو چې د مخته موټروان سره خبره وکړم تر څو همدلته کوم ځای حصار شو او د لارې مالومات وکړو ، خو د مخکې موټر ډرایور نمبر بند وو په ملگرو مې مخابره کې غږ وکړو مخابره یې هم بنده وه، خو د قسمت معامله وه د تشکیل مزلونه وو ډرایوران عام خلک وو خو ډیر غیرتي او زړور وو ډیر تېز مزل یې کاوو، موږ چې هرڅومره کوشش وکړو تر څو هغه مخته موټر را ودروو او یا ترې مخته شو خو هغه لار نه راکوله

زموږ د موټر ډرایور ته مې وویل چې ته لږ پسې تېز شه چې هغوی را ودروو،خو هغه به فکر کاوو چې دوی غواړي له ما مخته شي نو هیڅ لار یې نه راکوله او لا به گړندی شو، پاس گڼ شمیر چورلکې او لاندې موټر په ډیر تېز رفتار دوه گاډي روان وو

بلاخره چې یوه وړه غونډۍ مخې ته راغله د غونډۍ دواړه طرف ته د کوچیانو کورونه وو او طیارو بیخي په ټیټه ساحه کې پروازونه کول ، مخته موټر چې په کنډو ور واوښت موږ د همدې کنډو بیخ ته ور ورسیدو، ناگهانه

ډيرې زياتې تاويدلې مونږ نه له اسلحو سره له موټره کوزيدلای شو او نه مو د طيارو د لاسه چانتې موټر کې ايستلای شوې، ځکه طيارو کې امريکايانو راکتل، په دې وخت کې سپين ږيری بوډا را ننوت او بيغير پوښتنې او ستړي مشې حجرې ته د ننه شو، په کرکې کې يې غږ وکړو چې طالبه طيارو ته گورئ چې هغه تيريرې ارام ارام چانتې وکارئ او رابنکته شئ،

مونږ هم په ډير احتياط او چل ول چانتې لرې کرې څادرونه مو پرې د پاسه واچول له موټر رابنکته شو او حجرې ته دننه شو، قيصه اوږده ده خو را لنډه ووم يې، مجاهد ويل چې کوچي نه مې پښتنه وکره چې دا څه خبره ده هغه وويل چې بيگا د شپې امريکايان او داخليان راغلي د فلاني مولوي په کور يې چاپه اچولې و،

دوه دا غټې دوه څرخه طيارې يې کينولي ټول کلی محاصره ده ، دوه سوه څخه زيات امريکايان او عسکر په دا هغې خوا کلي کې تلاشي باندې لگيا دي اوس داده زمونږ کلي ته هم را واوښتل

زما هغه بل موټر ته سخته انديښنه وه او فکر مې کاوو چې که د توپکو ډزونه وشول نو بس ټول به شهيدان کړي او که ډزونه ونه شول نو بس بيا يې ژوندي گير کړي دي ځکه چې دا لار د همغه مولوي د کور په مخ تيره شوې وه د کوم مولوي په کور چې چاپه وه نو د خلاصون يې هيڅ امکان نه وو،

کوچي سپين ږيری زما په وارخطايي پوی شو راته ويې ويل چې ملا صيب انقلاب ده سوچونه مه کوه اوس پښنه ده چې څه الله په تقدير کې ليکلي وې هغه به کيږي زړه وا نه چوپې ملگري جنگ ته تيار کره که امريکايان راننوتل بس داسې برید پرې وکړئ چې بيا چاپو ته زړه ښه نه کړي خو يوه خبره به درته وکړم مونږ زاړه يو هر څه مو ليدلي که جنگ مو شروع کړو نو کينی. به نه په جنگ جنگ کې به شاتگ کوئ چې يو تن ژوندي پاتې شئ هم ښه خبره ده ځای پر ځای جنگ کې ټول شهيدانيرئ،

مجاهد ويل چې زه د کوچي ايمان او عقيدې سخت حيران کړم چې په داسې حالاتو کې مسلح مجاهدين کور

ته ننويستل او بيا د جنگ اجازه په خپل کور کې ورته کول په ټنونو ايمان غواړي،

خو ما ورته وويل چې حاجي گله تا دومره غټه قرباني وکره چې مونږ دې د امريکايانو له مخې کور ته دننه کړو اوس څنگه ستا له کور څخه جنگ شروع کړو، ستا ماشومان او زنانه کله په دغو کافرانو مونږ وژنو، جنگ نه کوو که مونږ ټول همدلته ووژني يا مو ژوندي نيسي. بيا هم ستا له کوره جنگ نه کوو او نه زمونږ غيرت دا اجازه را کوي چې زمونږ په خاطر دې ستا ښځې او ماشومان ووژل شي، او بل زمونږ اسلحه بهر موټر کې پرته ده چې امريکايان راشي نو مونږ بهر وسلې را اخيستلو ته نه پريردي جنگ نشو کولای او نه يې کوو

په دې وخت کې کوچي ښه غټ چينک شين چای او پریمانه دتناره گرمه ډوډۍ راوړه ويل ځانونه ښه ورته ماږه کړئ مرگ په مړه خپته خوند کوي تاسو به د شپې هم مزولونه کړي وي وږې به وي

په دې وخت کې هغه زړه ادې بيا حجرې ته راغله موټر څخه به يې ټوپک راواخيست او په خپله غټه لمن کې به يې تاوو کړو کوټې ته به يې را د ننه کړو په همدې طريقه يې اسلحه او چانتې ټول يو يو مونږ ته را ورسول، او ويې ويل چې بچيه ژوندي ځانونه په لاس ور نکړي دا ډير ظالمان دي ټوپک مو درواخلی. ښه زړونه ورسره تش کړئ زمونږ د کور غم مکوئ زمونږ ماشومان او ښځې له دې نازکو طالبانو زيات نه دي،

مونږ دې ټول شهيدان شو پروا نکوي خو دغه کافران چې تاسو ژوندي ونه نيسي

مجاهد ويل چې زه بيخي حيران شوم او ددوی غيرت ژړا را وستله چې يا خدايه ددې ولس زړونه څومره په مجاهد او طالب درديږي،

د مجاهد په خبره چې ما به بار بار د هغه بل موټر وان نمبر باندې کوشش کاوو چې که زنگ ورته تير شي او حال يې معلوم کړم

سپين ږيري کوچي بابا بيا راته وويل چې ملاصيب خفگان مکوه چای وخوره ، ماورته وويل چې حاجي صيب ځان ته هيڅ په سوچ کې نه يم هغه بل موټر پسې مې سخته انديښنه ده هغوی يې لکه چې ژوندي ونيول.

کوجي راته وويل چې نانا هغه ته هيڅ انديښنه مکوه هغه کې خو ټول ښځې او ماشومان ناست وو کنه هغه مې هم را تا وول زنانه ورسره وې، ځکه امریکايانو هم ونه درول کنه سهار را هيسې يې په دې سرک هيڅوک هم نه دي پرې اېښي دغه موټر کې ښځې وې گوره وېې هم نه دراوو، ما ورته وويل چې حاجي صيب ښځې نه وې زمونږ ملگري وو مجاهدين وو،

کوجي بيا په ډير ټينگار سره راته وويل چې په خدای قسم ښځې پکې وې ماشومان يې په غيږو کې نيولي وو سره او شنه ټيکري يې په سر وو، دغه موټر نه خو بيغمه شه چې ستاسو ملگري به وي ممکن د تاسو ملگري وروسته پاتې شوي وي کوم کلي ته به ور گرځيدلي وي زمونږ موټروان ورته وويل چې حاجي صيب هغه زما د اکا د زوی فلاني موټر وو مونږ يو ځای روان وو زمونږ ملگري دي

په دې وخت کې د کوچي په سترگو کې اوبښکې راغلې او ويې ويل چې بس هيڅ غم ونکړئ په خدای قسم د الله مرسته درسره ده او ملائکې مو حفاظت ته راغلي والله که نه هغو ته او نه تاسو ته هيڅ نقصان ورسېږي په تاسو د الله ډير کلک نظر ده،

مونږ نور هم سره حيران شو ملگرو يو بل ته وکتل، په دې وخت کې هغه بل موټروان زنگ راته ووايه ميايل مې اوکې کړو زياته غوصه مې ورته راغلې وه ډير گډوډ ورته وغږيدلم چې دا طيارې او امریکايان دې نه ليدل څومره ارنگونه مو درپسې ووهل چې ودريره او ته نه دريدلې، موټر وان راته وويل چې ولې ورک شوی موټر مو خراب شوی که څنگه؟ ما ورته وويل چې نا مونږ خو محاصره يو تاسو چيرته یئ؟

هغه راته وويل چې مونږ خو فلاني ځای ته را رسيدلي يو تاسو ورک شوی تاسو ته مونږ هم ودريدلو، ماورته وويل چې تاسو دا امریکايان نه ليدل چې مخامخ پرې ور روان وې؟ هغه وويل چې امریکايان چيرته دي؟ هغوی د همدغه مولوي د کور په مخ او د امریکايانو ترمنځ تير شوي وو خو دوی ټولو نه هيڅ امریکايي ليدلي وو نه افغان عسکر او نه يې طيارې ليدلې وې.

وروسته په دغو ملگرو کې يو تن چې بيا وروسته شهيد هم شو راته ويل چې مولوي صيب سهار دې دومره ايات کړسي راباندې ويلې وه چې امریکايان خو يې ږانده کړي وو خو مونږ يې هم ږانده کړي وو، که مونږ چيرته د امریکايانو مينځ په دوی سترگې لگيدلې وای ممکن ويلي مو وای چې ژوندي گير شو نو خامخا به مو بريد پرې کړی وای او مونږ ټول به يې شهيدان کړي وای،

دا ليکنه مې ددې په خاطر وکړه چې اوسنی جهاد په خدای قسم چې د زرگونو داسې عجائبو او کراماتو څخه ډک جهاد ده چې له امله يې مجاهدين په ځانونو بمونه تړي او په عين اليقين او مشاهدې سره ځانونه د الله په دين قربانوي

کوم خلک چې د جهاد کرامت نه مني هغوی اکثره هغه سيکولران دي چې عقيدتا کافر شوي او ذهنونه يې له کفري بدبويه افکارو داسې ډک دي لکه د گونگت پوزه چې له گندگي ډکه وي او د بل هيڅ شي بوی نه شي محسوسولای

همدا کرامات او د دغې سپيڅلې لارې حقانيت ده چې جهادي بهير مو د لسگونه زرو شهيدانو او اسيرانو ورکولو سره سره ورځ تر بلې مخ پر وړاندې درومي.

همدا الهي نصرتونه او خارق العاده کرامات دي چې د مسلمه امت د ځوانانو په زړونو کې د جهادي جذبو لمبې لا ژبغړاندې کوي او لکه په اور چې پترول شيندې همداسې مو ځوانان د الهي دين قرباني ته په ډيره بې صبري مخ پر وړاندې روان وي

ددې مبارکې او سپيڅلې لارې د حقانيت خوند چې چا درک کړی ده هغوی بيا په تش لاس له ټانگونو سره مقابله کوي او په خپلو سينو باندې باروت تړي

همدا وجه ده چې افغانانو په تش لاس او زاړه ټوپک د يويشتمې پېړۍ بريا خپله کړه او د نړۍ زبر ځواکونه يې په گونډو کړل

الهي ربه ته مو تر مرگه پورې ددې حقې لارې پيروان او د حق د دې ټولي ملگري کړې او په اخرت کې مو هم د همدې مسير له شهداؤ سره ملگري کړې.

د لداخ پېښه او د لوی جنګ د راپېښېدو اټکلونه

شهید زوی

خوسره له دې هرڅه یې گاونډي اویا دسیمی بل هېواد ته ضرر نه رسېږي ځکه چې چین نه دنورو هېوادونو په کورنیو چارو کې مداخلې کوي او نه هم په اسانه دچا پر ضد نظامي ډگر ته را ووځي بلکې خپل صنعت، زراعت تجارت ته وده ورکوي او دټولې نړۍ سره دښو روابطو له لارې خپلو ارزانو مصنوعاتو ته په نړۍ کې مارکیتونه پیدا کوي.

چین کې چې نظام کمونستي دی او پخپله دیموکراسۍ ته ژمن هېواد ندی نو د امریکا اونور لویدیځ په څېر چا ته دیموکراسي نه مخې مخې ته کوي او نه دچاپر ضد دنظامي گام پورته کولو لپاره د دیموکراسۍ او دبحقوقونه سرغړاوی پلمه کوي.

په چین کې دننه چې ددولت له لورې دچین دمسلمانانو سره کوم ناوړه سلوک کېږي نو لړلیک یې ډېر اوږد او خورا له درد او اندېښنو ډک دی.

خو داچې چینایان دکوم مذهب سره تړاو نه لري بلکې قاطع اکثریت یې دهریان دي نو ځکه چینایان

څو ورځې وړاندې دچین اوهند په سرحدي سیمې لداخ کې هندي فوځیان دچین حدودوته ورننوتل چې چین دا پر چینایي فوځیانو حمله وگڼله؛ چینایي فوځ په جوابي عمل کې دیوافسر- په شمول ۲۰ هندي فوځیان ووژل چې ورسره هندي فوځیان شاتگ ته اړ شول.

هند اول دخپلو درې فوځیانو وژل کېدل منلي وو خو بیا یې وویل چې ۱۷ ټپي شویو فوځیانو هم دستخت یخ له کبله خپل ژوند له لاسه ورکړ.

دلداخ دپېښې په اړه دچین دباندنیو چارو وزارت له لورې په خپرې شوې اعلاميې کې راغلي و چې دپېښې نه دوه ورځې وړاندې هندي فوځیان دوه ځلې دسرحد نه راواوړېدل اوجنگ ته دلنم وهلو په موخه یې دچین په فوځ ډزې هم کړې وې؛ دچین دولت هند ته خواست کوي چې خپل فوځ منع کړي او دپارونکو کړنو نه لاس په سر شي.

چین په اقتصادي، نظامي او سیاسي لحاظ دنړۍ تر ټولو تېز پرمختگ کونکی هغه هېواد دی چې دا هر اړخیز تېز پرمختگ یې دلویدیځې نړۍ اوپه ځانگړي ډول دامریکا لپاره د وېرې سبب شوی دی.

دچین نفوس دنړۍ دبل هر هېوادنه لوی دی؛ ستره جغرافیه لري؛ اوس یې په نظامي لحاظ دنړۍ دسترو عسکري طاقتونو سره سیالي برابره شوې او اقتصادي پرمختگ یې له بل هر چاتېز دی

دچین نه بیرون دچاسره ددین او مذهب پر بنسټ دینمې نه کوي او دنړۍ مسلمانان مطمئن دي چې چین زموږ دین او کلتور ته دضرر رسولو ارادې او شوم پلانونه نه لري او نه ترې تراوسه داسې کوم حرکت ترسترگو شوی چې په حتمي ډول دچین نه بیرون په اسلام دینمې تعبیر شي.

دا ډېره ښه ده چې دچین بهرنۍ پالیسي دامریکا او نورو لویډیځوالو غاصبو هېوادونو په څېر نده؛ که یې بهرنۍ کړنلاره دامریکا او نورو لویډیځوالو زبر ځواکونو کړنلارې ته ورته وای نو زموږ په څېر وړو او کمزورو هېوادونو سره گاونډیتوب به یې ډېر دخطرونو او اندېښنو ډک او دگاونډیو په شمول به یې دشرنه دسیمې یو کمزوري هېواد هم خوندي نه وای.

نودنورو په کورنیو چارو کې نه مداخلت اوپر کمزورو هېوادونو نه تجاوز ددې هېواد دمثبت سیاست په زړه پورې اړخ دی.

خو داچې دچین هر اړخیز پرمختگ لویډیځ اوپه ځانگړي ډول امریکا ته دزغم وړ ندی او دخپلو پرمختگونو په وړاندې یې خطر بولي نو چین ته ستونزې پیدا کوي اودچین گاونډي هېواد هند نه پدې لارکې زیات کار اخلي ځکه چې هند هم اوس دنړۍ اوخصوصاً دسیمې په سطح یومهم اقتصاد او نظامي ځواک دی؛ لویه جغرافیه اولوی نفوس لري او د لویډیځ لپاره مهه دا چې هند دچین سره ۳۴۸۸ کلومتره اوږده گډه پوله لري اودپولې دحدودو دتعیین په اړه یې ستونزه هم زړه او دومره جوړه ده چې ددواړو هېوادونو ترمنځ څوځلې دجنگ رامنځته کېدو سبب شوی دی.

ددواړو هېوادونو ترمنځ پوله ډېره اوږده خو حدبندي نشته؛ بس دکوم هېواد تر کنترول لاندې چې کومه سیمه وي هماغه دهغه هېوادملکیت گڼل کېږي. دپولې دحدبندي نه شتون ددواړو هېوادونو ترمنځ دځمکې دملکیت په سر د اختلاف ډېر لوی سبب دی؛

ددواړو هېوادونو ترمنځ دا اختلاف له تېرو ۶۰ کلونوراهیسې راروان دی چې د۱۹۶۲م کال نه تر ۲۰۱۷ او اوس د۲۰۲۰م پورې ددواړو هېوادونو پر پوله دپرتو فوځونو ترمنځ ۵ کوچنو جنگونو درامنځته کېدو سبب شوی.

په ۱۹۶۲م کال کې په رامنځته شوي جنگ کې دهند څه دپاسه زرو فوځیانو خپل ژوند له لاسه ورکړ او نېرېدې ۳زره ژوندي ونیول شول چې بیا چین دحسن نیت ښکاره کولو په موخه یې له قید او شرطه ازاد کړل؛ ددواړو هېوادونو ترمنځ په رامنځته شویو جنگونو کې دا جنگ تر ټولو ستر جنگ و چې شاید ددومره تلفاتو نه ډک جنگ بیا رامنځته نه شي.

پدې جنگ کې چین دهند نه اکسائي چین نومي سیمه ونیوله؛ هند وايي دا ددوئ سیمه وه چې چین پرې ناروا قبضه وکړه خو چین وايي چې داسیمه په فطري لحاظ دچین برخه ده؛ پرې دهند قبضه وه چې له قبضې یې راوویستل شوه.

دخپلوسرحدي لانجو دحل په موخه دواړو هېوادونو په خپلو کې سره ۲۲ ناستې هم کړيدي خو کومې نتیجې ته سره ندي رسېدلي او نه یې دپولې دکومې برخې ستونزه حل شویده.

ددواړو هېوادونو دا اختلاف شدت او ددریځ سختوالي ته په پام سره ځني خلک داتومي جنگ درامنځته کېدو دخطر خبرې کوي.

خو زما په اند دا وېره پرځای نده؛ ډېرو هېوادونو اتوم بمونه جوړ کړي او دخپلې دفاع لپاره یې له ځان سره ساتلي دي خو پرچا دورغورځولو خطر ترې څوک نه محسوسوي؛ داتومي جنگونو زمانه ډېره وروسته پاتې ده؛ اوس خلک له ځان سره ډېر احتیاط کوي؛ ستر طاقتونه دیو بل سره ډېره گوزاره کوي؛ که روابط ډېر هم خراب شي خو یوله بل سره ځان په جنگ کې نه اخته کوي؛ اوس نړۍ داقتصادي جنگونو پرلور روانه ده؛ له تویونو،

قزاقستان ، کرغیزستان او تاجکستان ټول دچین مصنوعات کاروي؛ دنړۍ په نیمو مارکیټونو کې دچین مصنوعات پلورل کېږي چې دادخلکو مجبوري ده ځکه چې دهر هېواد دخپلو مصنوعاتو په پرتله دچین دمصنوعاتو نرخونه کم وي ځکه خو دنړۍ په مارکیټ دچین قبضه مخ په وړاندې روانه ده او په نېږدې راتلونکي کې چین دنړۍ ترټولو ستر اقتصاد گرځي .

خو لنډه دا چې دچین او هند تر منځ دلوی جنگ درامنځته کېدو هیڅ وېره نشته ؛ چین خو هسې هم دجنگ نه ځان ساتي او هند هم په رښتیا جنگ نه غواړي.

اصل خبره داده چې هند دا هرڅه د یوې پالیسی له مخې کوي؛ هند دچین سره دامریکا او نور لویدیځ دښمني دځان لپاره ښه چانس گڼي؛ هند پدې پوه دی چې چین جنگ نه کوي نو لاس ور اچوي اوله دې لارې دامریکا اونور لویدیځ نه ډېرې سترې گټې ترلاسه کوي .

بمونو او گولویو چلولو پرته په ملکونو اقتصادي حملې کېږي او دهمدې اقتصادي حملو او اقتصاد بربادولو له لارې نظامونه تباہ کولی شي او په هېوادونو قبضې هم روانې دي .

نن دهېوادونو بقیه اقتصاد ده او تولید اوسوداگري داقتصاد بنسټ دی .

هند کې له زرمليونو نه زیات انسانان ژوند کوي ؛ هند په زراعت کې خود کفا دی ، خپل زرمليونه نفوس ته دځینوتازه او وچو مېوو پرته بل هیڅ هم له بهره نه راوړي؛ خو خپله دبرقي سامان آلاتو او موبایلونو ایله ۲۰ سلنه اړتیا پخپله پوره کولی شي ؛ نوره ۸۰ سلنه اړتیا دهند سوداگر دچین نه پوره کوي ؛ دهند نورگاونډیان لکه پاکستان ،بنگلہ دیش ، برما ،سری لانکا ، بوټان نیپال یوهم داسې ندی چې ددې اړتیا یوه سلنه پوره کړي .

هند خپله دا ټوله اړتیا دچین نه پوره کوي ؛ هند برقي سامانونه او موبایلونه له تایوان ، جاپان او امریکا نه هم راوړای شي مشکل دادی چې یوخو دیادو هېوادونو دمصنوعاتو نرخونه ډېرلوړ وي اوبل له هند نه دلریوالي له امله یې هند ته تر رارسېدلو قیمت دومره زیاتېږي چې دهند خلک یې بیاداخستلو توان نه لري .

داوسني تاو تريخوالي نه پس ځینو ممتعضبو هندوانو سوداگرو دچین دمصنوعاتو سره دپریکون تحریک وچلولوڅو دهند دولت ددوئ داحماقت تائید نکړ او نه په عامو خلکو کې ددوئ دې تحریک ته قبولیت ورپه برخه شو .

که بالفرض هند دچین سره تجارتي اړیکې پرې هم کړي دچین پر اقتصاد یې بدې اغېزې نه پرېوځي ځکه چې دچین نور گاونډیان یانې افغانستان ، پاکستان ، برما ، نیپال ، لاوس ، شمالي کوریا ، بوټان ،ویتنام ، روسیه ،

تاسې وگورئ ! نن په ټولې سیمې کې دامریکا اونور لویدیځ تر ټولو ښه روابط دهند سره دي ؛ دهند سره هر ډول تړونونه لاسلیک کوي ؛ دملگرو ملتونو ادارې کې یې هر ډول حمایت کوي او په هند او کشمیر کې یې په ټولو وحشتونو سترگې پټې کړيدي ، نو داسې ښکاري چې تر څو دامریکا او نورلویدیځ نه دهند داگټې ترلاسه کېږي هند به داسې اقدامات کوي چې په ښکاره چین ته دتشویش سبب گرځي .

د ذبح (حلالولو) اړوند مسائل

تعاوناعلی الذبح قال الشيخ الامام رحمه الله، يجب على كل واحد منهما التسمية حتى لو ترك أحدهما لا يجوز كذا في الظهيرية .

(۲) وفي الدر مختار الجديد/ ۵۵۱/ ۹/ مكتبه حنيفيه ،
أذأراد التضحية فوضع يده مع القصاب في الذبح أو أعانه
على الذبح سمى كل واحد وجوباً فلو ترك أحدهما أو ظن
أن تسميته أحدهما تكفى حرمت، والله اعلم بالصواب

مسئله- دزنانه و دلاس ذبيحه صحيح ده او خوراک يې
جائزده څوک چې هغه حرامه بولې گنهکار ده خو دا چې
بنځي دذبحي په چارو، بنی نه پوهيږي او کيدلای شي دزړه
دنرموالي له امله يې لاس ورباندي سم ونه خوځيږي نو نن
سبا ورته دحلالولوکار سپارل منا سب ندي ، البته دذبح په
حلال والی کی يې بيا هم هيڅ شک نشته جائز ده ،

(۱) رسائل مولانا رفعت ، ۱۴۷/۵

(۲) بحواله امداد المفتين /ج/ ۹۵۷/۲

پوښتنه : که د قربانی حیوان داهل تشيع (شيعگانو)
څخه يو سړی ذبح کړې ذبح يې جائز ده اوکنه ؟

الجواب، علماء فرما يې کوم شيعگان چې شيخينو
(ابوبکر صديق رضی الله عنه ، او عمر فاروق رضی الله
عنه) ته بد اورد وايې هغوی ځينې علماء مرتد او کافر ان
بولی دهغو له حلالې سره دسني مذهب مسلمان لپاره
احتياط لازمي اوحتمي ده ، اصل داده چې په شيعگانو کی
بعضې داسی ډلی او فرقي شته ، چې په اتفاق دعلماء سره
کافران دي يودادي چې په حضرت عائشې صديقي رضی
الله عنها ، پسې دروغ وايې او حضرت علی کرم الله وجهه
ته صفت دالوهيت ثابت وې ، دابوبکر رضی الله عنه ، له
صحابيت منکر دی او داسی نور ، د مذکور شيعگانو ذبح
حرام، او خوراک يې جائز نه ده ، او دنور و شيعگانو په کفر
کی اختلاف ده، د تفصيل لپاره جواهر الفتاوی وگوري !!
والله اعلم بالصواب

اسلام سايت څخه په مننه

هغه رگونه چې دذبح په مهال يې قطع ضروری ده
پوښتنه : د حیوان په ذبح کولو کي کوم رگونه
ضروري دي چې بايدقطع او پري کړل شي ؟

الحواب - هغه رگونه چې قطع او پري کول يې
ضروري دي اول حلقوم ده، چې پکي ساه چليږي ،
دويم ، مري ده، چې پکي خوراک تيره وي ،

دريم او څلورم، دوه رگونه دي چې ورته (ودجان
وايي دا دوه رگونه دحيوان د غاړي په طرف کي دي چې
پکي جريان دويني وي ، د دغو څلورو رگونوپه پريکولو سره
حيوان حلالیږي اوکه يې اکثر دهمدی رگونو پري کړوهم
دامام صاحب رح ، په نزد يې ذبح صحيح ده .

اوصا حبين رحمهماالله وائي چې لابدي ده له قطع
دحلقوم اودمري ، اويوله ودجانو، څخه دلته صحيح قول
دامام رحمه الله ده،

(۱) لما في الهندية المشهور بالعالمگيريه ۲۸۷/ ۵/
والعروق التي يقطع في الذكاة اربعة ،الحلقوم ،وهو مجري
النفس والمري وهومجري الطعام،والودجان ،وهما عرقان
في جانب الرقبة يجري فيهما الدم ، فان قطع كل الاربعة
حلت الذبيحة وان قطع اكثرها فكذلك عند ابي حنيفة
رحمه الله تعالى وقال لا بد من قطع الحلقوم والمري
واحدالودجين ،والصحيح قول ابي حنيفة رحمه الله لان
للاكثر حكم الكل كذا في المضمرات ، (۲) وفي
درمختار ۴۹۱/ ۹/ وعروقه الحلقوم كله وسطه وأعلاه
وأسفله أه

مسئله - که دقربانی حیوان قصاب اویا بل شخص
ذبح کوی اوخاوند دقربانی ورسره کومک کوی لاس یی له
قصاب سره په چاره لگولی وي دواړه به ضروربسم الله
اوالله اکبر، وای که یو دوی څخه یی وواي بل یی پریږدی
دقربانی دغوښی خوراک یې جائز نده ،

(۱) لما في الهندية/ ۳۰۴. ۵. / رجل أراد أن يضحي
فوقع صاحب الشاة يده على السكين مع يد القصاب حتى

طالب بندي خپل مشر ته!

عاکف مهاجر

ژوند په اړه مو ترې وپوښتل، ویل یې یو ځل چې امریکا له طالبانو سره د خبرو په جریان کې د بنديانو په سر مذاکرات ټکنې کړل مونږ راټول شولو چې خدای مکره زمونږ د خلاصون له وجې مشران تنزل ونکړي او د اسلامي امت او هیواد لپاره د تاوان څه ورسره ونه مني نو د بنديانو د مسئولینو یو مجلس مو جوړ کړ.

بندي وړاندې ویل چې مونږ ټولو له بنديانو سره تر خبرو وروسته په یوه خوله دا پریکړه وکړه چې مونږ دې تل همدلته پاته شو، اعدام دې شو، خو زمونږ په سر باید تنزل ونه شي.

نوموړي و ویل مونږ د مولوي امین جان صیب په نمایندګي د امارت مسئولینو ته خپل همدغه پیغام پریښود چې رښتیا هم هغه مهال دغه پیغام په رسنیو کې نشر شوی هم وو.

د دغه خبر له اوریدو سره د عبدالله ابن حذافه رضی الله عنه خبره رایاده شوه چې کافر بادشاه له نورو گڼو وړاندیزونو وروسته ورته وایي زما تندۍ مچو کړه زه به دې خلاص کړم خو هغه جواب ورکوي، وروسته ورته وایي ښه ستا د قوم اتیا نور اسیران هم درسره خلاصوم خو زما تندۍ مچو (ښکل) کړه، عبدالله ابن حذافه رضی الله عنه وایي قسم په الله که ما د خپل خلاصون لپاره دا کار کړی وي ما د خپلو اتیا نورو ملګرو د خلاصون لپاره وکړ او تندۍ مې هم نده ورته ښکل کړی بلکې لارې مې پرې ورتوپ کړلې.

اسلام د همدغسې زلمیو او خوانانو په قربانیو او تکلیفونو تازه ساتل شوی او د اسلام دښمنان هم د دوی له اسلام سره مینې ته حیران دي.

په ټولنیزو رسنیو کې د هغه طالب بندي غریز کلیپ مې واورید چې کلونه یې د باگرام زندان کې شکنجې او تکلیفونه ګاللي او د حکومت له لوري د ورکړل شوي قید له مخې باید کلونه نور هم هلته پاته شي.

د دغه غریز کلیپ په اوریدلو سره مې ناگهانه له خولې د سبحان الله الله اکبر کلمه له خولې و وتله او هغه ایت کریمه راته یاد شو چې و یوټرون علی انفسهم و لوکان بهم خصاصة.

طالب بندي وایي مونږ له باگرام زندان راو وتلو مولوي صاحب نیازمحمد او نور ملګري هم راسره دي ملا غفار دوی ته انتظار یو چې هغوی را و وځي تول به یوځای ځو.

خو د خبرو په جریان کې یوه داسې عجیبه خبره کوي چې د حقیقي اسلامي اخوت یو یادگار ده او د ریښتوني اسلامي ورورولي یوه نمونه ده. پوهیرې هغه څه وایي!

د افغانیت او اسلامیت نمونه وایي مولوي صاحب نیازمحمد ترابي صیب ته ویل زه به همدلته باگرام کې پاته شم زه به نه وځم که زه لاړ شم د نورو بنديانو کیسه دلته خرابه نه شي.

د بندي له خبرو داسې معلومیري چې مولوي نیازمحمد باگرام زندان کې دننه د طالب بنديانو یو قسم نمایندګي او سرپرستي کوي.

دا لومړی ځل نه دی چې د طالب بنديانو په اړه داسې خبر اورم هغه ورځ د باگرام څخه راخلاص شوي یو بندي سترې مشې ته ورغلي وو د باگرام د

د ځينو غربي رسنيو د غلطو ادعاوو په اړه د

اسلامي امارت د وياند څرگندونې

ځينو غربي رسنيو راپورونه خپاره کړي چې گڼې د اسلامي امارت مجاهدينو د روسيې له هېواد څخه د امريکايي عسکرو د وژلو لپاره امکانات تر لاسه کول او داسې نور افواهات.

مور دا ادعا په کلکه ردوو، د اسلامي امارت تير نولس کلن جهاد د هيڅ استخباراتي ارگان او کوم بهرني هېواد د احسان پورې نه دی او نه هم اسلامي امارت د اهدافو په تشخيص کې چاته محتاج دی.

اسلامي امارت په نولس کلن جهاد کې له هغو وسلو، امکاناتو او وسائلو څخه گټه اخيستې چې لا وختي په افغانستان کې موجود وو او يا يې وخت په وخت له مقابل لوري نه د جنگ په جريان کې په غنيمت نيولي دي. امريکايي قواوو ته تر ټولو زيات زيان هغو ساده پلاستيکي ډبو ور اړولی چې افغانانو په خپلو کورونو کې پخپل لاس له جوړشويو باروتو ډکولې.

دا ډول افواهات د دې لپاره خپريري چې د امريکايي عسکرو د وتلو په وړاندې خنډونه ايجاد شي، په امريکا کې د سولې طرفدار ذهنيت ضعيف او مشوش کړي او د افغانانو ستره قهرمني او لاسته راوړنه بيگانه جهتونو ته منسوب شي.

مور خپل ملت او بيا ټولې نړۍ ته اطمینان ورکوو چې اسلامي امارت د هيچا د لاس آله نه ده او نه هم د پردو موخو لپاره استخداميري، بلکې د خپل دين، هيواد او عليا گټو د ساتنې لپاره يې قربانۍ ورکړې او هرڅه يې پخپل مټ او متانت سره تر لاسه کړي دي.

دا ډول افواهات د اسلامي امارت په دريځ کوم اغېز نشي درلودلای. مور چې کومه توافقتنامه د امريکا له متحده ايالاتو سره لاسليک کړې په عملي کېدلو کې يې د بشپړې سولې هدف ته رسيدل يقيني بولو او لکه څرنگه چې مو تر اوسه په بشپړه توگه عمل ورباندې کړی په راتلونکي کې هم ورته ژمن يو.

ذبيح الله مجاهد د اسلامي امارت ويندوی

۱۴۴۱/۱۱/۶ هـ ق

۱۳۹۹/۴/۷ هـ ش - ۲۷/۶/۲۰۲۰ م

په هلمند کې د کابل ادارې لخوا د ستر جنایت

په اړه د اسلامي امارت د وياند څرگندونې

د بشر ضد او جنګي جنايتونو په دوام، نن سهار شاوخوا ۹ بجې د هلمند ولايت د سنگين ولسوالۍ په زاړه بازار کې د کابل ادارې د ميوند قول اردو اړوند د دوهمي لوا څخه د ولسي خلکو د څارويو د څرخلاو پر مرکز (گنج) او گڼه گوڼه، توغنديز بريدونه وشول.

په دغه ستر وحشت کې لسگونه تنه ولسي خلک چې ماشومان او سپين بريږي هم پکې دي؛ شهيدان او ټپيان شوي، همدا ډول د عامو خلکو گڼ شمېر څاروي هم تلف شوي دي.

اسلامي امارت د مزدور دښمن لخوا په قصدي ډول دومره ستر جنایت ترسره کول؛ په تر ټولو کلکو ټکو غندي او دا کار يو ناوړين او بشر ضد عمل بولي.

ډيره د تأسف خبره بيا داده چې د کابل ادارې، ارگ او نورو چارواکو د دې پرځای چې د خپل دې لوی وحشت له امله له هلمندي ولس څخه بښنه غوښتې وای او د توغندي ويشتونکو جنايتکارانو د نيولو او مجازات ژمنه يې کړې وای؛ د ټول هلمندي ولس په سترگو کې يې خاورې ور وشيندلې او دغه توغنديز بريدونه يې په گونگو الفاظو، موټر بم بريد معرفي کړل ترڅو دغه پيښه د اسلامي امارت پر مجاهدينو ور واړوي.

په داسې حال کې چې د پيښې له ځايه د عامو خلکو وېدويوې، صوتي او تصويري اسناد ټول د توغنديو د ويشنو گواهي ورکوي او د دغه بازار په شاوخوا سيمه کې هيڅ کوم نظامي عمليات او جگړه هم نه ده شوې.

خو د کابل ادارې لخوا انکار او د پيښې مسئوليت بلې غاړې ته منسوبول؛ ثابتوي چې د داسې جناياتو تر شا هميشه د کابل ادارې لاس وي، بيا د دې لپاره چې تر ملامتۍ لاندې رانشي انکار کوي، د واقعيت خلاف پروپاگند خپروي او د خلکو د تير ايستلو هڅه کوي.

رسنی د پيښې ځای ته ورتللی شي، له خلکو څخه معلومات کولای شي او مستند راپورونه خپرولی شي.

قاري محمد يوسف احمدي د اسلامي امارت وياند

۱۴۴۱/۱۱/۸ هـ ق/۹/۴/۱۳۹۹ هـ ش -

رسول الله

استاد فضل ولي ناگار

رحمة للعالمين رسول الله دى
د رب ستر ايت مبین رسول الله دى

پاک قران يې نوم په بشکلی ژبه اخلي
مزمّل، طه، یسین رسول الله دى

رقیبان يې له لوی شانہ منکر نه شول
وايي تولو کي امین رسول الله دى

دمحشر په ورځ د حمد بيرغ يې لاس کي
په قدسي انوارو سپين رسول الله دى

کاني بوټي په سلام، اقصی کره ياده
دا امام المرسلين رسول الله دى

جبرائیل له کربلا نه خاوره راوړه
په حسين خپه حزين رسول الله دى

چې د آل او د اصحابو مينه وال وي
له هغو قریب قرين رسول الله دى

ناگار حکم له گناه نه نه ويریږي
چې شفيح المذنبين رسول الله دى

د غبرگولي ۲۷ مه، ۱۳۹۹ ال

Shahamat

ابراهيمي هوڍ

شاعر: مولوي بدرالدين حقاني

د ظلم تاريخو ته سپينه لـمـره زنده باد
راځه د امارت سپينه لـمـسـكره زنده باد

دا پورې د زيارت سپينې كوترې راوړي زيرې
بيـرغـه رپيدو كې دې وزرې راوړي زيرې
د شيخ هـبـة اللـه خوره عـسـكره زنده باد

دا شرنگ د زولنو ده كه برپښنا ده د اسمان
د بدر ملايـكې دې كه ورونه فدایان
مرحومه حقاني ملاعـمـره زنده باد

تـنـاكي قدمونه به دې ښكل كړمه جانانه
موقف ابراهيمي كې په شانه شولې له چانه
د قطر فيصله دې بـرادره زنده باد

موږ هم داسې ولس لکه سندان يو درسره يو
د فن او هنر غرونه عاليشان يو درسره يو
تول نشول بدرالدينه! له خيبره زنده باد